

PRVI DEL: TEMELJNI PRAVNI POJMI

- PRAVNI RED
- POJMOVNA OPREDELITEV IN SESTAVINE PRAVNEGA REDA
- PANOGE SLOVENSKEGA PRAVNEGA REDA
- PRAVNI VIRI GOSPODARSKEGA PRAVA
- RAZLAGA PRAVNIH AKTOV
- PRAVNO RAZMERJE
- PRAVICA
- NEKATERI PRAVNI VIDIKI ZASTARANJA
- SODNO VARSTVO PRAVIC
- POSTOPEK PRED ARBITRAŽAMI
- UVOD V PRAVO EVROPSKE UNIJE (ZVEZE)

PRAVNI RED

1. V OŽJEM POMENU BESEDE

SKUPEK VSEH PRAVNIH PREDPISOV, KI VELJAJO V DOLOČENI DRŽAVI IN V DOLOČENEM ČASU

2. V ŠIRŠEM POMENU BESEDE

2.1. SESTAVINA NORMATIVNE NARAVE

VSA VELJAVNA PRAVNA PRAVILA O VEDENJU IN RAVNANJU PRAVNIH SUBJEKTOV

2.2. SESTAVINA DEJANSKE NARAVE

ODZIV PRAVNIH SUBJEKTOV NA PRAVNE NORME (PRAVNA RAVNANJA)

PRAVNE NORME

PISNA PRAVNA PRAVILA O PRAVNO DOVOLJENEM ALI UKAZANEM (DOLOČENEM) RAVNANJU PRAVNIH SUBJEKTOV

RAZVRSTITEV:

1. ABSTRAKTNE IN KONKRETNE
2. SPLOŠNE IN POSAMIČNE

SESTAVINE PRAVNE NORME:

1. HIPOTEZA
(OPISUJE IN OPREDELJUJE OKOLIŠČINE OZ. POLOŽAJE, DOGODKE ALI RAZMERE)
2. DISPOZICIJA
(BISTVENI DEL PRAVNE NORME, SAJ JE Z NJO DOLOČEN NAČIN RAVNANJA)
3. SANKCIJA
(UČINKUJE, KO NASLOVLJENEC NI RAVNAL V SKLADU Z ZAPOVEDJO)

PRIMER 1:

KDOR Z NAMENOM, DA BI PRESLEPIL KUPCE ALI UPORABNIKE STORITEV, UPORABI TUJO FIRMO, TUJ ZNAK..., SE KAZNUJE Z ZAPOROM DO TREH LET.

HIPOTEZA:

KDOR Z NAMENOM, DA BI PRESLEPIL KUPCE ALI UPORABNIKE STORITEV

DISPOZICIJA:

UPORABI TUJO FIRMO, TUJ ZNAK...

SANKCIJA:

SE KAZNUJE Z ZAPOROM DO TREH LET.

PRIMER 2:

ČE JE BILA STVAR IZROČENA KUPCU NA POSKUŠNO DO DOLOČENEGA ROKA, PA JO TA NE VRNE NEMUDOMA PO IZTEKU ROKA ALI NE IZJAVI PRODAJALCU, DA ODSTOPA OD POGODBE, SE ŠTEJE, DA JE OSTAL PRI NJEJ.

HIPOTEZA:

ČE JE BILA STVAR IZROČENA KUPCU NA POSKUŠNO DO DOLOČENEGA ROKA...

DISPOZICIJA:

... PA JO TA NE VRNE NEMUDOMA PO IZTEKU ROKA ALI NE IZJAVI PRODAJALCU, DA ODSTOPA OD POGODBE...

SANKCIJA:

... SE ŠTEJE, DA JE OSTAL PRI NJEJ.

PRIMER 3:

ČE JE BILA OBVEZNOST LE IZPODBOJNA, JE PONOVO TEV VELJAVNA, ČE JE DOLŽNIK VEDEL ZA IZPODBOJNI RAZLOG.

HIPOTEZA:

... ČE JE DOLŽNIK VEDEL ZA IZPODBOJNI RAZLOG...

DISPOZICIJA:

ČE JE BILA OBVEZNOST LE IZPODBOJNA...

SANKCIJA:

... JE PONOVI TEV VELJAVNA.

PRAVNE NORME

PROSTORSKA IN ČASOVNA VELJAVNOST

ČASOVNA VELJAVNOST

- PREDEN ZAČNEJO VELJATI MORAJO BITI OBJAVLJENE V URADNEM LISTU (VACATIO LEGIS JE 15 DNI)
- NE MOREJO IMETI UČINKA ZA NAZAJ, RAZEN IZJEMOMA:
 1. ČE TO ZAHTEVA JAVNA KORIST
 2. ČE SE S TEM NE POSEGA V PRIDOBLENE PRAVICE
 3. ČE TO DOLOČA ZAKON ZA POSAMEZNE DOLOČBE

PROSTORSKA VELJAVNOST

- VELJAJO LE V DOLOČENEM PROSTORU (DRŽAVA)

PRAVNI AKTI

PRAVNA DEJANJA, S KATERIMI SE USTVARJAJO PRAVNA PRAVILA OZIROMA PRAVNA DEJANJA, S KATERIMI SE LE-TI UPORABLJAJO; TEMELJNE SESTAVINE PRAVNEGA REDA

RAZVRSTITEV:

1. ABSTRAKTNI IN KONKRETNI
2. SPLOŠNI IN POSAMIČNI
3. DRŽAVNI IN NEDRŽAVNI

NAJPOMEMBNEJŠI POJAVNI OBLIKI:

1. ZAKONI
- SODBE SODIŠČ

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. KAKO SE OBLIKUJE PRAVNI RED IN KAJ GA TVORI?
OBLIKUJE SE V DOLOČENEM PROSTORU (DRŽAVA) IN ČASU S PR. NORMAMI, TVORIJO PA GA VSI PRAVNI PREDPISI, KI VELJAJO V PROSTORU IN ČASU
2. NAMENSKOST PRAVNE NORME?

www.ef-forum.net

- NORMIRATI OZ. DOLOČITI RAVNANJE, VEDENJE, ZAPOVEDOVATI
3. KATERO SESTAVINO PR. NORME ŠTEJEMO ZA NJENO OSREDNJO SESTAVINO?
DISPOZICIJO
 4. V ČEM SE RAZLIKUJEJO DISPOZITIVNE IN PRISILNE PR. NORME?
DISPOZITIVNE DOPUŠČAJO RAZLIČNO OBLIKO RAVNANJA, PRISILNE PA DOLOČAJO OBVEZNO RAVNANJE
 5. V ČEM SE RAZLIKUJETA PR. NORMA IN PR. AKTI?
PR. NORMA JE PISNO PR. PRAVILO, PR. AKT PA PR. DEJANJA S KATERIMI SE USTVARJAJO PR. PRAVILA OZ. PR. NORME
 6. V ČEM JE VSEBINSKO BISTVO USKLAJENOSTI PR. PRAVILA OZ. PR. NORME?
V PR. VARNOSTI PR. SUBJEKTOV NA KATERE SE TI PR. AKTI NANAŠAJO

PRAVNI VIRI GOSPODARSKEGA PRAVA

DELITEV PRAVNIH VIROV:

1. MATERIALNI
RAZLIČNI DEJAVNIKI, KI SOODLOČAJO, KATERA DRUŽBENA RAZMERJA NAJ BODO UREJENA S PRAVNIMI NORMAMI
2. FORMALNI
USTAVA, ZAKONI, PODZAKONSKI PREDPISI
3. SPOZNAVNI
DOKUMENTI, PUBLIKACIJE...

AVTONOMNO GOSPODARSKO PRAVO:

1. POSLOVNI (TRGOVINSKI) OBIČAJI
2. UZANCE
3. FORMULARNE IN TIPSKE POGODBE
4. SPLOŠNI POGOJI POSLOVANJA
5. GOSPODARSKOPROMETNE KLAVZULE

OBIČAJI

UVELJALJENE IN SPREJETE POSLOVNE NAVADE V GOSPODARSKEM PROMETU

TEMELJNE ZNAČILNOSTI:

- OBLIKUJEJO SE V POSLOVNI PRAKSI
- SO VSEBINSKO NATANČNEJŠI OD ZAKONOV
- RAZLIKUJEJO SE PO PANOGAH ALI STROKAH

UZANCE

ZBRANI, NAČRTNO UREJENI, PISNI IN OBJAVLJENI TRGOVINSKI OBIČAJI

TEMELJNA ZNAČILNOST:

- SPREJEMAJO JIH PRAVILOMA LE GOSPODARSKE, TRGOVINSKE ZBORNICE ALI POKLICNA ZDRUŽENJA GOSPODARSTVENIKOV

DELITEV UZANC:

1. SPLOŠNE UZANCE
2. POSEBNE UZANCE

RAZLAGA PRAVNIH AKTOV

SUBJEKTI RAZLAGE:

1. OBLASTNI ORGANI (SPREJEMAJO ZAVEZUJOČO RAZLAGO – AVTENTIČNO)
2. PRAVNI STROKOVNJAKI (SPREJEMAJO NEZAVEZUJOČO RAZLAGO)

METODE IN SREDSTVA RAZLAGE:

1. JEZIKOVNA METODA RAZLAGE
2. LOGIČNA METODA RAZLAGE – PRAVILA SKLEPANJA:
- SKLEPANJE PO NASPROTNEM RAZLOGOVANJU

www.ef-forum.net

- SKLEPANJE OD MANJŠEGA NA VEČJE
 - SKLEPANJE OD VEČJEGA NA MANJŠE
 - SKLEPANJE PO PODOBNOSTI
 - SKLEPANJE O SOODVISNOSTI (ARGUMENT KOHERENTNOSTI)
3. SISTEMATIČNA METODA RAZLAGE
 4. NAMENSKA METODA RAZLAGE

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. CILJNOST RAZLAGE PRAVNIH AKTOV?
ODPRAVITI NEJASNOSTI, DVOME PRAVNIH PREDPISOV, KI SO TAKŠNI ZARADI SVOJE ABSTRAKTNE NARAVE
2. RAZVRSTITE IN RAZLOŽITE PRAVILA SKLEPANJA
SKLEPANJE PO NASPROTNEM RAZLOGOVANJU, OD MANJŠEGA NA VEČJE, OD VEČJEGA NA MANJŠE, PO PODOBNOSTI, O SOODVISNOSTI; SPADAJO PA V OKVIR LOGIČNE METODE RAZLAGE
3. NAJPREJ SI IZBERITE IN NATO SI POIZKUŠAJTE SAMI RAZLOŽITI NEKO PRAVNO NORMO!

PRAVNO RAZMERJE

LE TIŠTO PRAVNO RAZMERJE, KI JE PRAVNO UREJENO
OBIČAJNO S SPLOŠNIMI IN ABSTRAKTNIMI PREDPISI

SESTAVINE PRAVNEGA RAZMERJA:

1. SUBJEKTI
2. PRAVICE IN DOLŽNOSTI SUBJEKTOV
3. PREDMET PRAVNEGA RAZMERJA
 1. PRAVICE
 2. STVARI

PRAVNA OSEBA

JE DRUŽBENA TVORBA, KI JI JE PRAVNI RED PRIZNAL PRAVNO SPOSOBNOST

PRVINE PRAVNE OSEBE:

1. DOLOČEN NAMEN
2. SREDSTVA ZA UDEJANJENJE NAMENA
3. ORGANIZACIJA ZA UDEJANJENJE NAMENA
4. PRAVNI PREDPISI, KI PREDVIDIJO MOŽNOST ZA PRIDOBITEV
LASTNOSTI PRAVNE OSEBE
(ZGD POZNA NUMERUS CLAUSUS PRAVNOORGANIZACIJSKIH OBLIK)

NAMEN PRAVNE OSEBE:

USTANOVI SE ZA DOSEGANJE CILJEV, KI JIH POSAMEZNIK PRAVILOMA NE BI MOGEL
UDEJANJITI

PRAVICA

TIŠTA PRAVNA POOBLASTITEV ALI PRAVNA MOŽNOST, KI NOSILCU OMOGOČA V PRAVNEM REDU
PREDVIDENO RAVNANJE

TEMELJNO RAZLIKOVANJE:

1. ABSOLUTNE PRAVICE
UČINKUJEJO NASPROTI VSAKEMU (ERGA OMNES), USTANAVLJA JIH LAHKO LE
PRAVNI RED, NJIHOV KROG JE ZAPRT, SEM SPADAJO OSEBNOSTNE,
STVARNOSTNE, PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE...
2. RELATIVNE PRAVICE

STVAR

SAMOSTOJNI DEL NARAVE, KI JE LJUDEM DOSEGLJIV IN GA LAHKO RABIJO ZA ZADOVOLJEVANJE
SVOJIH POTREB

DELITEV STVARI:

1. PREMIČNE
2. NEPREMIČNE
3. POTROŠNE
4. NADOMESTNE
5. NENADOMESTNE
6. DELJIVE
7. NEDELJIVE
8. STVARI V PRAVNEM PROMETU
9. STVARI ZUNAJ PRAVNEGA PROMETA

STVARNE PRAVICE

VRSTE STVARNIH PRAVIC:

1. LASTNINSKA PRAVICA
2. ZASTAVNA PRAVICA
3. ZEMLJIŠKI DOLG
4. SLUŽNOSTI
5. PRAVICA STVARNEGA BREMENA
6. STAVBNA PRAVICA

PREDMET STVARNIH PRAVIC:

PREDMET JE LAHKO LE STVAR, PRI ZASTAVNI PRAVICI TUDI PREMOŽENJSKA PRAVICA

NAČELO PREPOVEDI ZLORABE PRAVIC:

IMETNIK STVARNE PRAVICE JE OMEJEN Z ENAKIMI PRAVICAMI DRUGIH, IZVRŠEVATI

- JIH MORA V SKLADU:
1. S TEMELJNIMI NAČELI SPZ
 2. Z NJIHOVIM NAMENOM
 3. Z NARAVO STVARI

LASTNINSKA PRAVICA

VSEBINA LASNINSKIH UPRAVIČENJ:

1. IMETI STVAR V POSESTI (IUS POSSIDENDI)
2. JO UPORABLJATI (IUS UTENDI)
3. Z NJO RAZPOLAGATI (IUS ABUTENDI)

PRIDOBITEV LASTNINSKE PRAVICE:

1. NA PODLAGI PRAVNEGA POSLA (PRODAJNA POGODBA)
2. Z DEDOVANJEM (SKLEP O DEDOVANJU)
3. NA PODLAGI ZAKONA (PRIPOSESTVOVANJE PO SPZ)
4. Z ODLOČBO DRŽAVNEGA ORGANA (PRAVNOMOČNA ODLOČBA SODIŠČA,
DOKONČNA ODLOČBA UPRAVNEGA ORGANA)

ZASTAVNA PRAVICA

PRAVICA ZASTAVNEGA UPNIKA, DA SE ZARADI NEPLAČILA ZAVAROVANE TERJATVE OB NJENI
ZAPADLOSTI POPLAČA IZ ZASTAVLJENE STVARI

PREDMET ZASTAVNE PRAVICE:

1. STVARI
2. PRAVICE
3. VREDNOSTNI PAPIRJI:
 1. ČE JE Z NJIMI MOŽNO RAZPOLAGATI
 2. ČE IMAJO PREMOŽENJSKO VREDNOST

POJAVNE OBLIKE:

1. PROSTOVOLJNA (NA TEMELJU PRAVNEGA POSLA)
2. PRISILNA (NA PODLAGI SODNE ALI UPRAVNE INTERVENCIJE)
3. ZAKONSKA (NA PODLAGI DOLOČB OZ JO IMA ŠPEDITER)

HIPOTEKA

ZASTAVNA PRAVICA NA NEPREMIČNINI

POJAVNE OBLIKE:

1. ZAKONITA HIPOTEKA
2. SKUPNA HIPOTEKA
3. MAKSIMALNA HIPOTEKA

SLUŽNOSTNA PRAVICA

PRAVICA UPORABLJATI TUJO STVAR ALI IZKORIŠČATI PRAVICO OZ. ZAHTEVATI OD LASTNIKA STVARI, DA OPUŠČA DOLOČENA DEJANJA, KI BI JIH SICER IMEL PRAVICO IZVRŠEVATI NA SVOJI STVARI (SLUŽEČA STVAR)

NASTANEK SLUŽNOSTI:

1. Z ZAKONOM (PRIPOSESTVOVANJE PO SPZ)
2. NA PODLAGI PRAVNEGA POSLA (POGODBA O USTANOVITVI SLUŽNOSTI)
3. Z ODLOČBO DRŽAVNEGA ORGANA (PRAVNOMOČNA SODNA ODLOČBA, DOKONČNA ODLOČBA UPRAVNEGA ORGANA)

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. POJASNITE ZNAČILNOSTI STVARNIH PRAVIC!
PREDMET JE LAHKO LE INDIVIDUALNO DOLOČENA STVAR; IMETNIK JO LAHKO UVELJAVLJA PROTI VSAKEMU
2. RAZLOŽITE VSEBINO LASTNINSKE PRAVICE!
DAJE PRAVICO IMETI STVAR V POSESTI, JO UPORABLJATI IN Z NJO RAZPOLAGATI
3. OPIŠITE S PRIMEROM NAČIN PRIDOBITVE LASTNINSKE PRAVICE NA PODLAGI PRAVNEGA POSLA!
PRODAJNA POGODBA (PRAVNI NASLOV), VPIS V ZEMLJIŠKO KNJIGO PRI NEPREMIČNINI OZIROMA IZROČITEV PRI PREMIČNINI (PRIDOBITNI NAČIN)
4. RAZLOŽITE UPRAVIČENJA ZASTAVNEGA UPNIKA!
ZASTAVNI UPNIK LAHKO ZAHTEVA IZPOLNITEV SVOJE TERJATVE IZ DOLOČENE ZASTAVLJENE STVARI
5. KAKO PAJASNJUJETE PRAVNO OBLAST, KI JE BISTVENA ZA STVARNO PRAVICO?
LE-TA NI ABSOLUTNA, AMPAK JE OMENJENA Z ENAKIMI PRAVICAMI DRUGIH

PRAVNI VIDIKI ZASTARANJA

BISTVO ZASTARANJA JE V TEM, DA Z IZTEKOM ZASTARALNEGA ROKA UGASNE OZ. PRENEHA ZAHTEVEK ZA UVELJAVITEV TE PRAVICE, MED TEM KO PRAVICA SAMA NE PRENEHA, SAJ TERJATEV OSTANE

POGOJI ZA ZASTARANJE:

1. DA JE POTEKEL ČAS (ROK) ZA IZPOLNITEV OBVEZNOSTI, DOLOČEN V ZAKONU
2. DA SE JE DOLŽNIK IZRECNO SKLICEVAL NA ZASTARANJE

VSEBINSKE POSLEDICE POTEKA ROKA

ZASTARANJE

1. PRENEHA PRAVICA ZAHTEVATI IZPOLNITEV OBVEZNOSTI
2. TEK ZASTARALNIH ROKOV IZ ZASTARANJA UREJA OZ
3. SODIŠČE GA UPOŠTEVA SAMO NA IZRECEN UGOVOR DOLŽNIKA

PREKLUZIJA

1. PRENEHA PRAVICA SAMA
2. PRAVILA OZ TU NE VELJAJO, NE VELJAJO PRAVILA O ZADRŽANJU IN PRETRGANJU ZASTARANJA
3. SODIŠČE JIH UPOŠTEVA PO URADNI DOLŽNOSTI

SODNO VARSTVO PRAVIC

IZVRŠUJE GA SODIŠČE KOT DRŽAVNI ORGAN ZA IZVAJANJE SODNE OBLASTI IN ZA IZVAJANJE SODNIH ODLOČB

SODIŠČA S SPLOŠNO PRISTOJNOSTJO:

1. OKRAJNA SODIŠČA (44)
2. OKROŽNA SODIŠČA (11)
3. VIŠJA SODIŠČA (4)
4. VRHOVNO SODIŠČE (1)

POZNAMO:

1. STVARNO PRISTOJNOS
2. KRAJEVNO PRISTOJNOST

STVARNA PRISTOJNOST

PRAVILA O STVARNI PRISTOJNOSTI NAM POVEDO V KATERIH ZADEVAH IMA DOLOČENO SODIŠČE PRAVICO IN DOLŽNOST POSTOPATI TER SODITI

OKRAJNA SODIŠČA:

1. V PREMOŽENSKOPRAVNIH ZAHTEVKIH, ČE VREDNOST SPORNEGA PREDMETA NE PRESEGA 2.000.000,00 SIT;
2. V SPORIH O SLUŽNOSTIH IN REALNIH BREMENIH;
3. V SPORIH IZ NAJEMNIH IN ZAKUPNIH RAZMERIJ;
4. V SPORIH O ZAKONITEM PREŽIVLJANJU, ČE SE NE REŠUJEJO SKUPAJ Z ZAKONSKIMI SPORI ALI SPORI O UGOTAVLJANJU ALI IZPODBIJANJU OČETOVSTVA ALI MATERINSTVA;
5. V SPORIH ZARADI MOTENJA POSETI;
6. V DRUGIH SPORIH ZA KATERA NISO PRISTOJNA OKROŽNA SODIŠČA.

OKROŽNA SODIŠČA:

1. V PREMOŽENSKOPRAVNIH ZAHTEVKIH, ČE VREDNOST SPORNEGA PREDMETA PRESEGA 2.000.000,00 SIT;
2. V SPORIH O UGOTOVITVI ALI IZPODBIJANJU OČETOVSTVA ALI MATERINSTVA;
3. V ZAKONSKIH SPORIH;
4. V SPORIH O VARSTVU IN VZGOJI OTROK;
5. V SPORIH IZ AVTORSKIH PRAVIC, VARSTVU IN UPORABI IZUMOV IN ZNAKOV

www.ef-forum.net

RAZLIKOVANJA, PRAVICE OD UPORABE FIRME, VARSTVU KONKURENCE;

6. V GOSPODARSKIH SPORIH;
7. V SPORIH V ZVEZI S STEČAJNIMI POSTOPKI;
8. ZA OPRAVLJANJE ZADEV PRAVNE POMOČI, TUDI MEDNARODNE;
9. ZA ODLOČANJE O PRIZNANJU TUJIH SODNIH ODLOČB.

VIŠJA SODIŠČA:

1. ZA ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER ODLOČBE OKRAJNIH IN OKROŽNIH SODIŠČ;
2. ZA DRUGE ZADEVE, KI JIH DOLOČA ZAKON (NPR. V SPORU O PRISTOJNOSTI...).

VRHOVNO SODIŠČE:

1. ZA ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER ODLOČBE VIŠJIH SODIŠČ;
2. ZA ODLOČANJE O REVIZIJI IN ZAHTEVI ZA VARSTVO ZAKONITOSTI;
3. ZA OPRAVLJANJE DRUGIH ZADEV, KI JIH DOLOČA ZAKON.

KRAJEVNA PRISTOJNOST

SPLOŠNA PRISTOJNOST

- ZA SOJENJE JE PRISTOJNO SODIŠČE, KI JE SPLOŠNO KRAJEVNO PRISTOJNO ZA TOŽENO STRANKO;
- SPLOŠNO KRAJEVNO PRISTOJNO SODIŠČE ZA TOŽENO STRANKO JE SODIŠČE NA OBMOČJU KATEREGA IMA TOŽENA STRANKA STALNO PREBIVALIŠČE;
- PRI PRAVNIH OSEBAH NA OBMOČJU, KJER IMA SEDEŽ OZ. KJER SO NJENI ORGANI;

POSEBNA PRISTOJNOST

- V SPORIH O LETALU ALI LADJI NA OBMOČJU, KJER SE VODI VPISNIK, V KATEREM JE VPISANA LADJA ALI LETALO;
- V SPORIH O NEPREMIČNINAH ALI ZARADI MOTENJA POSESTI, SODIŠČE, NA OBMOČJU KATEREGA LEŽI NEPREMIČNINA;
- .
- .
- .

POSTOPEK V GOSPODARSKIH SPORIH

GOSPODARSKI SPORI:

1. SPORI, V KATERIH JE VSAKA OD STRANK BODISI:
 1. GOSPODARSKA DRUŽBA;
 2. ZAVOD;
 3. ZADRUGA;
 4. DRŽAVA ALI LOKALNA SKUPNOST;
2. SPORI IZ MEDSEBOJNIH RAZMERIJ SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV POSAMEZNIKOV

PRAVILA O GOSPODARSKIH SPORIH VELJAJO TUDI ZA:

1. SPORE MED DRUŽBENIKI, DRUŽBENIKI IN DRUŽBAMI TER DRUŽBAMI IN ČLANI ORGANOV UPRAVLJANJA;
2. V SPORIH MED USTANOVITELJI ZAVODOV;
3. V SPORIH MED ZADRUGAMI, ZADRUGAMI IN ZADRUGAMI TER ZADRUGAMI IN ČLANI ORGANOV UPRAVLJANJA

POSTOPEK PRED ARBITRAŽAMI

POGODBENE STRANKE SE LAHKO ODLOČIJO ZA PRISTOJNOST:

1. DOMAČE ARBITRAŽE

ZA SPORE O PRAVICAH S KATERIMI LAHKO PROSTO RAZPOLAGAJO

2. TUJE ARBITRAŽE

POD POGOJEM:

1. DA JE VSAJ ENA STRANKA FIZIČNA ALI PRAVNA OSEBA S PREBIVALIŠČEM ALI SEDEŽEM V TUJINI;
2. ČE ZA TE SPORE NI DOLOČENA IZKLJUČNA PRISTOJNOST SODIŠČA RS

POGODBA O ARBITRAŽI

- SKLENE SE LAHKO GLEDE DOLOČENEGA SPORA ALI GLEDE BODOČIH SPOROV;
- VELJAVNA JE SAMO, ČE JE SKLENJENA PISNO;

POSTOPEK PRED ARBITRAŽAMI

ARBITRI:

- ŠTEVILO ARBITROV MORA BITI LIHO,
- ČE STRANKI NISTA DOLOČILI ŠTEVILO ARBITROV, VSAKA IMENUJE ENEGA, TA DVA PA IZVOLITA PREDSEDNIKA;
- ČE STRANKA NE IMENUJE ARBITRA, JO DRUGA STRANKA LAHKO POZOVE, DA GA IMENUJE V ROKU 15 DNI, DRUGAČE GA NA PREDLOG STRANKE IMENUJE SODIŠČE;

POTEK POSTOPKA:

- ARBITRI LAHKO VODIJO POSTOPEK TAKO KOT ŠTEJEJO ZA PRIMERNO, ČE SE STRANKI NISTA DRUGAČE DOGOVORILI;
- PO NAČELU PRAVIČNOSTI LAHKO RAZSODIJO LE, ČE SO JIH STRANKI ZA TO POSEBEJ POOBLASTILI;
- ODLOČA SE Z VEČINO GLASOV, ČE NI DRUGAČE DOLOČENO;

ARBITRAŽNA ODLOČBA:

- NASPROTI STRANKAM IMA MOČ PRAVNOMOČNE SODBE, RAZEN ČE NI V POGODBI O ARBITRAŽI IZJEMOMA DOLOČENO, DA SE LAHKO IZPODBIJA PRED ARBITRAŽO VIŠJE STOPNJE;

STALNA ARBITRAŽA PRI GZS

SAMOSTOJNA IN NEODVISNA ORGANIZACIJA, KI DELUJE PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SLOVENIJE

- SPREJET IMA PRAVILNIK O POSTOPKU PRED STALNO ARBITRAŽO PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SLOVENIJE;
- UPORABLJA SE ZA TISTE DOMAČE IN TUJE SPORE, ZA KATERE JE BILA DOGOVORJENA PRISTOJNOST RAZSODIŠČA IN IZHAJAJO IZ PRAVIC, S KATERIMI STRANKE LAHKO PROSTO RAZPOLAGAJO;
- NE UPORABLJA SE ZA SPORE ZA KATERE JE DOLOČENA IZKLJUČNA PRISTOJNOST SODIŠČA;
- TIPIZIRANA ARBITRAŽNA KLAUZULA:
"VSAKO NESOGLASJE, SPOR ALI ZAHTEVEK, KI IZVIRA IZ TE POGODBE ALI JE Z NJO V ZVEZI ALI IZVIRA IZ NJENE KRŠITVE, PRENEHANJA ALI NEVELJAVNOSTI, BO DOKONČNO REŠIL SENAT TREH ARBITROV ALI ARBITER POSAMEZNIK, IMENOVAN NA PODLAGI PRAVILNIKA O POSTOPKU PRED STALNO ARBITRAŽO PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SLOVENIJE."

ARBITRAŽNI POSTOPEK

PREDNOSTI ARBITRAŽNEGA REŠEVANJA SPOROV:

1. HITROST IN UČINKOVITOST POSTOPKA;
2. ENOSTOPENJSKOST POSTOPKA S PRAVNOMOČNO ODLOČBO, KI JE IZVRŠILNI NASLOV;
3. NEJAVNOST POSTOPKA;
4. NIŽJI STROŠKI POSTOPKA;
5. MOŽNOST STRANK, DA SAME IZBEREJO ARBITRA IZ LISTE ARBITROV;

6. AVTONOMIJA STRANK PRI OBLIKOVANJU POSTOPKA;

POSREDOVALNI KONCILIACIJSKI POSTOPEK

PROSTOVOLJNA OBLIKA REŠEVANJA SPOROV PRI SA GZS, KJER TRETJA NEVTRALNA OSEBA KOT POSREDNIK POMAGA STRANKAM DOSEČI SPORAZUMNO REŠITEV SPORA

- CILJ JE DOSEČI PORAVNAVO;
- POSREDNIK STRANKAM NE MORE VSILITI PREDLOGA PORAVNAVE;
- JE HITREJŠI IN CENEJŠI POSTOPEK OD "REDNEGA" PRED SA GZS;
- ZAHTEVO JE POTREBO VLOŽITI PRI RAZSODIŠČU, KI OD NASPROTNE STRANKE ZAHTEVA, DA SE V 15 DNEH IZJASNI - ČE SE NE IZJASNE ALI NASPROTUJE, SE ŠTEJE, DA POSTOPEK NI USPEL;

KOMBINIRANI POSTOPEK

- POSREDOVANJE JE TU OBVEZEN PREDHODEN POIZKUS REŠITVE SPORA;
- ČE POSREDOVANJE NE USPE, SE SPOR REŠUJE Z ARBITRAŽNIM POSTOPKOM;

ČASTNO SODIŠČE PRI GZS

SAMOSTOJEN IN NEODVISEN ORGAN PRI GZS, KI SKRBI ZA KREPITEV DOBRIH POSLONVIH OBIČAJEV, POSLOVNE MORALE TER ODGOVORNOSTI ČLANOV ZBORNICE

PRISTOJNOSTI:

1. OBRAVNAVA PRIMERE KRŠITEV DOBRIH POSLOVNIH OBIČAJEV IN POSLOVNE MORALE;
2. ODLOČA O ODGOVORNOSTI ČLANOV ZBORNICE;
3. IZREKA KRŠILCEM UKREPE:
 1. OPOZORILO;
 2. OPOMIN;
 3. OPOMIN Z OBJAVO V OKVIRU ZDRUŽENJA;
 4. JAVNI OPOMIN Z OBJAVO V GLASILU;

ČASTNO SODIŠČE PRI GZS

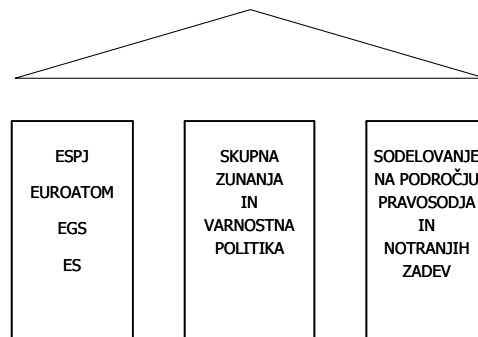
POSTOPEK:

- SPROŽI GA LAHKO VSAK DRŽAVLJAN, GOSPODARSKI SUBJEKT;
- POSTOPEK SE ZAČNE Z VLOŽITVIJO OBTOŽNEGA PREDLOGA S KATERIM TOŽILEC ČASTNEGA SODIŠČA ODLOČI ALI SE BO POSTOPEK NADALJEVAL;
- O PRITOŽBI ODLOČA ČASTNO SODIŠČE II. STOPNJE;
- SENAT SPREJME SKLEP PO PROSTI PRESOJI;
- ZADEVE OBRAVNAVA V SENATU;
- PRI ODLOČANJU MORA UPOŠTEVATI ZAKONE IN DRUGE PREDPISE;

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. V ČEM SE RAZLIKUJE PRISTOJNOST ČASTNEGA SODIŠČA IN SA GZS?
SA GZS JE PRISTOJNA, ČE SE POGODBENE STRANKE O TEM IZRECNO DOGOVORIJU IN SICER ZA SPORE O PRAVICAH S KATERIMI LAHKO PROSTO RAZPOLAĞAJO; ČASTNO SODIŠČE PA OBRAVNAVA KRŠITVE IN ODLOČA O ODGOVORNOSTI SVOJIH ČLANOV NA POBUDO VSAKEGA DRŽAVLJANA RS, GOSPODARSKE DRUŽBE...
2. RAZLIKE V POSTOPKU PRED SA GZS IN ČASTNIM SODIŠČEM!
POSTOPEK PRI SA GZS LAHKO SPROŽITA LE STRANKI, KI STA SE O TEM DOGOVORILI, JE ENOSTOPENJSKI, ODLOČA ARBITER POSAMEZNIK ALI SENAT, IMAMO TOŽBO, STRANKE SAME ZBIRAJO ARBITRE; POSTOPEK PRED ČASTNIM SODIŠČEM LAHKO SPROŽI VSAK, JE DVOSTOPENJSKI, ODLOČA VEDNO SENAT, IMAMO OBTOŽNI PREDLOG IN TOŽILCA Č. SODIŠČA
3. V ČEM JE BISTVO POSREDOVALNEGA POSTOPKA?
V POSREDOVANJU, KI PRIPELJE DO PORAVNAVE
4. V ČEM SE RAZLIKUJEJO SODIŠČA SPLOŠNE PRISTOJNOSTI IN SPECIALIZIRANA?

5. SESTAVA SODIŠČ SPLOŠNE PRISTOJNOSTI!
OKRAJNA (44), OKROŽNA (11), VIŠJA (4), VRHOVNO (1)

PRAVNI MEJNIKI RAZVOJA EU

- 1951: POGODBA O USTANOVITVI ESPJ
- 1957: POGODBA O USTANOVITVI EUROATOM
- 1957: POGODBA O USTANOVITVI EGS (ES)
- 1987: ENOTNI EVROPSKI AKT
- 1992: POGODBA O EU

PRAVILNA UPORABA POJMOV

- EVROPSKA UNIJA (EU) JE ŠIRŠI POJEM OD EVROPSKE SKUPNOSTI (ES), VENDAR EU TEMELJI NA ES;
- S POGODBO O EU SO SE DOTEDANJE TRI EVROPSKE SKUPNOSTI (ESPJ, EUROATOM, EGS) INTEGRIRALE V EU;
- GOVORIMO O PRAVU ES IN NE O PRAVU EU;
- SLOVENIJE JE PRISTOPILA K EU IN NE K ES;

PRAVNI VIRI EU

FORMALNI PRAVNI VIRI EU

I. TEMELJNI PRIMARNI PRAVNI VIRI

1. USTANOVITVENE POGODBE EVROPSKIH SKUPNOSTI
 1. POGODBA O USTANOVITVI ESPJ
 2. POGODBA O USTANOVITVI EGS (ES)
 3. POGODBA O USTANOVITVI EUROATOM
2. NEUSTANOVITVENE POGODBE EVROPSKIH SKUPNOSTI

www.ef-forum.net

1. ENOTNI EVROPSKI AKT
 2. POGODBA O EU S PRILOGAMI IN DEKLARACIJAMI
 3. PRILOGE, PROTOKOLI, DEKLARACIJE
- II. POGODBE MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EU
1. KONVENCIJA O PRISTOJNOSTI IN IZVRŠITVI SODB V CIVILNIH IN GOSPODARSKIH ZADEVAH
 2. KONVENCIJA O PRAVU

PRAVNI VIRI EU

SEKUNDARNI PRAVNI VIRI EU

1. UREDBE
 2. SMERNICE (DIREKTIVE)
 3. ODLOČBE
 4. PRIPOROČILA
 5. STALIŠČA
- } NEOBVEZNI
AKTI EU

UREDBE

NAMENJENE SO POENOTENJU PRAVA ES

ZNAČILNOSTI:

1. SPLOŠNI, CELOSTNO ZAVEZUJOČI PRAVNI AKTI;
2. SE NEPOSREDNO UPORABLJAJO V VSEH DRŽAVAH ČLANICAH;
3. NI POTREBNA NADALJNJA ZAKONODAJNA AKTIVNOST V DRŽAVI ČLANICI;

SMERNICE (DIREKTIVE)

NAMENJENE SO DOSEGANJU DOLOČENEGA CILJA

ZNAČILNOSTI:

1. IMAJO NEPOSREDNE PRAVNE UČINKE V DRŽAVAH ČLANICAH;
2. NISO NEPOSREDNO UPORABNE;
3. V NJIH JE DOLOČEN ROK ZA USKLADITEV;
4. DRŽAVE ČLANICE NE SMEJO SPREJEMATI SPLOŠNIH AKTOV, KI BI BILI V NASPROTJU S SMERNICAMI (DIREKTIVAMI);

ODLOČBE

PRAVNO ZAVEZUJOČI POSAMIČNI PRAVNI AKTI, NASLOVLJENI NA DRŽAVE ČLANICE IN POSAMEZNE OSEBE

ZNAČILNOSTI:

1. IMAJO ZNAČILNOSTI UPRAVNEGA AKTA;
2. ZAVEZUJEJO V CELOTI IN NE DAJEJO MOŽNOSTI IZBIRE O IZVRŠITVI;
3. NISO ABSTRAKTNI AMPAK KONKRETNI PRAVNI AKTI;

VRSTE:

1. IZVRŠILNE ODLOČBE
2. UPRAVNE ODLOČBE
3. NEPRAVE SODNE ODLOČBE

PRIPOROČILA

ZNAČILNOSTI:

1. NE USTVARJAJO NEPOSREDNIH PRAVNIH OBVEZNOSTI;

www.ef-forum.net

2. GRE ZA IZJAVO NEKEGA ORGANA NA NJEGOVO LASTNO POBUDO;
3. JE PREDHODNI AKT, KI MU SLEDI OBVEZNI AKT;

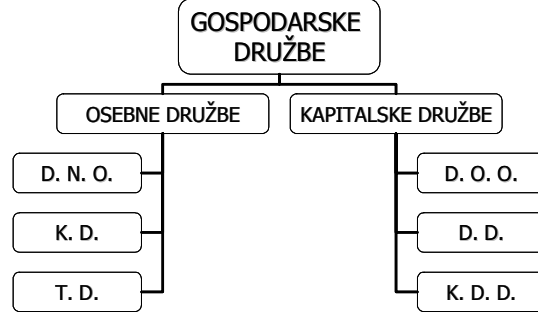
STALIŠČA

ZNAČILNOSTI:

1. NISO OBVEZNA;
2. GRE ZA AKTE POLITIČNO USMERJEVALNE NARAVE;

T E M E 2 . S R E Č A N J A

(od str. 79 do str. 173)

DRUGI DEL: PRAVO DRUŽB

- STATUSNO PRAVO
- ORIS TEMELJNIH PRAVNIH ZNAČILNOSTI GOSPODARSKIH DRUŽB
- KAPITALSKE DRUŽBE
- STATUSNO PREOBLIKOVANJE DRUŽB
- PRISILNA PORAVNAVA, STEČAJ IN LIKVIDACIJA GOSPODARSKIH DRUŽB
- SODNI REGISTER
- GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE
- TUJE DRUŽBE

NAČELA ZGD

1. NAČELO ENOTNEGA ZAKONA
SKUPNA VPRAŠANJA SO UREJENA ENOTNO, V SPLOŠNEM DELU ZAKONA
2. NAČELO OMEJENEGA ŠTEVILA PRAVNIH OBLIK
GOSPODARSKA DEJAVNOST SE LAHKO OPRAVLJA LE V ENI IZMED ZAKONSKO DOLOČENIH OBLIK
3. NAČELO PRAVNE OSEBNOSTI
VSE GOSPODARSKE DRUŽBE, RAZEN TIHE DRUŽBE, SO PRAVNE OSEBE
4. NAČELO FIRMSKEGA PRAVA
IZ FIRME MORA BITI RAZVIDNA DEJAVNOST IN PRAVNO ORGANIZACIJSKA OBLIKA
5. NAČELO KONKURENČNE PREPOVEDI
POMEMBNO ZA VARSTVO INTERESA DRUŽBE, DRUŽBENIKOV IN DELNIČARJEV
6. NAČELO VARSTVA UPNIKOV
ZAGOTOVLJENO ZLASTI SKOZI SPREGLED PRAVNE OSEBNOSTI
7. NAČELO VARSTVA MANJŠINSKIH PRAVIC DELNIČARJEV
8. NAČELO PRETEŽNO ENOTIRNEGA SISTEMA UPRAVLJANJA IN OBVEZNEGA DVOTIRNEGA

SAMOSTOJNI PODJETNIK POSAMEZNIK

FIZIČNA OSEBA, KI NA TRGU SAMOSTOJNO OPRAVLJA PRIDOBITNO DEJAVNOST KOT SVOJO IZKLJUČNO DEJAVNOST

- BISTVO S. P. JE, DA OPRAVLJA SVOJO DEJAVNOST:
 1. TRAJNO
 2. SAMOSTOJNO
 3. S PRIDOBITNIM NAMENOM
- FIRMA S. P. MORA VSEBOVATI:
 1. IME IN PRIIMEK
 2. OZNAČBO, KI NAPOTUJE NA DEJAVNOST
 3. NAVEDBO PREBIVALIŠČA
 4. OZNAČBO S. P.
 5. FANTAZIJSKI DODATEK (NI OBVEZEN)
- SKRAJŠANA OBLIKA FIRME MORA VSEBOVATI VSAJ:
 1. IME IN PRIIMEK
 2. OZNAČBO S. P.

SAMOSTOJNI PODJETNIK POSAMEZNIK

- ZA SVOJE OBVEZNOSTI ODGOVARJA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM;
- DEJAVNOST MORA PRIGLASITI PRI DAVČNI UPRAVI RS V VPISNIK PODJETNIKOV;
- PRIGLASITEV PRENEHANJA POSLOVANJA SE OPRAVI PRAV TAKO PRI DAVČNI UPRAVI RS;

SAMOSTOJNI PODJETNIK POSAMEZNIK

- PRIMER POLNE FIRME:

SEGRAD	(FANTAZIJSKO IME)
SISTEMI ENOSTAVNE GRADNJE	(OZNAČBA DEJAVNOSTI)
JANKO PETŠILČEK S. P.	(IME IN PRIIMEK, OZNAČBA S. P.)
CVETLIČNA ULICA 1, 8270 KRŠKO	(NAVEDBA NASLOVA)

- PRIMER SKRAJŠANE FIRME:

SEGRAD
JANKO PETRŠILČEK S. P.

GOSPODARSKA DRUŽBA

PРАВNA OSEBA, KI NA TRGU OPRAVLJA PRIDOBITNO DEJAVNOST - DEJAVNOST, KI SE OPRAVLJA ZARADI PRIDOBIBANJA DOBIČKA

- OPRAVLJA LAHKO VSE POSLE RAZEN TISTIH, KI SE PO ZAKONU NE SMEJO OPRAVLJATI KOT GOSPODARSKI POSLI;
- VSE GOSPODARSKE DRUŽBE, RAZEN TIHE DRUŽBE, SO PРАВNE OSEBE;
- LASTNOST PРАВNE OSEBE PRIDOBI Z VPISOM V SODNI REGISTER;
- USTANOVI JO LAHKO VSAKA DOMAČA ALI TUJA FIZIČNA ALI PРАВNA OSEBA;

DRUŽBA Z NEOMEJENO ODGOVORNOSTJO (D. N. O.)

OSEBNA DRUŽBA DVEH ALI VEČ OSEB, KI ODGOVARJAJO ZA OBVEZNOSTI DRUŽBE Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM

- USTANOVITEV
USTANOVITA JO LAHKO NAJMANJ DVE OSEBI Z DRUŽBENO POGODBO
- PРАВNA RAZMERJA MED DRUŽBENIKI
UREDILJO JIH LAHKO SVOBODNO, DRUGAČE SE UPORABLJA ZGD
- PРАВNA RAZMERJA DO TRETJIH OSEB
ZA OBVEZNOSTI ODGOVARJAJO USTANOVITELJI (DRUŽBENIKI) SUBSIDIARNO, ČE PA D. N. O. NE IZPOLNI SVOJIH OBVEZNOSTI, POTEM PA JE NJIHOVA ODGOVORNOST SOLIDARNA
- IZLOČITEV DRUŽBENIKA
 1. PROSTOVOLJNA IZLOČITEV - ODPOVED DRUŽBENE POGODBE S STRANI DRUŽBENIKA
 2. PRISILNA IZLOČITEV - SMRT DRUŽBENIKA, STEČAJ DRUŽBE

DRUŽBA Z NEOMEJENO ODGOVORNOSTJO (D. N. O.)

- NAČELA ZA UREDITEV NOTRANJNH RAZMERIJ MED DRUŽBENIKI
 1. NAČELO ENAKEGA OBRAVNAVANJA DRUŽBENIKOV
 2. NAČELO DOLŽNOSTI SKRBNEGA RAVNANJA DRUŽBENIKOV
 3. NAČELO KONKURENČNE PREPOVEDI
 4. NAČELO SKUPNEGA VODENJA POSLOV
 5. NAČELO MEDSEBOJNEGA NADZORSTVA
 6. NAČELO SORAZMERNI RAZDELITVE DOBIČKA IN IZGUBE
 7. NAČELO RAZPOLAGANJA Z DELEŽEM
- PRENEHANJE
 1. S POTEKOM ČASA ZA KATEREGA JE BILA USTANOVLJENA

2. S SKLEPOM DRUŽBENIKOV O PRENEHANJU
3. ZARADI STEČAJA
4. SMRT DRUŽBENIKA, RAZEN ČE DRUŽBENA POG. NE DOLOČA KAJ DRUGEGA
5. ODPoved
6. ŠODNA ODLOČBA
7. ČE SE ŠTEVILO DRUŽBENIKOV ZMAJŠA NA ENEGA

KOMANDITNA DRUŽBA (K. D.)

OSEBNA DRUŽBA DVEH ALI VEČ OSEB, PRI ČEMER NAJMANJ EN ODGOVARJA ZA OBVEZNOSTI Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM (KOMPLEMENTAR), NAJMANJ EDEN PA NE (KOMANDITIST)

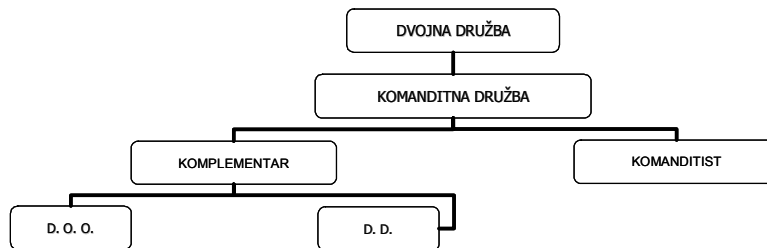
- USTANOVITEV
USTANOVITA JO LAHKO NAJMANJ EN KOMPLEMENTAR IN EN KOMANDITIST
- PRAVNA RAZMERJA MED DRUŽBENIKI
UREDILJO JIH LAHKO SVOBODNO, DRUGAČE SE UPORABLJA ZGD
- PRAVNA RAZMERJA DO TRETJIH OSEB
- KOMPLEMENTAR ODGOVARJA ZA OBVEZNOSTI Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM
- KOMANDITIST ODGOVARJA ZA OBVEZNOSTI LE DO ZNESKA SVOJEGA KAPITALSKEGA DELEŽA IN ŠE NEPLAČANEGA VLOŽKA
- VODENJE POSLOV DRUŽBE
- KOMANDITIST NI UPRAVIČEN VODITI POSLOV DRUŽBE
- PRAVILOMA SO UPRAVIČENI VODITI POSLE VSI KOMPLEMENTARJI

KOMANDITNA DRUŽBA (K. D.)

- ZASTOPANJE DRUŽBE
- KOMANDITIST NI UPRAVIČEN ZA ZASTOPANJE, LAHKO PA SE MU PODELI:
 1. PROKURA
 2. POSEBNO POBLASTILO
 - FIRMA
V IMENU DRUŽBE MORA BITI PRIIMEK VSAJ ENEGA KOMPLEMENTARJA, PRIIMEK KOMANDITISTA PA V IMENU DRUŽBE NE SME BITI NAVEDEN
- PRIMER FIRME:**
SPLOŠNE GRADNJE (OZNAČBA, KI NAPOTUJE NA DEJAVNOST)
PETERŠILČEK K. D. (PRIIMEK KOMPLEMENTARJA IN OZNAČBA K. D.)

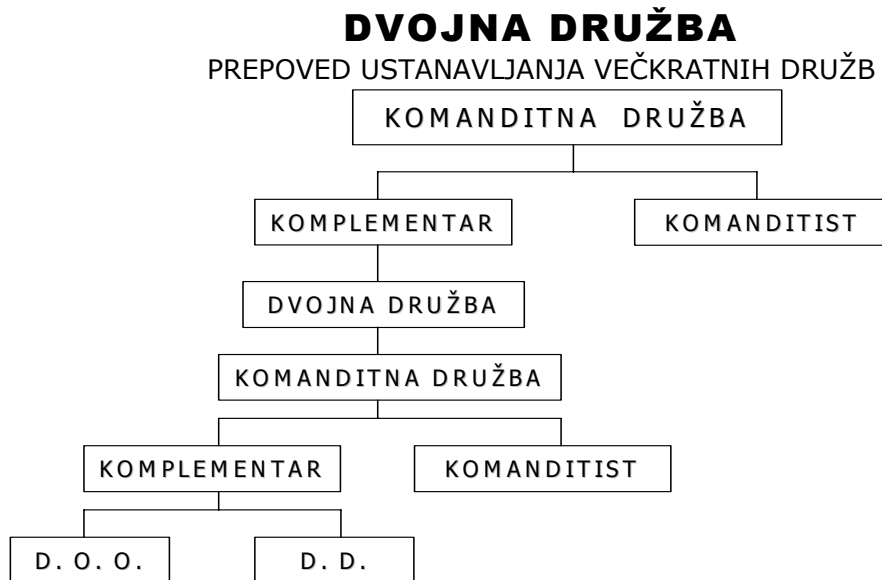
DVOJNA DRUŽBA

TISTA KOMANDITNA DRUŽBA V KATERI JE EDINI KOMPLEMENTAR DRUŽBA, V KATERI NI OSEBNO ODGOVORNIH DRUŽBENIKOV OZ. SO VSI NJENI KOMPLEMENTARJI KAPITALSKE DRUŽBE

DVOJNA DRUŽBA

- TEMELJNE ZNAČILNOSTI
- PRAVNOORGANIZACIJSKA OBLIKA ZDRUŽEVANJA OSEBNIH IN KAPITALSКИH DRUŽB
- OBE V DVOJNO DRUŽBO ZDRUŽENI DRUŽBI STA PRAVNO SAMOSTOJNI
- GRE ZA CILJNO UMEMSTITEV ZDRUŽKA DVEH PRAVNOORGANIZACIJSКИH OBLIK PODJETNIŠKE POBUDE
- ZAKONSKE PREPOVEDI
- DVOJNA DRUŽBA NE MORE BITI KOMPLEMENTAR V KOMANDITNI DRUŽBI (PREPOVED USTANAVLJANJA VEČKRATNIH DRUŽB)
- KAPITALSKE DRUŽBE SE NE SMEJO PEOBLIKOVATI V DVOJNO DRUŽBO
- FIRMA
SESTAVLJENA JE IZ DVOJNE FIRME:
- FIRME KOMPLEMENTARJA (D. O. O. ALI D. D.)
- FIRME KOMANDITNE DRUŽBE

TIHA DRUŽBA (T. D.)

OBSTAJA MED TIHIM DRUŽBENIKOM, KI S PREMOŽENJSKIM VLOŽKOM V PODJETJE NOSILCA TIHE DRUŽBE PRIDOBI PRAVICO DO UDELEŽBE PRI NJEGOVEM DOBIČKU

- **USTANOVITEV**
USTANOVI SE S POGODBO MED TIHIM DRUŽBENIKOM IN NOSILCEM TIHE DRUŽBE, PRI ČEMER NAVZVEN NE OBSTAJA
- **CILJ TIHEGA DRUŽBENIKA**
TIHI DRUŽBENIK VLOŽI SVOJ KAPITAL V PODJETJE KOGA DRUGEGA, DA BI BIL UDELEŽEN PRI DOBIČKU
- **TEMELJNE ZNAČILNOSTI**
 - NIMA LASTNOSTI PRAVNE OSEBE
 - TIHI DRUŽBENIK JE LAHKO VSAKA FIZIČNA ALI PRAVNA OSEBA
 - V TIHI DRUŽBI STA PRAVILOMA SAMO DVA ČLANA
 - TIHA DRUŽBA NE NASTOPA NAVZVEN IN NIMA SKUPNE FIRME

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. NA KAJ VAŠ SPOMINJA VSEBINA NAČEL, KI SE NANAŠAJO NA NOTRANJA RAZMERJA MED DRUŽBENIKI?
NA TEMELJNA NAČELA ZGD
2. OPREDELITE VSEBINO TEH NAČEL IN RAZMISLITE, ZAKAJ JE POTREBNA TAKŠNA UREDITEV?
ZARADI ODGOVORNOSTI DRUŽBENIKOV
3. KATERE POSEBNOSTI IMA DVOJNA DRUŽBA, ZA RAZLOČEK OD DRUGIH DRUŽB?
GRE ZA ZDRUŽENJE LASTNOSTI OSEBNIH IN KAPITALSKIH DRUŽB
4. KATERI SO PO VAŠEM MNENJU RAZLOGI ZA UREDITEV PREOBLIKOVANJA IN USTANAVLJANJA DVOJNIH DRUŽB?
GRE ZA ZDRUŽEVANJE OSEBNIH IN KAPITALSKIH DRUŽB, DA BI SE V TAKŠNI "VMESNI" ORGANIZACIJSKI OBLIKI UDEJANJILI PODJETNIŠKI INTERESI
5. POJASNITE RAZLIKO MED STATUSOM OBRTNIKA IN SAMOSTOJNIM PODJETNIKOM!
S. P. SE LAHKO UKVARJA Z VSEMI DEJAVNOSTMI, OBRTNIK PA LE Z DEJAVNOSTJO, KI JO DOLOČA OBRTNI ZAKON

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

6. KATERA IZMED PRAVNOORGANIZACIJSKIH OBLIK OSEBNIH DRUŽB JE ZLASTI PRIMERNA ZA DRUŽINSKA PODJETJA IN ZAKAJ?
D. N. O., KER TEMELJI NA OSEBNEM ZAUPANJU DRUŽBENIKOV IN KER ZANJO NI POTREBNO NOBENEGA USTANOVITVENEGA KAPITALA
7. KATERA IZMED PRAVNOORGANIZACIJSKIH OBLIK OSEBNIH DRUŽB: OMOGOČA OMEJITEV ODGOVORNOSTI DRUŽBENIKOM, KI TO ŽELIJO?
K. D.
NI PRIPOROČLJIVA ZA DRUŽBENIKE, KI SI NE ZAUPAJO?
D. N. O.
DEJANSKO NI OSEBNA DRUŽBA?
K. D.
8. KAJ JE CILJNI NAMEN USTANOVITVE TIHE DRUŽBE?
DA BI BIL TIHI DRUŽBENIK UDELEŽEN PRI DOBIČKU NOSILCA TIHE DRUŽBE

DRUŽBA Z OMEJENO **ODGOVORNOSTJO** **(D. O. O.)**

KAPITALSKA DRUŽBA, PRI KATERI JE OSNOVNI KAPITAL SESTAVLJEN IZ OSNOVNIH VLOŽKOV

- USTANOVITEV
 - ENA ALI VEČ FIZIČNIH ALI PRAVNIH OSEB, KI POSTANEJO Z USTANOVITVIJO DRUŽBENIKI
 - Z DRUŽBENO, SOCIJETNO POGODBO (VEČOSEBNE) OZ. AKTOM O USTANOVITVI (ENOSEBNE)
 - PRED VPISOM V SODNI REGISTER MORA BITI VPLAČANEGA NAJMANJ ¼ ZNESKA OSNOVNEGA KAPITALA
 - LAHKO IMA NAJVEČ 50 DRUŽBENIKOV
- OSNOVNI KAPITAL
 - MINIMALNI JE 2.100.000,00 SIT
 - NAJMANJ 1/3 OSNOVNEGA KAPITALA MORA BITI VPLAČANEGA V DENARJU, OSTALO SO LAHKO STVARNI VLOŽKI (NPR. NEPREMIČNINE, AVTO, OPREMA...)

DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO **(D. O. O.)**

- POSLOVNI DELEŽ
NA PODLAGI OSNOVNEGA VLOŽKA (MINIMALNI JE 14.000,00 SIT) PRIDOBI DRUŽBENIK OB USTANOVITVI SAMO EN POSLOVNI DELEŽ, KI MU DAJE:
 - PREMOŽENJSKE IN
 - ČLANSKE PRAVICEDRUŽBENIK GA LAHKO ODSVOJI, MOŽNO PA GA JE TUDI DEDOVATI
- UPRAVLJANJE
NA VSAKIH 14.000,00 SIT IMA DRUŽBENIK EN GLAS (Z DRUŽBENO POGODBO JE LAHKO DOLOČENO TUDI VEČ)
- POVEČANJE OSNOVNEGA KAPITALA
OPRAVI SE LAHKO NA DVA NAČINA:
 1. Z VLOŽKI - PREVZAMEJO JIH LAHKO DOTEDANJI DRUŽBENIKI ALI DRUGE OSEBE
 2. IZ SREDSTEV DRUŽBE - SAMO DRUŽBENIKI

DRUŽBA Z OMEJENO

ODGOVORNOSTJO **(D. O. O.)**

- ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA
POZNAMO DVE OSNOVNI RAZLIČICI:
 1. POENOSTAVLJENI POSTOPEK
 2. UMIK POSLOVNIH DELEŽEV
- OBVEZNI ORGANI
 1. SKUPŠČINA
 - NA NJEJ DRUŽBENIKI SPREJEMAJO SKLEPE
 - VARSTVO MANJŠINSKIH DRUŽBENIKOV (1/10) SE URESNIČUJE NA TEMELJU NAČELA PRAVNE SAMOPOMOČI - SAMI LAHKO SKLIČEJO SKUPŠČINO IN PREDLAGAJO DNEVNI RED
 - SKLEPČNA JE, ČE JE PRISOTNIH VEČINA GLASOV
 2. POSLOVODJA
 - DELUJE V FUNKCIJI DRUŽBENIKOV
 - DRUŽBENIKI GA LAHKO KADARKOLI ODPOKLIČEJO
 - LAHKO JE IMENOVAN ZA DOLOČEN ALI NEDOLOČEN ČAS (MINIMALNO 2 LETI)

DRUŽBA Z OMEJENO **ODGOVORNOSTJO** **(D. O. O.)**

- PRENEHANJE
 1. S POTEKOM ČASA, ZA KATEREGA JE BILA USTANOVLJENA
 2. S SKLEPOM DRUŽBENIKOV
 3. ČE SODIŠČE UGOTOVI NIČNOST VPISA
 4. S STEČAJEM
 5. S SODNO ODLOČBO
 6. Z ZDRUŽITVIJO S KAKŠNO DRUGO DRUŽBO
 7. ČE SE OSNOVNI KAPITAL ZNIŽA POD ZAKONSKO DOVOLJENO MEJO
- ENOOSEBNA D. O. O.
RAZLIKE:
 1. OD S. P.:
 - ENOOSEBNA D. O. O. JE PRAVNA OSEBA
 - PRI ENOOSEBNI D. O. O. DRUŽBENIK NE ODGOVARJA ZA OBVEZNOSTI
 2. OD OBIČAJNE D. O. O.
 - ENOOSEBNA D. O. O. IMA SAMO ENEGA DRUŽBENIKA
 - ENOOSEBNA D. O. O. IMA SAMO EN VLOŽEK
 - ENOOSEBNA D. O. O. SE USTANOVI Z AKTOM O USTANOVITVI

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.)

KAPITALSKA DRUŽBA, PRI KATERI JE OSNOVNI KAPITAL RAZDELJEN NA DELNICE IN ZA OBVEZNOSTI ODGOVARJA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM

- USTANOVITEV
 - ENA ALI VEČ FIZIČNIH ALI PRAVNIH OSEB, KI SPREJMEJO STATUT IN POSTANEJO S TEM USTANOVITELJI (IN HKRATI TUDI DELNIČARJI)
 - POZNAMO DVE VRSTI USTANOVITVE:
 1. SOČASNA (SIMULTANA)
 - VSI USTANOVITELJI SPREJMEJO IN PODPIŠEJO STATUT TER SAMI PREVZAMEJO TUDI VSE DELNICE
 - SESTAVITI MORAJO USTANOVITVENO POROČILO
 2. POSTOPNA
 - DELNICE SE VPISUJEJO NA PODLAGI OGLASA Z VABILOM K JAVNEMU VPISU DELNIC (PROSPEKT)
 - D. D. JE USTANOVLJENA, KO SKUPŠČINA SPREJME DOLOČENE SKLEPE

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.)

- OSNOVNI KAPITAL
 - MINIMALNI JE 6.000.000,00 SIT
 - NAJNIŽJI NOMINALNI ZNESEK POSAMEZNE DELNICE MINIMALNO 1.000,00 SIT
 - NAJMANJ 1/3 OSNOVNEGA KAPITALA MORA BITI VPLAČANEGA V DENARJU
- ZNAČILNOSTI
 - JE PRAVNA OSEBA
 - OSNOVNI KAPITAL IMA RAZDELJEN NA DELNICE
 - D. D. ODGOVARJA ZA OBVEZNOSTI Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM
 - DELNIČARJI ZA OBVEZNOSTI NE ODGOVARJAJO
- ORGANI DRUŽBE
 - 1. UPRAVA
 - 2. SKUPŠČINA
 - 3. NADZORNI SVET

}	ENOTIRNI SISTEM	}	DVOTIRNI
	UPRAVLJANJA		SISTEM
			UPRAVLJANJA

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.)

UPRAVA

- FUNKCIJA UPRAVE
 - PREDSTAVLJA IN ZASTOPA DRUŽBO
 - JE ZAKONITI ZASTOPNIK DRUŽBE
- VODENJE DRUŽBE
 - V NJENO DOBRO
 - SAMOSTOJNO
 - NA LASTNO ODGOVORNOST

}	UPOŠTEVATI JE
	POTREBNO INTERESE
	DRUŽBE
- VRSTE UPRAV
 - 1. INDIVIDUALNO TELO
 - 2. KOLEGIJSKO TELO - ODLOČITVE SPREJEMAJO KOLEKTIVNO, LAHKO JE DOLOČENO TUDI DRUGAČE; VSAK IMA EN GLAS

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.)

UPRAVA

- DOLŽNOST POROČANJA
 - UPRAVA POROČA NADZORNEMU SVETU:
 - O NAČRTOVANI POSLOVNI POLITIKI
 - DONOSNOSTI DRUŽBE
 - O POTEKU POSLOV
 - O POSLIH, KI BI LAHKO POMEMBNO VPLIVALI NA DONOSNOST ALI PLAČILNO SPOSOBNOST
- ODPOKLIC ČLANOV UPRAVE
 - NADZORNI SVET LAHKO ODPOKLICJE ČLANA UPREVE ZARADI:
 - 1. HUIŠE KRŠITVE OBVEZNOSTI
 - 2. NESPOSOBNOSTI VODENJA POSLOV
 - 3. ČE SKUPŠČINA IZREČE NEZAUPNICO
 - 4. EKONOMSKO - POSLOVNIH RAZLOGOV

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.)

NADZORNI SVET

- FUNKCIJA NADZORNEGA SVETA
 - NADZIRANJE UPRAVE PRI VODENJU DRUŽBE
- OBVEZNOST FORMIRANJA NADZORNEGA SVETA
 - 1. ČE OSNOVNI KAPITAL DOSEGA 410.000.000,00 SIT
 - 2. ČE JE POVPREČNO LETNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH VEČ KOT 500
 - 3. ČE JE DRUŽBA USTANOVLJENA POSTOPNO
 - 4. ČE SO DELNICE UVRŠČENE NA BORZO
 - 5. ČE JE ŠTEVILO IMENSKIH DELNIC VEČJE OD 100
- ČLANSTVO V NADZORNEM SVETU
 - SESTAVLJAJO GA LAHKO NAJMANJ TRIJE ČLANI
 - NE MORE BITI ČLAN:
 - 1. ČLAN UPRAVE TE DRUŽBE
 - 2. OSEBA, KI JE ČLAN ŽE V 5 NS DRUŽBAH

3. ČLAN UPRAVE ODVISNE DRUŽBE
4. ČLAN UPRAVE KAPITALSKE DRUŽBE, V KATEREM NS JE ČLAN UPRAVE
5. OSEBE, KI NE MOREJO BITI ČLANI UPRAVE

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.) SKUPŠČINA

- PRISTOJNOSTI
 1. SPREJEM LETNEGA POROČILA
 2. ODLOČANJE O UPORABI BILANČNEGA DOBIČKA
 3. IMENOVANJE IN ODPOKLIC ČLANOV NS
 4. PODELJEVANJE RAZREŠNICE ČLANOM UPRAVE IN NS
 5. ODLOČANJE O SPREMENBAH STATUTA
 6. ODLOČANJE O UKREPIH ZA POVEČANJE ALI ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA
 7. ODLOČANJE O PRENEHANJU DRUŽBE IN PREOBLIKOVANJU
 8. IMENOVANJE REVIZORJA
 9. ODLOČANJE O DRUGIH ZADEVAH
- SKLEPANJE
 - NA SKUPŠČINI LAHKO DELNIČARJI SPREJEMAJO:
 1. REDNE SKLEPE
 2. IZREDNE SKLEPE

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.) SKUPŠČINA

- POTREBNA VEČINA ZA SKLEPANJE
 - SKUPŠČINA D. D. LAHKO VELJAVNO ODLOČA LE, ČE JE PRISOTNIH NAJMANJ 15% DELNIČARJEV Z GLASOVALNO PRAVICO
 - OB IZPOLNITVI KVORUMA (15%) PA LAHKO SPREJEMA SKLEPE Z:
 1. NAVADNO VEČINO
 2. KLALIFICIRANO VEČINO
- GLASOVALNA PRAVICA
 - PRAVIČA DELNIČARJA DO GLASOVANJA NA SKUPŠČINI
- UDELEŽBENA PRAVICA
 - NE DAJE PRAVICE GLASOVATI AMPAK SAMO UDELEŽBO NA DOBIČKU
 - GLASOVALNO PRAVICO NIMAJO PREDNOSTNE DELNICE
- RAZREŠNICA
 - SKUPŠČINA Z NJENO PODELITVIJO POTRDI IN ODOBRI DELO UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. OPREDELITE PRISTOJNOSTI ORGANOV D. D!
UPRAVA, SKUPŠČINA, NADZORNI SVET
2. KDO NE MORE BITI ČLAN UPRAVE ALI NADZORNEGA SVETA IN ZAKAJ?
OSEBA, KI JE BILA PRAVNOMOČNO OBSOJENA ZARADI K. D. ZOPER GOSPODARSTVO, ZOPER DELOVNO RAZMERJE IN SOCIALNO VARNOST, ZOPER PR. PROMET... ZA OBDOBJE PETIH LET PO PRAVNOMOČNOSTI SODBE, VENDAR NE PREJ KOT DVE LETI PO PRESTANI ZAPORNI KAZNI;
OSEBA, KI JE BIL IZREČEN VARNOSTNI UKREP PREPOVEDI OPRAVLJANJA POKLICA; OSEBA, KI JE BILA ČLAN UPRAVE PODJETJA NAD KATERIM JE BIL ZAČET STEČAJNI POSTOPEK, PRAVNOMOČNO OBSOJEN NA PLAČILO ODŠKODNINE PO DOLOČBAH ZFPPOD
3. V ČEM SE RAZLIKUJE UPRAVLJANJE V OSEBNIH IN KAPITALSKIH DRUŽBAH?
V OSEBNIH DRUŽBAH JE UPRAVLJANJE V ROKAV VSEH DRUŽBENIKOV, ENEGA ALI VEČIH DRUŽBENIKOV ALI PROKURISTA; PRI KAPITALSKIH DRUŽBAH PA JE UPRAVLJANJE V ROKAH ENEGA ALI VEČIH POSLOVODIJ POD NADZOROM NS ALI SKUPŠČINE OZ. USTANOVITELJA
4. V ČEM SE RAZLIKUJE UPRAVLJANJE V D. O. O. IN D. D.?
V D. O. O. IMAMO POSLOVODJO V D. D. PA UPRAVO
5. KAJ POMENI PODELITEV RAZREŠNICE?
POTRDI TEV IN ODOBRITEV DELA UPRAVE NI NADZORNEGA SVETA

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.) POVEČANJE OSNOVNEGA KAPITALA

www.ef-forum.net

- **NAČINI POVEČANJA**
 1. POVEČANJE Z VLOŽKI
 - Z IZDAJO NOVIH DELNIC PROTI DENARNIM ALI STVARNIM VLOŽKOM
 - ODLOČA SKUPŠČINA Z VEČINO NAJMANJ $\frac{3}{4}$ PRI SKLEPANJU ZASTOPANEGA KAPITALA
 2. POGOJNO POVEČANJE - ZARADI:
 - URESNIČEVANJA PRAVIC IMETNIKOV ZAMENLJIVIH OBVEZNIC V DELNICE
 - URESNIČEVANJA PREDNOSTNE PRAVICE DO NAKUPA NOVIH DELNIC
 - PRIPRAVA NA ZDRUŽITEV
 - URESNIČITVE PRAVIC DELAVCEV, KI JIM PRIPADAJO IZ UDELEŽBE NA DOBIČKU
 3. ODOBRENI KAPITAL
 - STATUT LAHKO POOBLASTI UPRAVO ZA NAJVEČ 5 LET PO VPISU V REGISTER, DA OSNOVNI KAPITAL POVEČA DO DOLOČENEGA NOMINALNEGA ZNESKA
 4. IZ SREDSTEV DRUŽBE
 - IZ REZERV IN NERAZDELJENEGA DOBIČKA

DELNIŠKA DRUŽBA (D. D.) ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA

- **NAČINI ZMANJŠANJA**
 1. REDNO ZMANJŠANJE
 - GRE ZA DVE OBLIKI:
 1. ZMANJŠANJE NOMINALNEGA ZNESKA DELNIC
 2. ZDRUŽEVANJE DELNIC
 2. POENOSTAVLJENO ZMANJŠANJE
 - NAMENJENO IZRAVNAVI ZARADI:
 1. NIŽJE VREDNOSTI PREMOŽENJA
 2. POKRIVANJA IZGUB
 3. PRENOSA SREDSTEV V REZERVE
 3. ZMANJŠANJE Z UMIKOM DELNIC
 - GRE ZA POSEBNO IZVEDBO REDNEGA ZMANJŠANJA
 - TAKŠEN PRISILEN UMİK JE DOVOLJEN LE, ČE JE TO DOLOČENO V STATUTU

KOMANDITNA DELNIŠKA DRUŽBA **(K. D. D.)**

GOSPODARSKA DRUŽBA V KATERI NAJMANJ EN DRUŽBENIK ODGOVARJA ZA OBVEZNOSTI Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM (KOMPLEMENTAR), KOMANDITNI DELNIČARJI PA ZA OBVEZNOSTI DRUŽBE NE ODGOVARJAJO

- **STATUT**
 - SPREJETI GA MORA NAJMANJ 5 OSEB, OD TEGA VSI KOMPLEMENTARJI
- **ODBOR KOMANDITNIH DELNIČARJEV**
 - ORGAN KOMANDITNIH DELNIČARJEV, KI IZVAJA NJIHOVE SKLEPE

GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE (GIZ)

- **CILJI**
 1. OLAJŠEVANJE IN POSPEŠEVANJE PRIDOBITNE DEJAVNOSTI SVOJIH ČLANOV
 2. IZBOLJŠEVANJE IN POVEČEVANJE REZULTATOV TE DEJAVNOSTI
- **USTANOVITEV**
 - DVE ALI VEČ FIZIČNI ALI PRAVNI OSEBI
 - S PISNO POGODBO O USTANOVITVI
- **OBVEZNA ORGANA**
 1. SKUPŠČINA
 2. UPRAVA
- **DOBIČEK**
 - GIZ PO ZAKONU NE SME USTVARJATI LASTNEGA DOBIČKA

EVROPSKO GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE (EGIZ)

- **PRIDOBITEV LASTNOSTI PRAVNE OSEBE**
 - EGIZ PRIDOBİ LASTNOST PRAVNE OSEBE Z VPISOM V SODNI REGISTER

www.ef-forum.net

- **USTANOVITEV**
 - USTANOVI SE PO DOLOČILIH UREDBE ES ŠT. 2137/85
 - ZA VPRAŠANJA, KI NISO IZRECNO UREJENA Z UREDBO, SE UPORABLJA ZGD
- **ČLAN UPRAVE EGIZ**
 - ČLAN UPRAVE EGIZ JE LAHKO TUDI PRAVNA OSEBA POD POGOJEM, DA IMENUJE ZA SVOJEGA STALNEGA PREDSTAVNIKA FIZIČNO OSEBO

EVROPSKA DELNIŠKA DRUŽBA (SOCIETAS EUROPAEA - SE)

- **PRAVNA PODLAGA**
 - UREJA JO UREDBA SVETA EU O STATUTU EVROPSKE DELNIŠKE DRUŽBE Z DNE 10. 11. 2001
 - SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZGD V ZVEZI S SE SO V PRIPRAVI
 - SOCIETAS EUROPAEA SE LAHKO USTANOVI OD 8. OKTOBRA 2004 DALJE
- **USTANOVITEV**
 - NE MOREJO JO USTANOVITI FIZIČNE OSEBE
 - POZNAMO ŠTIRI MOŽNE NAČINE USTANOVITVE:
 1. Z ZDRUŽITVIJO DVEH ALI VEČ DRUŽB V NAJMANJ DVEH RAZLIČNIH DRŽAVAH ČLANICAH EU
 2. Z OBLIKOVANJEM HOLDINŠKE DRUŽBE, KI BO IMELA V LASTI DRUŽBE V NAJMANJ DVEH RAZLIČNIH DRŽAVAH ČLANICAH EU
 3. Z USTANOVITVIJO DRUŽBE HČERE DRUŽB IZ NAJMANJ DVEH DRŽAV ČLANIC
 4. S PREOBLIKOVANJEM OBSTOJEČE D. D., KI JE IMELA NAJMANJ DVE LETI DRUŽBO HČER V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EU

EVROPSKA DELNIŠKA DRUŽBA (SOCIETAS EUROPAEA - SE)

- **OSNOVNI KAPITAL**
 - PREDPISAN MINIMALNI OSNOVNI KAPITAL JE 120.000,00 EUR
 - **UPRAVLJALSKA STRUKTURA SE**
 - S STATUTOM EVROPSKE D. D. SE LAHKO DOLOČI BODISI ENOTIRNI ALI DVOTIRNI SISTEM UPRAVLJANJA, KI IMA:
 1. SKUPŠČINO DELNIČARJEV
 2. POSLOVODNI ORGAN
 3. NADZORNI ORGAN
}	ENOTIRNI	}	DVOTIRNI
}	SISTEM UPRAVLJANJA		SISTEM
			UPRAVLJANJA

EVROPSKA ZADRUGA (SOCIETAS COOPERATIVA EUROPAEA)

- **PRAVNA PODLAGA**
 - UREJA JO UREDBA SVETA EU O STATUTU EVROPSKE ZADRUGE Z DNE 22. 6. 2003
 - SOCIETAS COOPERATIVA EUROPAEA (SCE) SE LAHKO USTANOVI OD 18. 8. 2003 DALJE
- **USTANOVITEV**
 - USTANOVI JO LAHKO:
 1. PET ALI VEČ POSAMEZNIKOV S PREBIVALIŠČEM V NAJMANJ DVEH RAZLIČNIH DRŽAVAH ČLANICAH
 2. PET ALI VEČ POSAMEZNIKOV IN DRUŽB, KI IMAJO PREBIVALIŠČE V NAJMANJ DVEH RAZLIČNIH DRŽAVAH ČLANICAH
 3. DRUŽBE IN DRUGE PRAVNE OSEBE, KI JIH UREJA PRAVO NAJMANJ DVEH RAZLIČNIH DRŽAV ČLANIC
 4. DVE ALI VEČ ZADRUG, ČE NAJMANJ DVE OD TEH UREJA PRAVO RAZLIČNIH DRŽAV ČLANIC
 5. OBSTOJEČA ZADRUGA S PREOBLIKOVANJEM, ČE JE IMELA NAJMANJ DVE LETI PODRUŽNICO ALI HČERINSKO DRUŽBO V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EU

EVROPSKA ZADRUGA (SOCIETAS COOPERATIVA EUROPAEA)

- **OSNOVNI KAPITAL**
 - PREDPISAN MINIMALNI OSNOVNI KAPITAL JE 30.000,00 EUR
- **UPRAVLJALSKA STRUKTURA SCE**
 - LAHKO SE DOLOČI BODISI ENOTIRNI ALI DVOTIRNI SISTEM UPRAVLJANJA, KI

IMA:

1. OBČNI ZBOR
2. POSLOVODNI ORGAN
3. NADZORNI ORGAN

} ENOTIRNI
SISTEM UPRAVLJANJA

} DVOTIRNI
SISTEM
UPRAVLJANJA

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. OPREDELITE, KAJ JE VSEBINSKO DOLOČUJOČE ZA RAVNANJE UPRAVE PRI UDEJANJANJU NJENE FUNKCIJE V D. D.!
UPRAVA PREDSTAVLJA IN ZASTOPA DRUŽBO TER JE HKRATI ZAKONITI ZASTOPNIK DRUŽBE, PO DRUGI STRANI PA IMA TUDI DOLŽNOST POROČANJA NADZORNEMU SVETU
2. KDAJ MORA IMETI D. D. NADZORNI SVET, KDO JE LAHKO NJEGOV ČLAN IN KDO NE?
ČE OSNOVNI KAPITAL PRESEGA 410.000.000,00, ČE IMA VEČ KOT 500 ZAPOSLENIH, ČE JE USTANOVljena POSTOPNO, ČE SO DELNICE UVRSČENE NA BORZO, ČE JE ŠTEVILO IMENSKIH DELNIC VEČJE OD 100; NE MORE BITI ČLAN UPRAVE TE DRUŽBE, ČE JE ŽE V 5 NS, ČLAN UPRAVE ODVISNE DRUŽBE, ČLAN UPRAVE KAPITALSKE DRUŽBE, V KATEREM NS JE ŽE ČLAN UPRAVE, OSEBE, KI NE MOREJO BITI ČLANI UPRAVE
3. POJASNITE NAČINE GLASOVANJA V SKUPŠČINI D. D. IN PODLAGE ZANJ!
PRISOTNIH MORA BITI NAJMANJ 15% KAPITALA, SKLEPE LAHKO SPREJEMAJO Z NAVADNO ALI PA KVALIFICIRANO VEČINO; DOLOČENO Z ZGD, STATUTOM
4. RAZLOŽITE UREDITEV POVEČANJA IN ZMANJŠANJA OSNOVNEGA KAPITALA!
POVEČANJE Z VLOŽKI, POGOJNO POVEČANJE, ODOBRENI KAPITAL, IZ SREDSTEV DRUŽBE, REDNO ZMANJŠANJE, POENOSTAVljENO ZMANJŠANJE, ZMANJŠANJE Z UMIKOM DELNIC

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

5. KATERO IZMED PRAVNOORGANIZACIJSKIH OBLIK KAPITALSKIH DRUŽB BI UPORABILI, ČE NE ŽELITE ZBRATI VELIKO KAPITALA IN ŽELITE IMETI RAZUMNE STROŠKE IN UPRAVLJANJE?
D. O. O.
6. V KRAJU POZNATE VEČ PODJETIJ, KI SE UKVARJAJO Z RAZLIČNIMI, VENDAR MED SEBOJ DOPOLNJUJOČIMI SI DEJAVNOSTMI. VSI BI ŽELELI IMETI VEČJI DOBIČEK. KAJ BI JIM SVETOVALI GLEDE IZBIRE NJIHOVE PRAVNE ORGANIZIRANOSTI OZ. KATERA PRAVNOORGANIZACIJSKA OBLIKA BI BILA NAJBOLJ PRIMERNA?
GIZ
7. KATERA OBLIKA USTANOVITVE D. D. JE BOLJ USTREZNA, ČE USTANOVITELJI NIMAJO DOVOLJ USTANOVITVENEGA KAPITALA?
POSTOPNA (SUKCESIVNA)

POVEZANE DRUŽBE

- ZNAČILNOSTI
 - GRE ZA POVEZAVO PRAVNO SAMOSTOJNIH DRUŽB
 - UDEJANJENJE DEJAVNOSTI ZA DOSEGANJE NAČRTOVANIH GOSPODARSKIH CILJEV
 - OBVLADUJOČA DRUŽBA IMA ODLOČUJOČ VPLIV NA OBVLADANO DRUŽBO
- VRSTE, OBLIKE POVEZANIH DRUŽB
 - POVEZANE DRUŽBE, KI SO PRAVNO SAMOSTOJNE DRUŽBE IN MED KATERIMI IMAMO ENOTNO UPRAVLJANJE, SO LAHKO V TAKŠNEM MEDSEBOJNEM RAZMERJU DA:
 1. IMA ENA DRUŽBA V DRUGI DRUŽBI VEČINSKI DELEŽ
 2. JE ENA DRUŽBA ODVISNA OD DRUGE
 3. GRE ZA KONCERNESKE DRUŽBE
 4. STA DVE DRUŽBI VZAJEMNO KAPITALSKO UDELEŽENI
 5. SO DRUŽBE POVEZANE NA TEMELJU PODJETNIŠKIH POGODB

POVEZANE DRUŽBE

- DRUŽBA V VEČINSKI LASTI IN Z VEČINSKIM DELEŽEM
 - KADAR VEČINA DELEŽEV PRAVNO SAMOSTOJNE DRUŽBE PRIPADA NEKI DRUGI
 - KADAR DRUGI DRUŽBI PRIPADA VEČINA GLASOVALNIH PRAVIC
- ODVISNA IN OBVLADUJOČA DRUŽBA
 - ODVISNA DRUŽBA JE PRAVNO SAMOSTOJNA DRUŽBA, KI JO NEPOSREDNO ALI POSREDNO OBVLADUJE OBVLADUJOČA DRUŽBA

- **KONCERNESKE DRUŽBE**
 - DRUŽBE, KI SO VKLJUČENE V KONCERN IN POVEZANE Z ENOTNIM VODSTVOM
 - TVORI GA ENA OBVLADUJOČA IN VEČ ODVISNIH DRUŽB
 - VRSTE KONCERNOV:
 1. DEJANSKI KONCERN
 2. POGODBENI KONCERN
 3. KONCERN Z RAZMERJEM ENAKOPRAVNOSTI
- **VZAJEMNO KAPITALSKO UDELEŽENE DRUŽBE**
 - VSAKI IZMED DRUŽB PRIPADA VEČ KOT $\frac{1}{4}$ DRUGE DRUŽBE

POVEZANE DRUŽBE

- **PODJETNIŠKE POGODBE**
 - SEM PRIŠTEVAMO ZLASTI NASLEDNJE OBLIKE POGODB:
 1. POGODBA O PRENOSU DOBIČKA
 2. POGODBA O OBLIKOVANJU PROFITNE SKUPNOSTI
 3. POGODBA O DELNEM PRENOSU DOBIČKA
 4. POGODBA O ZAKUPU ALI DELNI PREPUSTITVI OBRATA
- **HOLDING**
 - IMA V LASTI VEČINO DELEŽEV PRAVNO SAMOSTOJNE DRUŽBE IN OPRAVLJA PREDVSEM DEJAVNOST:
 1. USTANAVLJANJA
 2. FINANCIRANJA
 3. UPRAVLJANJA
 - OD KONCERNA SE RAZLIKUJE PO TEM, DA IMA KONCERN SKUPNO VODSTVO

TUJE PODJETJE

- **PRAVNA NARAVA TUJEGA PODJETJA**
 - STATUS TUJEGA PODJETJA IMA FIZIČNA ALI PRAVNA OSEBA:
 1. KI OPRAVLJA PRIDOBITNO DEJAVNOST IN
 2. IMA PREBIVALIŠČE OZIROMA SEDEŽ ZUNAJ REPUBLIKE SLOVENIJE
- **OPRAVLJANJE PRIDOBITNE DEJAVNOSTI**
 - OPRAVLJA JO LAHKO PREKO PODRUŽNICE, KI PA JO LAHKO USTANOVI LE, ČE JE TUJE PODJETJE VPISANO V REGISTER DRŽAVE, V KATERI IMA SEDEŽ, NAJMANJ DVE LETI
 - ČE POSLUJE PREKO VEČ PODRUŽNIC, MORA DOLOČITI, KATERA OD PODRUŽNIC JE GLAVNA PODRUŽNICA

SODELOVANJE DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU

- **NAČINI SODELOVANJA**
 1. INDIVIDUALNO
 2. KOLEKTIVNO:
 1. V SVETU DELAVCEV ALI PO DELAVSKEM ZAUPNIKU
 - SVET DELAVCEV SE OBLIKUJE, ČE JE V DRUŽBI ZAPOSLENIH VEČ KOT 20 DELAVCEV Z AKTIVNO VOLILNO PRAVICO
 - V DRUŽBAH Z DO 20 DELAVCEV Z AKTIVNO VOLILNO PRAVICO SE IMENUJE DELAVSKEGA ZAUPNIKA
 2. NA ZBORU DELAVCEV
 3. PO PREDSTAVNIKIH DELAVCEV V ORGANIH DRUŽBE
 - DELAVSKI PREDSTAVNIK V NADZORNEM SVETU DRUŽBE
 - DELAVSKI DIREKTOR ČE JE V DRUŽBI ZAPOSLENIH VEČ KOT 500 DELAVCEV

SODELOVANJE DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU

- **PRAVICE DELAVCEV**
 1. DO POBUDE IN ODGOVORA NA POBUDO
 2. DO OBVEŠČENOSTI
 3. DO DAJANJA MNENJ IN PREDLOGOV TER ODGOVORA NANJE
 4. DO SKUPNEGA POSVETOVANJA O STATUSNIH IN KADROVSKIH VPRAŠANJIH
 5. DO SOODLOČANJA
 6. DO ZADRŽANJA ODLOČITVE DELODAJALCA

EVROPSKI SVETI DELAVCEV

- PRAVNA PODLAGA
 - ZAKON O EVROPSKIH SVETIH DELAVCEV
- PREDMET UPORABE
 - ZA VSE GOSPODARŠKE DRUŽBE NA OBMOČJU EU, KI IMAJO SEDEŽ V RS
 - ZA POVEZANE DRUŽBE NA OBMOČJU EU KATERIH OBVLADUJOČA DRUŽBA IMA SEDEŽ V RS
- POGAJALSKO TELO
 - Z GLAVNIM POSLOVODSTVOM DRUŽBE SE POGAJA GLEDE OBVEŠČANJA IN POSVETOVANJA Z DELAVCI
- EVROPSKI SVET DELAVCEV
 - IMA PRAVICO, DA SE ENKRAT LETNO SESTANE Z GLAVNIM POSLOVODSTVOM ZARADI OBVEŠČANJA IN POSVETOVANJA

POSLOVNA SKRIVNOST

- MERILI ZA OPREDELITEV POSLOVNE SKRIVNOSTI
 1. SUBJEKTIVNO MERILO
 - UPRAVIČENEC SAM DOLOČI PODATEK KOT ZAUPEN IN PREPOVE NJEGOVO NEUPRAVIČENO SPOROČANJE
 2. OBJEKTIVNO MERILO
 - PREDPIS DOLOČA KATERI PODATEK SE ŠTEJE ZA POSLOVNO SKRIVNOST
- OPREDELITEV POSLOVNE SKRIVNOSTI
 - PODATKI, ZA KATERE TAKO DOLOČI DRUŽBA S PISNIM SKLEPOM
 - PODATKI, ZA KATERE JE OČITNO, DA BI NASTALA OBČUTNA ŠKODA, ČE BI ZANJE VEDELA NEPOOBLAŠČENA OSEBA
 - ZA POSLOVNO SKRIVNOST SE ŠTEJE PODATEK, ČE JE ZNAN SAMO DOLOČENEMU IN TO OMEJENEMU KROGU OSEB
- PODATKI, KI NE MOREJO BITI POSLOVNA SKRIVNOST
 1. PODATKI, KI SO PO ZAKONU JAVNI
 2. PODATKI O KRŠITVAH ZAKONA
 3. PODATKI O KRŠITVAH DOBRIH POSLOVNIH OBIČAJEV

KONKURENČNA PREPOVED

- PODLAGE ZA KONKURENČNO PREPOVED
 1. DOLOČITEV OSEB, ZA KATERE TA PREPOVED VELJA
 2. DOLOČITEV DEL, KI JIH TE OSEBE NE SMEJO OPRAVLJATI
 3. VSAKA DEJAVNOST, KI SLABŠA KONKURENČNI POLOŽAJ DRUŽBE
- DOLOČITEV OSEB, ZA KATERE VELJA KONKURENČNA PREPOVED
 1. DRUŽBENIKI D. N. O.
 2. KOMPLEMENTARJI K. D.
 3. DRUŽBENIKI IN POSLOVODJE D. O. O.
 4. ČLANI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA D. D.
 5. PROKURISTI

NE SMEJO SODELOVATI V NOBENI OD TEH VLOG, PA TUDI NE KOT DELAVCI, V KATERI KOLI DRUŽBI, KI BI BILA LAHKO Z DEJAVNOSTJO NJIHOVE MATIČNE DRUŽBE V KONKURENČNEM RAZMERJU

STATUSNO PREOBLIKOVANJE DRUŽB

- NAČINI STATUSNEGA PREOBLIKOVANJA
 - GOSPODARŠKE DRUŽBE SE PO DOLOČBAH ZGD LAHKO PREOBLIKUJEJO NA ŠTIRI NAČINE:
 1. Z ZDRUŽITVIJO
 2. Z DELITVIJO
 3. S PRENOSOM PREMOŽENJA
 4. S SPREMEMBO PRAVNOORGANIZACIJSKE OBLIKE

STATUSNO PREOBLIKOVANJE DRUŽB

Z ZDRUŽITVIJO

- NAČINI ZDRUŽITVE

- DVE ALI VEČ D. D. SE LAHKO ZDRUŽI:

1. S PRIPOJITVIJO

- OPRAVI SE S PRENOSOM CELOTNEGA PREMOŽENJA ENE ALI VEČ D. D. (PREVZETA DRUŽBA) NA DRUGO D. D. (PREVEMNA DRUŽBA)

2. S SPOJITVIJO

- OPRAVI SE Z USTANOVITVIJO NOVE D. D. (PREVEMNA DRUŽBA) NA KATERO SE PRENESE CELOTNO PREMOŽENJE D. D., KI SE SPAJAJO (PREVZETE DRUŽBE)

STATUSNO PREOBLIKOVANJE DRUŽB Z DELITVIJO

- NAČINI DELITEV

- POZNAMO DVE VARIANTI:

1. Z RAZDELITVIJO

- SOČASEN PRENOS PREMOŽENJA PRENOSNE DRUŽBE, KI PRENEHA, NE DA BI BILA OPRAVLJENA LIKVIDACIJA, NA DVE SKUPINI OSEBKOV:

1. NOVE KAPITALSKE DRUŽBE - RAZDELITEV Z USTANOVITVIJO NOVIH DRUŽB
2. PREVEMNE KAPITALSKE DRUŽBE - RAZDELITEV S PREVEMOM

2. Z ODDELITVIJO

- S PRENOSOM POSAMEZNIH DELOV PREMOŽENJA PRENOSNE DRUŽBE, KI PRENEHA, NA:

1. NOVE KAPITALSKE DRUŽBE - ODDELITEV Z USTANOVITVIJO NOVIH DRUŽB
2. PREVEMNE KAPITALSKE DRUŽBE – ODDELITEV S PREVEMOM

STATUSNO PREOBLIKOVANJE DRUŽB S SPREMEMBO PRAVNOORGANIZACIJSKE OBLIKE

- NAČINI SPREMEMB PRAVNOORGANIZACIJSKIH OBLIK

- POZNAMO SEDEM RAZLIČIC:

1. D. D. V K. D. D.
2. D. D. V D. O. O.
3. K. D. D. V D. D.
4. D. O. O. V D. D.
5. K. D. D. V D. O. O.
6. D. O. O. V K. D. D.
7. D. D. V ZADRUGO

PRISILNA PORAVNAVA, STEČAJ IN LIKVIDACIJA

- FINANČNA REORGANIZACIJA

- BISTVO FINANČNE REORGANIZACIJE JE:

1. DA SE UPNIKI RAZVRSTIJO V RAZREDE TERJATEV GLEDE NA PRAVNI NASLOV TERJATEV IN DRUGE ZNAKE ISTOVETNOSTI
2. DA SE PREDVIDI ZMANJŠANJE TERJATEV IN PODALJŠANJE PLAČILNIH ROKOV ZA VSAK RAZRED TERJATEV POSEBEJ
3. DA SE PREDLAGA METODA FINANČNE REORGANIZACIJE

- MED METODAMI FINANČNE REORGANIZACIJE POZNAMO:

1. PRIDOBIVANJE LIKVIDNOSTNIH SREDSTEV
2. POVEČANJE OSNOVNEGA KAPITALA
3. UKREPE ZA RACIONALIZACIJO PROIZVODNJE OZIROMA POSLOVANJA ITD.

STEČAJ

- STEČAJNI RAZLOG

1. INSOLVENTNOST

DOLŽNIK NE MORE IZPOLNITI SVOJIH OBVEZNOSTI, KER NIMA PROSTIH LIKVIDNOSTNIH SREDSTEV, IMA PA PREMOŽENJE

2. PREZADOLŽENOST

DOLGOVI SO VEČJI OD CELOTNEGA PREMOŽENAJ DOLŽNIKA

- NAČELA STEČAJNEGA POSTOPKA

1. NAČELO PODREDNOSTI - STEČAJ, ČE NE USPE PRISILNA PORAVNAVA
2. NAČELO UNIVERZALNOSTI - V STEČAJNO MASO SODI VSO PREMOŽENJE

3. KRITNO NAČELO - NE IZVEDE SE, ČE PREMOŽENJE NE ZADOŠČA ZA STROŠKE
4. NAČELO OMEJITVE DOLŽNIKOVIM PRAVIC
5. NAČELO VNOVČENJA - VNOVČI SE VSE DOLŽIKOVO PREMOŽENJE
6. NAČELO SORAZMERNEGA POPLAČILA
7. NAČELO DOLOČENOSTI - ZA VSE SPORE JE PRISTOJNO SODIŠČE
8. NAČELO POSPEŠITVE POSTOPKA - GRE ZA HITER POSTOPEK

STEČAJ

- POSLEDICE STEČAJNEGA POSTOPKA
 1. PRENEHANJE POOBLASTIL UPRAVI
 2. PRENEHANJE DELOVNIH RAZMERIC (PO ZDR NE VEČ AVTOMATIČNO)
 3. UGASNITEV DOLŽNIKOVIM RAČUNOV
 4. NISO MOGOČE VEČ IZVRŠBE
 5. NEDOSPELE TERJATVE SE ŠTEJEJO ZA DOSPELE
 6. TERJATVE SE ŠTEJEJO ZA ENKRATNE
 7. TERJATVE V TUJI VALUTI SE SPREMENIJO V SIT
 8. NEZAPADLE TERJATVE, KI SE NE OBREŠTUJEJO SE DISKONTIRAJO ZA STOPNJO RASTI DROBNOPRODAJNIH CEN
 9. TERJATVE, KI JIH JE BIL MOGOČE POBOTATI, SE ŠTEJEJO ZA POBOTANE
 10. VELJAVNOST IZGUBIJO VSI NALOGI
 11. PRODAJELEC, KI MU KUPNINA NI BILA V CELOTI PLAČANA, SME ZAHTEVATI VRNITEV BLAGA
 12. IZPODBIJANJE PRAVNIH DEJANJ
 13. DOKONČAJO SE SAMO NUJNI POSLI

SODNI REGISTER

JAVNA KNJIGA, KI VSEBUJE PODATKE O GLAVNIH STATUSNIH ZNAČILNOSTIH VPISANIH SUBJEKTOV

- SESTAVA SODNEGA REGISTRA
 1. GLAVNA KNJIGA
NAMENJENA VPISU IN OBJAVI PODATKOV O PRAVNO POMEMBNIH DEJSTVIH
 2. ZBIRKA LISTIN
LISTINE, NA PODLAGI KATERIH JE BIL OPRAVLJEN VPIS POSAMEZNEGA PRAVNO POMEMBNEGA DEJSTVA
- NAČELA REGISTERKEGA PRAVA
 1. NAČELO OBVEZNEGA VPISA
 2. NAČELO JAVNOSTI
 3. PUBLICITETNO NAČELO
 4. NAČELO ZAUPANJA V REGISTERSKO STANJE
 5. NAČELO SPROTNOSTI

GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

- GLAVNA ZNAČILNOST
PRIDOBIVANJE DOBIČKA JE TU PODREJENO INTERESOM ZADOVOLJEVANJA JAVNIH POTREB
- VRSTE GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB GLEDE NA USTANOVITELJA
 1. LOKALNE - USTANOVI SE JIH Z ODLOKOM OBČINE
 2. DRŽAVNE - Z UREDBO SE DOLOČI NAČIN UPRAVLJANJA
- PRAVNOORGANIZACIJSKE OBLIKE IZVAJANJA
 1. REŽIJSKI OBRAT - NIMA LASTNOSTI PRAVNE OSEBE
 2. JAVNI GOSPODARSKI ZAVOD
 3. JAVNO PODJETJE - PODJETJE V LASTI DRŽAVE ALI LOKALNE SKUPNOSTI
 4. KONCESIJA
 - OPRAVLJA JO KONCESIONAR V SVOJEM IMENU IN NA SVOJ RAČUN NA PODLAGI POOBLASTILA DAJALCA KONCESIJA
 - S KONCESIJSKIM AKTOM SE UREDIJO KLJUČNA PRAVNA RAZMERJA
 - S KONCESIJSKO POGODBO SE KONCESIJA PODELI IN UREDIJO MEDSEBOJNA RAZMERJA

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. POJASNITE PRAVNE PODLAGE ZA USTANOVITEV OZIROMA OBLIKOVANJE VSEH POJAVNOSTI POVEZANIH DRUŽB!
KAPITALSKA VEČINA UDELEŽBE ENE DRUŽBE V DRUGI, ENOTNO VODSTVO OBVLADUJOČE DRUŽBE, VZAJEMAN KAPITALSKA UDELEŽBA, PODJEMNIŠKE POGODBE
2. KDAJ JE TREBA USTANOVITI SVET DELAVCEV IN KDAJ NE?

- ČE JE ZAPOSLENIH VEČ KOT 20 DELAVCEV Z AKTIVNO VOLILNO PRAVICO
3. RAZLOŽITE OBLIKE SODELOVANJA MED DELAVCI IN DELODAJALCEM!
INDIVIDUALNO IN KOLEKTIVNO (SVET DELAVCEV, DELAVSKI ZAUPNIK, ZBOR DELAVCEV, PO PREDSTAVNIKIH DELAVCEV V ORGANIH DRUŽBE)
 4. KAKO SE DOLOČI ŠTEVILO DELAVCEV V NADZORNEM SVETU?
ŠTEVILO SE DOLOČI GLEDE NA ŠTEVILO ZAPOSLENIH DELAVCEV
 5. CILJNOST IN POMEN DELOVANJA EVROPSKIH SVETOV DELAVCEV!
OBVEŠČANJE IN POSVETOVANJE Z GLAVNIM POSLOVODSTVOM DRUŽBE
 6. NAMEN USTANOVITVE IN DELOVANJA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB!
ZADOVOLJEVANJE JAVNIH POTREB IMA PREDNOST PRED DOBIČKOM
 7. V ČEM SE RAZLIKUJE CILJNOST DELOVANJA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB IN GOSPODARSKIH DRUŽB?
PRI GOSP. J. SLUŽBAH JE V OSPREDJU JAVNI INTERES, PRI GOSP. DRUŽBAH PA DOBIČEK
 8. V ČEM SE RAZLIKUJE PRENEHANJE GOSPODARSKIH DRUŽB IN PRENEHANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA?
RAZLOGI ZA PRENEHANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA MORAJO BITI DOLOČENI V KONCESIJSKI POGODBI, PRI GOSPODARSKIH DRUŽBAH PA JE TO DOLOČENO IZRECNO ŽE V ZAKONU

TRETJI DEL: OSNOVE OBVEZNOSTNEG PRAVA PO OZ

- UVODNE OPREDELITVE
- OBLIGACIJSKO PRAVO
- RAZVRSTITEV POGODB
- GOSPODARSKE POGODBE
- NAKAZILO (ASIGNACIJA)

**OBLIGACIJSKO (OBVEZNOSTNO)
PRAVO**

JE DEL CIVILNEGA PRAVA IN OBSEGA PRAVNE NORME ZA UREJANJE OBVEZNOSTNIH RAZMERIJ

- OBLIGACIJSKO RAZMERJE
 - RAZMERJE MED ŠTRANKAMA (INTER PARTES) PRI KATERI JE ENA OD ŠTRANK (UPNIK) UPRAVIČENA TERJATI OD DRUGE ŠTRANKE (DOLŽNIKA) DOLOČENO IZPOLNITEV OBVEZNOSTI, DOLŽNIK PA JE DOLŽAN OPRAVITI IZPOLNITEV
 - IZPOLNITEV OBVEZNOSTI JE LAHKO:
 1. AKTIVNA IZPOLNITEV (DATI, STORITI)
 2. PAŠIVNA IZPOLNITEV (DOPUSTITI, OPUSTITI)
- ZNAČILNOSTI OBLIGACIJSKEGA RAZMERJA
 1. RAZMERJE MED DOLOČENIMI ŠTRANKAMI
 2. RELATIVNO RAZMERJE - INTER PARTES
 3. PRAVNO VAROVANO RAZMERJE

**OBLIGACIJSKO (OBVEZNOSTNO)
PRAVO**

- VIRI OBLIGACIJSKEGA PRAVA
 1. OBLIGACIJSKI ZAKONIK
 2. DRUGI ZAKONI (ZAKON O OBVEZNIH ZAVAROVANJIH V PROMETU, POMORSKI ZAKONIK, ZAKON O INDUSTRIJSKI LASTNINI...)
 3. SPLOŠNE IN POSEBNE UZANCE
 4. SODNA PRAKSA (NEOBVEZEN VIR)
 5. PRAVNA TEORIJA

**OBLIGACIJSKO (OBVEZNOSTNO)
PRAVO**

- TEMELJNA NAČELA OBLIGACIJSKEGA ZAKONIKA
 1. NAČELO O DISPOZITIVNI NARAVI ZAKONSKIH DOLOČB
 2. NAČELO SVOBODE UREJANJA OBVEZNOSTNIH RAZMERIJ
 3. NAČELO ENAKOPRAVNOSTI UDELEŽENCEV V OBVEZNOSTNIH RAZMERJIH
 4. NAČELO VESTNOSTI IN POŠTENJA
 5. NAČELO SKRBNOSTI
 6. NAČELO PREPOVEDI ZLORABE PRAVIC
 7. NAČELO ENAKE VREDNOSTI DAJATEV
 8. NAČELO DOLŽNOSTI IZPOLNITVE OBVEZNOSTI
 9. NAČELO PREPOVEDI POVZROČANJA ŠKODE
 10. NAČELO MIRNEGA REŠEVANJA SPOROV
 11. NAČELO UPORABE POSLOVNIH OBİČAJEV, UZANC IN PRAKSE

POGODBA

- **OPREDELITEV POJMA**
 - DVOSTRANSKI PRAVNI POSEL S KATERIM SE:
 1. USTANOVIJO
 2. SPREMEIJO
 3. PRENEHAJO
- } PRAVICE
IN
PRAVNA RAZMERJA
- JE NAJPOGOSTEJŠI, NAJPOMEMBNEJŠI IN TUDI NAJBOLJ ZNAČILEN PRAVNI NASLOV ZA NASTANEK OBLIGACIJSKIH RAZMERIJ
 - **NASTANEK POGODBE**
 - POTREBEN JE MINIMALNI KONSENZ O:
 1. NASTANKU
 2. VRSTI
 3. VSEBINI POGODBE

POGODBA

- **PREDPOSTAVKE ZA SKLENITEV VELJAVNE POGODBE**
 1. POSLOVNA SPOSOBNOST - STRANKE POGODBE
 2. PRAVA VOLJA
 3. MOŽNOST IN DOPUSTNOST PREDMETA POGODBE
 4. OBLIČNOST
 5. PRAVNA PODLAGA, KAVZA
 - **NEVELJAVNI PRAVNI POSLI**
 1. ABSOLUTNO NEVELJAVNI - NIČNOST
 - ČE POGODBA NASPROTUJE:
 1. USTAVNIM NAČELOM
 2. PRISILNIM PREDPISOM
 3. MORALNIM NAČELOM
 2. RELATIVNO NEVELJAVNI - IZPODBOJNOST
 - ČE JE PRAVNI POSEL SKLENILA:
 1. OMEJENO POSLOVNO SPOSOBNA STRANKA
 2. ČE IMAMO NAPAKE VOLJE
 3. V PRIMERIH, KI JIH ZAKON POSEBEJ DOLOČA
- } RAZEN ČE NAMEN KRŠENEGA PRAVILA NE KAŽE
NA KAKŠNO DRUGO SANKCIJO ALI ČE ZAKON
NE PREDPISUJE KAJ DRUGEGA

NEVELJAVNI PRAVNI POSLI

- **RAZLIKE MED NIČNOSTJO IN IZPODBOJNOSTJO**
 1. NIČNOST
 - NANJO SE LAHKO SKLICUJE VSAKA OSEBA
 - SODIŠČE PAZI NA NIČNOST PO URADNI DOLŽNOSTI
 - NIČNA POGODBA NE MORE BITI KONVALIDIRANA
 - PRAVICA SKLICEVATI NA NIČNOST NE ZASTARA
 - Z NIČNOSTJO SE VARUJEJO SPLOŠNI INTERESI
 2. IZPODBOJNOST
 - NANJO SE LAHKO SKLICUJE LE POGODBENIK V ČIGAR INTERESU JE
 - SODIŠČE NANJO NE PAZI PO URADNI DOLŽNOSTI
 - IZPODBOJEN PRAVNI POSEL LAHKO KONVALIDIRA OSEBA, KI SE SKLICUJE NA KONVALIDACIJO
 - IZPODBOJNOST SE MORA UVELJAVLJATI V ROKU DOLOČENEM V ZAKONU
 - Z IZPODBOJNOSTJO SE VARUJEJO ZLASTI ZASEBNI INTERESI

POGODBENE STRANKE

- **VRSTE POGODBENIH STRANK**
 1. FIZIČNE OSEBE
 2. PRAVNE OSEBE - TEMELJNE DOLOČUJOČE PRVINE SO:
 1. NJENA SAMOSTOJNA PREMOŽENJSKA ODGOVORNOST
 2. NASTOPANJE V LASTNEM IMENU
 3. NERAZDELNOST NJENEGA PREMOŽENJA
- **SPOSOBNOST STRANK**
 1. PRAVNA SPOSOBNOST
 - BITI NOŠILEC PRAVIC IN OBVEZNOSTI
 - 1. SPLOŠNA PRAVNA SPOSOBNOST
 - IMAJO JO NPR. FIZIČNE OSEBE, KO DOPOLNIJO 18. LET
 - 2. POSEBNA PRAVNA SPOSOBNOST

2. POSLOVNA SPOSOBNOST

IZRAZITI PRAVO VOLJO ZA SKLENITEV PRAVNEGA POSLA

VOLJA

- **OPREDELITEV**
 - POGODBA JE SKLENJENA, KO SE POGODBENI STRANKI SPORAZUMETA O NJENIH BISTVENIH SESTAVINAH
 - STRANKI MORATA DOSEČI SOGLASJE NJUNIH VOLJ
- **NAČINI IZJAVE VOLJE**
 1. Z BESEDAMI
 2. Z OBICAJNIMI ZNAKI
 3. Z DRUGAČNIM RAVNANJEM
- **POTREBNA OBLIKA VOLJE**
 1. SVOBODNA IN RESNA, BREZ NAPAK, KI SO LAHKO:
 - BISTVENA ZMOTA
 - PREVARA
 - GROŽNJA (SILA ALI STARH)
 2. IZRAŽATI MORA NAMEN SKLENITI POGODBO
 3. RAZUMLJIVA
 4. IZRAŽENA (IZRECNO ALI S KONKLUDENTNIMI DEJANJI)

MOŽNOST IN DOPUSTNOST PREDMETA POGODBE

- **PREDMET POGODBE**

PREDMET POGODBE MORA BITI:

 1. MOGOČ

NEMOŽNOST IZPOLNITVE JE LAHKO:

 1. RELATIVNA, SUBJEKTIVNA - IZPOLNITEV LAHKO OPRAVI KDO DRUG
 2. ABSOLUTNA, OBJEKTIVNA - IZPOLNITEV NE MORE NIHČE OPRAVITI (PRAVNO SE UPOŠTEVA SAMO TA)
 2. DOPUSTEN

PREDMET IZPOLNITVE JE NEDOPUSTEN, ČE NASPROTUJE:

 1. USTAVI
 2. PRISILNIM PREDPISOM
 3. MORALNIM NAČELOM
 3. DOLOČEN ALI DOLOČLJIV

OBLIČNOST

- **NAMEN OBLIČNOSTI**
 1. FORMA AD SOLEMNITATEM

OBLIČNOST JE POGOJ ZA VELJAVNOST PRAVNEGA POSLA
 2. FORMA DA PROBATIONEM

NAMEN OBLIČNOSTI JE ZAGOTOVITEV DOKAZA
- **OBLIČNOST KOT PREDPOSTAVKA ZA VELJAVNOST POSLA**

SAMO IZJEMOMA:

 1. KADAR JE TAKO DOLOČENO Z ZAKONOM (NPR. NAJEMNA POGODBA)
 2. KADAR SE STRANKI TAKO DOGOVORITA

PRAVNA PODLAGA, KAVZA

- **KAVZA KOT PREDPOSTAVKA ZA VELJAVNOST POSLA**
 - VSAKA POGODBA MORA IMETI DOPUSTNO PODLAGO
 - DOMNEVA SE, DA POGODBA IMA KAVZO, ČE PRAV TA NI IZRAŽENA
- **NEDOPUSTNA PODLAGA**
 - PRAVNA PODLAGA JE NEDOPUSTNA, ČE NASPROTUJE:
 1. USTAVI
 2. PRISILNIM PREDPISOM
 3. MORALNIM NAČELOM
- **PRAVNE POSLEDICE**
 - PRAVNI POSEL JE NIČEN:
 1. ČE PRAVNE PODLAGE NI
 2. ČE JE PRAVNA PODLAGA NEDOPUSTNA

POGAJANJA

PRED SKLENITVIJO POGODBE NE ZAVEZUJEJO, STRANKA JIH LAHKO KADARKOLI PREKLIČE

- ODGOVORNOST ZA POGAJANJA
 - STRANKA ODGOVARJA:
 1. ČE SE JE POGAJALA, NE DA BI IMELA NAMEN SKLENITI POGODBO
 2. ČE SE JE POGAJALA IN IMELA NAMEN SKLENITI POGODBO, PA JE TA NAMEN KASNEJE BREZ UTEMELJENEGA RAZLOGA OPUSTILA
- ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST
 - ZANJO MORAJO BITI IZPOLNJENI POGOJI:
 1. DA JE ŠLO ZA POGAJANJA
 2. DA POGODBA NI BILA SKLENJENA
 3. DA GRE ZA T. I. KVALIFICIRANO KRIVDO STRANKE - DA JE ODSTOPILA OD POGAJANJ

PONUDBA

DOLOČENI OSEBI (NASLOVNIKU) DAN PREDLOG ZA SKLENITEV POGODBE, KI VSEBUJE VSE BISTVENE SESTAVINE POGODBE

- SPLOŠNA PONUDBA
DANA NEDOLOČENEMU ŠTEVILU OSEB
- PREKLIC PONUDBE
 1. ČE JE NASLOVNIK PREJEL PREKLIC PREDEN JE PREJEL PONUDBO ALI
 2. SOČASNO Z NJO
- VEZANOST PONUDBE
 1. ČE JE V PONUDBI DOLOČEN ROK - DO IZTEKA ROKA
 2. ČE V PONUDBI NI DOLOČEN ROK
 - MED NAVZOČIMI OSEBAMI - PONUDBA MORA BITI SPREJETA TAKOJ
 - MED NENAVZOČIMI OSEBAMI - KOLIKOR JE NORMALNO POTREBNO, DA:
 1. PONUDBA PRISPE DO NASLOVNIKA
 2. NASLOVNIK PONUDBO PROUČI IN SE ODLOČI
 3. DA ODGOVOR PRISPE DO PONUDNIKA

PREDPOGODBA

POGODBA S KATERO SE PREVZAME OBVEZNOST, DA BO SKLENJENA GLAVNA POGODBA

- OBLIČNOST PREDPOGODBE
PREDPISANA OBLIKA ZA GLAVNO POGODBO VELJA TUDI ZA PREDPOGODBO
- PRAVNA NARAVA PREDPOGODBE
 1. PREDPOGODBA VEŽE, ČE VSEBUJE VSE BISTVENE SESTAVINE GLAVNE POGODBE
 2. PREDPOGODBA NE VEŽE, ČE SO SE OKOLIŠČINE OD SKLENITVE TOLIKO SPREMENILE, DA NE BI BILA SKLENJENA
- PRENEHANJE OBVEZNOSTI IZ PREDPOGODBE
 1. S SKLENITVIJO GLAVNE POGODBE
 2. S POTEKOM 6 MESEČNEGA PREKLUZIVNEGA ROKA ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE ZAHTEVATI SKLENITEV GLAVNE POGODBE

ČAS IN KRAJ SKLENITVE POGODBE

- TRENUTEK (ČAS) SKLENITVI POGODBE
 1. MED NAVZOČIMI STRANKAMI
ŠTEJE SE, DA JE SKLENJENA V TRENUTKU, KO NASLOVNIK IZJAVI, DA SPREJEMA PONUDBO
 2. MED NENAVZOČIMI STRANKAMI
POGODBA JE SKLENJENA, KO PONUDNIK PREJME OD NASLOVNIKA IZJAVO, DA PONUDBO SPREJEMA
SPREJETA JE T. I. PREJEMNA, RECEPCIJSKA TEORIJA
- KRAJ SKLENITVE POGODBE
ŠTEJE SE, DA JE POGODBA SKLENJENA V KRAJU, V KATEREM JE IMEL PONUDNIK SVOJ SEDEŽ OZIROMA PREBIVALIŠČE V TRENUTKU, KO JE DAL PONUDBO

SREDSTVA ZA UTRTIDEV OBVEZNOSTI

Z NJIMI ZAGOTAVLJAMO POGODBENO DISCIPLINO, SAJ SE

STRANKE Z NJIMI NA TEMELJU DOGOVORA ZAVARUJEJO, DA
BODO OBVEZNOSTI IZ NJIHOVIH POGODB CELOSTNO
IZPOLNJENE

- VRSTE SREDSTEV ZA UTRDITEV OBVEZNOSTI
 1. POGODBENA KAZEN
 2. POROŠTVO
 3. VARŠČINA
 4. PREDUJEM
 5. ARA
 6. ODPSTOPNINA
 7. ZASTAVNA PRAVICA
 8. PRIDRŽNA PRAVICA

POROŠTVO

POROK SE ZAVEŽE, DA BO ON PLAČAL UPNIKU,
ČE UPNIKU NE BO IZPOLNIL GLAVNI DOLŽNIK

- ZNAČILNOSTI POROŠTVA
 1. AKCESORNOST
 - POROŠTVO JE ODVISNO OD GLAVNE OBVEZNOSTI
 - ČE GLAVNA OBVEZNOST UGASNE, UGASNE TUDI POROŠTVO
 2. SUBSIDIARNOST
 - UPNIK MORA TERJATI NAJPREJ OD GLAVNEGA DOLŽNIKA
 3. SOLIDARNOST
 - PRI GOSPODARSKIH POGODBAH
- SOPOROŠTVO
 - KADAR IMAMO VEČ POROKOV
 - SOPOROKI PRAVILOMA SOLIDARNO ODGOVARJAJO ZA IZPOLNITEV OBVEZNOSTI

POGODBENA KAZEN

DOGOVOR, S KATERIM SE ENA STRANKA ZAVEŽE DRUGI, DA
BO OPRAVILA KAKŠNO PREMOŽENJSKO IZPOLNITEV

- UVELJAVLJANJE POGODBENE KAZNI
 1. NEIZPOLNITEV POGODBE

UPNIK LAHKO ZAHTEVA:

- IZPOLNITEV OBVEZNOSTI ALI	NI MOŽNO
- PLAČILO POGODBENE KAZNI	KOMULIRANJE ZAHTEVKOV
 2. NEPRAVILNA IZPOLNITEV

UPNIK LAHKO ZAHTEVA:

- IZPOLNITEV OBVEZNOSTI IN	MOŽNO JE
- PLAČILO POGODBENE KAZNI	KOMULIRANJE ZAHTEVKOV
- AKCESORNOST POGODBENE KAZNI
POGODBENA KAZEN JE ODVISNA OD GLAVNE OBVEZNOSTI

VARŠČINA (ZAVAROVANJE, KAVCIJA)

DOLOČEN DENARNI ZNESEK,
KI GA ENA STRANKA DA DRUGI

- NAMEN VARŠČINE
VARŠČINO DA ENA STRANKA DRUGI:
 1. ZA UTRDITEV SKLENITVE POGODBE ALI
 2. ZA ZAGOTOVITEV IZPOLNITVE OBVEZNOSTI IZ POGODBE
- VARSTVO INTERESOV
 - VARUJE LE INTERESE PREJEMNIKA (UPNIKA) VARŠČINE
 - OD ARE SE RAZLIKUJE PO TEM, DA ARA VARUJE INTERESE OBEH STRANK

PREDUJEM

DENARNI ZNESEK, KI GA DA ENA STRANKA DRUGI OB

SKLENITVI POGODBE ALI NJENEM IZVRŠEVANJU

- **ZNAČILNOSTI**
 - POMENI ŽE DELNO IZPOLNITEV OBVEZNOSTI
 - S PREDUJOM UTRDIMO IN OLAJŠAMO IZPOLNITEV OBVEZNOSTI
 - ŠTEJE V IZPOLNITEV OBVEZNOSTI

ARA

JE DENARNI ZNESEK ALI NEKA KOLIČINA DRUGIH NADOMESTNIH STVARI, KI JIH ENA STRANKA DA DRUGI

- **NAMEN ARE**
 1. DOKAZ, DA JE GLAVNA POGODBA SKLENJENA
 2. UTRDILNO SREDSTVO
 3. DELNA IZPOLNITEV OBVEZNOSTI
- **NEIZPOLNITEV OBVEZNOSTI**
 1. ČE JE ZA NEIZPOLNITEV KRIVA STRANKA, KI JE ARO DALA:
 - DRUGA STRANKA LAHKO ZAHTEVA:
 1. IZPOLNITEV IN POVRNITEV ŠKODE (ARO VRNE ALI JO VŠTEJE ŠKODO) ALI
 2. ZADRŽI ARO IN RAZDRE POGODBO
 2. ČE JE ZA NEIZPOLNITEV KRIVA STRANKA, KI JE ARO PREJELA:
 - DRUGA STRANKA LAHKO ZAHTEVA:
 1. IZPOLNITEV, ODŠKODNINO IN ARO ALI
 2. VRNITEV DVEH AR IN RAZDRE POGODBO

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. V ČEM SE RAZLIKUJEJO: POGAJANJA, PONUDBA IN PREDPOGODBA?
POGAJANJA PRED SKLENITVIJO POGODBE NE ZAVEZUJEJO, STRANKE JIH LAHKO KADARKOLI PREKLIČEJO, VENDAR IMAMO VZPOSTAVLJENO TUDI ODGOVORNOST ZA POGAJANJA
PONUDBA JE DOLOČENI OSEBI DAN PREDLOG ZA SKLENITEV POGODBE, KI VSEBUJE VSE BISTVENE SESTAVINE POGODBE; VEŽE LE DOLOČEN ČAS; MOŽEN JE PREKLIC
PREDPOGODBA JE POGODBA S KATERO SE PREVZAME OBVEZNOST, DA BO KASNEJE SKLENJENA GLAVNA POGODBA; VEŽE, ČE VSEBUJE VSE BISTVENE SESTAVINE GLAVNE POGODBE; PRENEHA VELJATI S SKLENITVIJO GLAVNE POGODBE ALI PO POTEKU 6 MESEČNEGA PREKLJUŽIVNEGA ROKA
2. KDAJ ŠTEJEMO POGODBO ZA VELJAVNO SKLENJENO?
MED NAVZOČIMI STRANKAMI - V TRENUTKU, KO NASLOVNIK IZJAVI, DA SPREJEMA PONUDBO
MED NENAVZOČIMI STRANKAMI – KO PONUDBNIK PREJME OD NASLOVNIKA IZJAVO, DA PONUDBO SPREJEMA
3. NAPAKE VOLJE?
BISTVENA ZMOTA, PREVARA, GROŽNJA (SILA ALI STRAH)

RAZVRSTITEV POGODB

- **OBLIČNE (REALNE) IN NEOBLIČNE (KONSENZUALNE)**
 - PRI OBLIČNIH POGODBAH JE Z ZAKONOM ZAHTEVANA DOLOČENA OBLIKA (NPR. ARA, DARILNA, POSODBENA POGODBA, DRUŽBENA POGODBA, NAJEMNA...)
 - NEOBLIČNE POGODBE NASTANEJO S SPORAZUMOM STRANK, BREZ POSEBNE OBLIKE
- **ENOSTRANSKO IN DVOSTRANSKO OBVEZNOSTNE**
 - ENOSTRANSKO OBVEZNOSTNE POGODBE (CONTRACTUS UNILATERALES) SO POGODBE, KJER JE ENA STRANKA SAMO UPNIK, ENA PA SAMO DOLŽNIK
 - DVOSTRANSKO OBVEZNOSTNE POGODBE (CONTRACTUS BILATERALES/MULTILATERALES) PA SO POGODBE, KJER STA OBE STRANKI HKRATI UPNIK IN DOLŽNIK IN JIH DELIMO NA:
 1. VZAJEMNE, SINALGMATIČNE (CONTRACTUS BILATERALES AQUEALES), KJER JE IZPOLNITEV ENE STRANKE ODVISNA OD DRUGE
 2. NEVZAJEMNE (CONTRACTUS BILATERALES INEQUEALES), KJER OBVEZNOST ENE STRANKE NI ODVISNA OD DRUGE

RAZVRSTITEV POGODB

- **ODPLAČNE (ONEROZNE) IN NEODPLAČNE (LIBERALNE)**
 - PRI ODPLAČNIH POGODBAH MORA DOLŽNIK UPNIKU NEKAJ PLAČATI, DATI,

STORITI

- PRI NEODPLAČNIH NI POTREBNA PROTIDAJATEV OZIROMA STORITEV

• KAVZALNE IN ABSTRAKTNE

- PRI KAVZALNIH POGODBAH JE NAMEN, KAVZA POGODBE, RAZVIDNA

- PRI ABSTRAKTHNIH POGODBAH NAMEN, KAVZA POGODBE, NI RAZVIDNA

• TIPIZIRANE (ADHEZIJSKE) IN NETIPIZIRANE (POLJUBNE)

- TIPIZIRANE POGODBE SO ŽE VNAPREJ PRIPRAVLJENE, OBIČAJNO S STRANI ENE STRANKE, ZATO GREDO VSE NEJASNOSTI POGODBE NA NJENO ŠKODO

• NOMINATNE (IMENSKE) IN INOMINATNE (BREZIMENSKE)

- NOMINATNE POGODBE SO UREJENE V OBLIGACIJSKEM ZAKONIKU

• TVEGANE (ALETORIČNE) IN KOMULATIVNE

- PRI TVEGANIH POGODBAH JE IZPOLNITEV ODVISNA OD NEGOTOVEGA DEJSTVA (IGRE NA SREČO...)

- PRI KOMULATIVNIH POGODAH JE VREDNOST KORISTI ZNANA ŽE IZ POGODBE

GOSPODARSKE POGODBE

• OPREDELITEV POJMA

- SO POGODBE, KI JIH MED SEBOJ SKLEPAJO GOSPODARSKI SUBJEKTI:

1. GOSPODARSKE DRUŽBE

2. PRAVNE OSEBE, KI OPRAVLJAJO PRIDOBITNO DEJAVNOST

3. SAMOSTOJNI PODJETNIKI POSAMEZNIKI

4. PRAVNE OSEBE, KI SE OBČASNO UKVARJAJO TUDI S PRIDOBITNO DEJAVNOSTJO POD POGOJEM, DA GRE ZA POGODBO V ZVEZI S PRIDOBITNO DEJAVNOSTJO

• SUBJEKTIVNO MERILO

- Z OPREDELITVIJO KROGA UDELEŽENCEV NAM POVE, ALI GRE ZA GOSPODARSKO POGODBO ALI NE

- PRI OPREDELITVI ALI GRE ZA GOSPODARSKO POGODBO ALI NE SE UPORABLJA SAMO TO MERILO

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. RAZLIKE MED KONSENZUALNIMI IN REALNIMI POGODBAMI TER KAVZALNIMI IN ABSTRAKTHNIMI POGODBAMI?

KONSENZUALNE POGODBE NASTANEJO S SPORAZUMOM STRANK, BREZ POSEBNE OBLIKE, PRI REALNIH POGODBAH PA JE S STRANI ZAKONA ZAHTEVANA DOLOČENA OBLIKA. PRI KAVZALNIH POGODBAH JE NAMEN POGODBE, KAVZE, NAVZVEN RAZVIDEN, PRI ABSTRAKTHNIH POGODBAH PA KAVZA NAVZVEN NI RAZVIDNA.

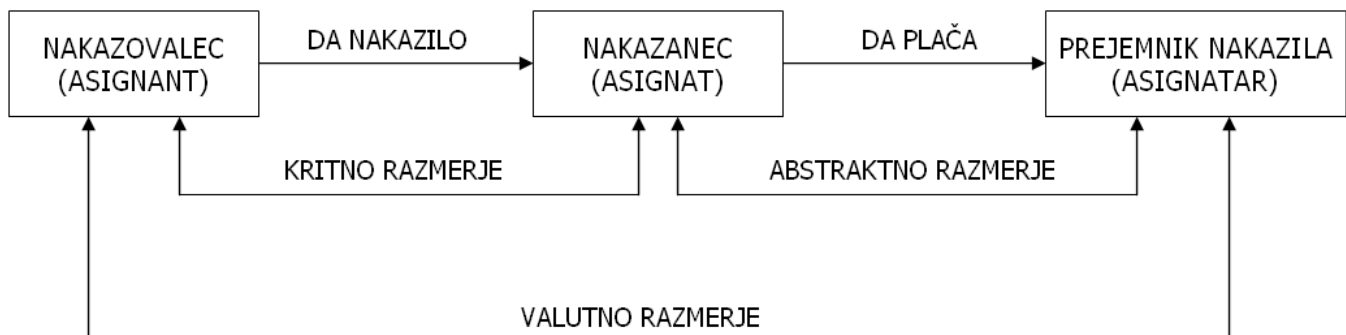
2. CILJNOST RAZLAGE POGODB?

CILJNOST RAZLAGE POGODB JE IZPOLNITEV POGODBE Z UGOTOVITVIJO PRAVE VSEBINE POGODBE.

3. RAZLIKE MED NEVELJAVNIMI IN IZPODBOJNIMI POGODBAMI?

NEVELJAVNE POGODBE SO LAHKO ABSOLUTNO ALI RELATIVNO NIČNE POGODBE, PRI ČEMER SO RELATIVNO NIČNE POGODBE IZPODBOJNE POGODBE.

NAKAZILO (ASIGNACIJA)

NAKAZILO (ASIGNACIJA)

- **NAKAZALOVALEC (ASIGNANT)**
IZDA DVOJNO POOBLASTILO:
 1. NAKAZANCU (ASIGNATU) DA TA NA NJEGOV RAČUN IZPOLNI NEKAJ PREJEMNIKU NAKAZILA (ASIGNATARJU)
 2. PREJEMNIKU NAKAZILA (ASIGNATARJU), DA V SVOJEM IMENU SPREJME IZPOLNITEV
- **OBVEZNOSTNOPRAVNA RAZMERJA**
 1. **ABSTRAKTNO RAZMERJE**
 - RAZMERJE MED NAKAZANCEM (ASIGNAT) IN PREJEMNIKOM NAKAZILA (ASIGNATARJEM)
 - S SPREJEMOM NAKAZILA NASTANE MED NJIMA OBVEZNOSTNOPRAVNO RAZMERJE, KI JE NEODVISNO OD OSTALIH DVEH RAZMERIJ
 2. **VALUTNO RAZMERJE**
 - RAZMERJE MED NAKAZOVALCEM (ASIGNANTOM) IN PREJEMNIKOM NAKAZILA (ASIGNATARJEM)
 - NAKAZOVALEC JE ZVEČINE DOLŽNIK PREJEMNIKA NAKAZILA
 - PREJEMNIK NAKAZILA NI DOLŽAN PRIVOLITI V NAKAZOVALČEVO NAKAZILO

NAKAZILO (ASIGNACIJA)

- **OBVEZNOSTNOPRAVNA RAZMERJA**
 3. **KRITNO RAZMERJE**
 - RAZMERJE MED NAKAZOVALCEM (ASIGNANTOM) IN NAKAZANCEM (ASIGNATOM)
 - MOŽNA STA DVA POLOŽAJA:
 1. ČE JE NAKAZANEC DOLŽNIK NAKAZOVALCA IN ČE STA SE SPORAZUMELA O NAKAZILU, POTEK MOŽA IZPOLNITI NAKAZILO DO DOLGOVANEGA ZNESKA
 2. ČE MED NJIMA NI DOLŽNIŠKO UPNIŠKEGA RAZMERJA, NAKAZANEC NI DOLŽAN SPREJETI NAKAZILA, RAZEN ČE JE OBLJUBIL, DA BO NAKAZILO SPREJEL

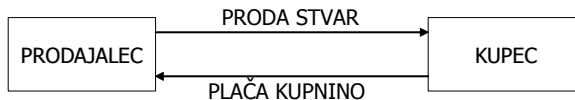
VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. V ČEM SE RAZLIKUJEJO RAZMERJA ME UDELEŽENCI NAKAZILA?
ABSTRAKTNO RAZMERJE JE NEODVISNO OD OSTALIH DVEH RAZMERIJ; PRI VALUTNEM RAZMERJU JE PREJEMNIK NAKAZILA OBIČAJNO UPNIK NAKAZOVALCA, NI PA DOLŽAN SPREJETI PLAČILA OD NAKAZANCA; PRI KRITNEM RAZMERJU PA IMAMO LAHKO BODISI DOLŽNIŠKO UPNIŠKO RAZMERJE, BODISI NAKAZANEC OBLJUBI, DA BO SPREJEL NAKAZILO IN PLAČAL PREJEMNIKU NAKAZILA
2. RAZLOŽITE VSEBINO ABSTRAKTNEGA RAZMERJA PRI NAKAZILU?
ABSTRAKTNO RAZMERJE JE RAZMERJE MED NAKAZANCEM (ASIGNATOM) IN PREJEMNIKOM NAKAZILA (ASIGNATARJEM), S SPREJEMOM NAKAZILA PA NASTANE MED NJIMA OBVEZNOSTNO PRAVNO RAZMERJE, KI JE NEODVISNO OD OSTALIH DVEH RAZMERIJ
3. V KATERIH PRAVNIH POSLIH SE SREČUJEMO Z NAKAZILOM?
V ŠTEVILNIH BANČNIH POSLIH, HKRATI PA JE NAKAZILO POMEMBNO TUDI ZA RAZUMEVANJE KREDITNIH IN PLAČILNIH INSTRUMENTOV V NOTRENJEM IN ZUNANJETRGOVINSKEM BLAGOVNO - DENARNEM PROMETU (NPR. BANČNI AKREDITIV, DOKUMENTARNI AKREDITIV...)

TRETJI DEL - POSEBNI DEL: GOSPODARSKE POGODBE

- PRODAJNA POGODBA
- POGODBA O KONTROLI BLAGA IN STORITEV
- POGODBE O TURISTIČNIH STORITVAH
- ZAVAROVALNA POGODBA

PRODAJNA POGODBA

- **DEFINICIJA**
S PRODAJNO POGODBO SE:
 1. PRODAJALEC ZAVEŽE, DA BO STVAR, KI JO PRODAJA, IZROČIL KUPCU, TAKO DA BO TA PRIDOBIL LASTNINSKO PRAVICO
 2. KUPEC PA SE ZAVEŽE, DA BO PRODAJALCU PLAČAL KUPNINO
- **ZNAČILNOSTI**
 1. KONSENZUALNA
 2. ODPLAČNA
 3. DVOSTRANSKO OBVEZNA
 4. GLAVNA
 5. VZAJEMNA
 6. PRAVILOMA NEOBLIČNA

PRODAJNA POGODBA

- **BISTVENI SESTAVINI PRODAJNE POGODBE**
 1. STVAR
 - BITI MORA V PROMETU
 - LAHKO JE TUDI BODOČA STVAR
 - ČE JE UNIČENA PRED POGODBO, NIMA PRAVNEGA UČINKA
 - BITI MORA DOLOČENA
 - PRODAJA TUJE STVARI - ČE KUPEC NI VEDEL OZ. NI MOGEL VEDETI, LAHKO ZAHTEVA RAZDRTJE POGODBE IN ODŠKODNINO
 2. CENA
 - BITI MORA DOLOČENA ALI DOLOČLJIVA
 - ČE NI DOLOČENA ALI DOLOČLJIVA:
 1. NEGOSPODARSKA POGODBA – NIMA PRAVNIH UČINKOV
 2. GOSPODARSKA POGODBA – KUPEC MORA PRODAJALCU PLAČATI CENO, KI BI JO PRODAJALEC NORMALNO ZARAČUNAL OB SKLENITVI POGODBE, ČE PA TE NI PA PRIMERNO CENO

PRODAJNA POGODBA

OBVEZNOSTI PRODAJALCA

1. **IZROČITEV STVARI KUPCU**
 - V KRAJU IN ČASU, KI STA GA STRANKI DOGOVORILI V POGODBI
 - ČE KRAJ NI DOLOČEN – PRODAJALČEV SEDEŽ OZ. BIVALIŠČE
 - ČE ČAS NI DOLOČEN – V PRIMERNEM ČASU
2. **ODGOVORNOST ZA PRAVILNO IZPOLNITEV**
 - JAMČEVANJE ZA NAPAKE:
 1. STVARNE NAPAKE - ČE STVAR NIMA LASTNOSTI:
 1. ZA NORMALNO RABO IN PROMET
 2. POSEBNO RABO ZA KATERO STA SE DOGOVORILI
 3. KI SO BILE IZRECNO ALI MOLČE DOGOVORJENE
 4. ČE SE NE UJEMA Z VZORCEM ALI MODELOM
 2. PRAVNE NAPAKE

ČE IMA NA STVARI KDO TRETJI KAKŠNO PRAVICO, KI KUPCU PRAVICO:

1. IZKLJUČUJE
2. ZMANJŠUJE ALI
3. OMEJUJE

PRODAJNA POGODBA

OBVEZNOSTI PRODAJALCA

3. PRODAJALČEVA ODGOVORNOST ZA NAPAKE

1. KI JIH JE STVAR IMELA OB PREHODU NEVARNOSTI NEGLEDE NA TO, ALI MU JE BILO TO ZNANO ALI NE
2. KI SO SE POKAZALE KASNEJE, ČE SO POSLEDICA VZROKA, KI SE JE POJAVIL ŽE PREJ
3. NE ODGOVARJA ZA NAPAKE, ČE SO BILE KUPCU OB SKLENITVI POGODBE ZNANE ALI MU NISO MOGLE OSTATI NEZNANE

VIDNE NAPAKE

- KUPEC JE DOLŽAN STVAR NA OBIČAJEN NAČIN PREGLEDATI IN O OČITNIH NAPAKAH OBVESTITI PRODAJALCA PRI:

1. NEGOSPODARSKIH POGODBAH – V ROKU 8 DNI
2. GOSPODARSKIH POGODBAH – NEMUDOMA

SKRITE NAPAKE

- PRODAJALEC NE ODGOVARJA ZA NAPAKE, KI SE POKAŽEJO POTEM, KO MINE 6 MESECE ODKAR JE BILA STVAR IZROČENA

PRODAJNA POGODBA

JAMČEVANJE

1. KUPEC IMA PROSTO IZBIRO MED SAMKCIJAMI - ZAHTEVA LAHKO:
 1. ODPRAVO NAPAKE
 2. IZROČITEV STVARI BREZ NAPAKE
 3. ZNIŽANJE CENE ALI
 4. RAZDRTJE POGODBE+ ODŠKODNINO (V VSEH PRIMERIH)
2. ODGOVORNOST SE NANAŠA NA VSE KUPLJENE STVARI
3. KUPEC IMA ZAHTEVK SAMO PROTI PRODAJALCU

GARANCIJA

1. KUPEC IMA PRVOREDNI ZAHTEVK, ZAHTEVATI MORA:
 1. POPRAVILO NAPAKEČE TEGA NE STORI, LAHKO:
 2. ZAHTEVA ZNIŽANJE CENE ALI
 3. RAZDRE POGODBO+ ODŠKODNINO (V VSEH PRIMERIH)
2. ODGOVORNOST SE NANAŠA SAMO NA TEHNIČNO BLAGO
3. KUPEC IMA ZAHTEVK TAKO PROTI PRODAJALCU KOT PROIZVAJALCU

PRODAJNA POGODBA

OBVEZNOSTI KUPCA

1. PLAČILO KUPNINE

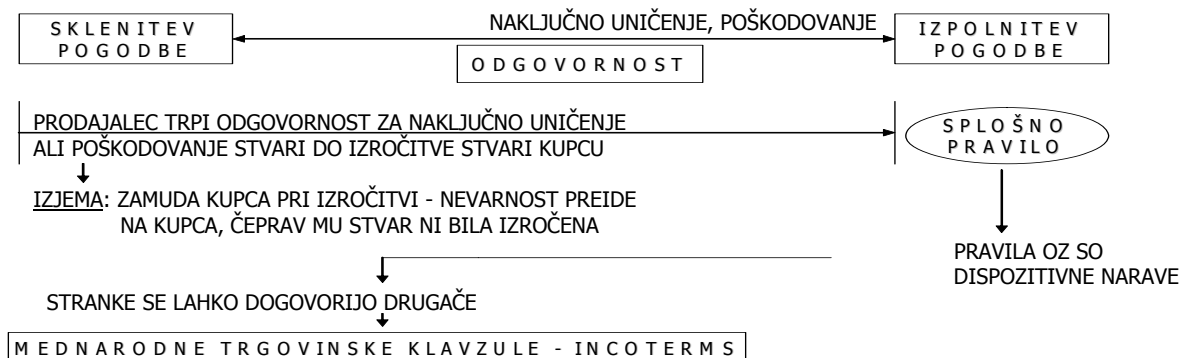
- V KRAJU IN ČASU, KI STA GA STRANKI DOGOVORILI V POGODBI
- ČE KRAJ NI DOLOČEN - KUPEC MORA PLAČATI OB IZROČITVI STVARI V IZROČITVENEM KRAJU

2. PREVZEM STVARI

- PRODAJALEC NE MORE TOŽITI KUPCA, NAJ STVAR ODNESE, PREVZEME
- ČE KUPEC BREZ UTEMELJENEGA RAZLOGA NOČE PREVZETI STVARI, KI MU JE JE BILA PONUJENA NA DOGOVORJEN NAČIN, SME PRODAJALEC IZJAVITI, DA POGODBO RAZDIRA, ČE UTEMELJENO DVOMI, DA MU KUPEC NE BO PLAČAL KUPNINE
- OB IZROČITVI IN PREVZEMU STVARI SE MORATA PREVERITI TUDI:
 1. KOLIČINA IN
 2. KAKOVOST STVARI

PRODAJNA POGODBA

PREHOD NEVARNOSTI

PRODAJNA POGODBA

PRAVICE KUPCA

- **STVARNA NAPAKA**
KUPEC, KI JE O STVARNI NAPAKI PRAVOČASNO OBVESTIL PRODAJALCA, LAHKO ZAHTEVA OD PRODAJALCA, DA LE-TA:
 1. NAPAKO ODPRAVI
 2. KUPCU IZROČI DRUGO STVAR BREZ NAPAKE
 3. ZNIŽA CENO ALI
 4. POŠLJE PRODAJALCU IZJAVO O RAZDRTJU POGODBE (ZADNJE SREDSTVO)

PRODAJALCU MORA DATI PREDHODNO PRIMĚREN ROK ZA:

1. PRAVILNO IZPOLNITEV OBVEZNOSTI
2. ODPRAVO NAPAKE ALI
3. IZROČITEV DRUGE STVARI

PRODAJNA POGODBA

PRAVICE PRODAJALCA

- **NEPRAVOČASNO PLAČILO KUPNINE**
ČE KUPEC NI PRAVOČASNO PLAČAL KUPNINE, LAHKO PRODAJALEC OD KUPCA ZAHTEVA:
 1. PLAČILO KUPNINE IN
 2. PLAČILO ODŠKODNINE ZARADI ŠKODE ALI
 3. ODSTOP OD POGODBE

PRODAJALEC MORA DATI KUPCU PRIMEREN NAKNADNI ROK ZA IZPOLNITEV

IZJEMA: TO MU NI POTREBNO:

1. ČE MU JE KUPEC ŽE PRED IZTEKOM ROKA SPOROČIL, DA NE BO IZPOLNIL ALI
2. ČE DOVOLITEV NAKNADNEGA ROKA NASPROTUJE NARAVI PRODAJNE POGODBE

PRODAJNA POGODBA

OBVEZNOSTI IN PRAVICE STRANK OB RAZDRTJU POGODBE

- **POGODBI ZVESTA STRANKA**
OD STRANKE, KI NI IZPOLNILA POGODBENIH OBVEZNOSTI LAHKO UVELJAVLJA:

1. ODŠTOPNO UPRAVIČENJE
2. JAMČEVANJE
3. ODŠKODNINSKI ZAHTEVEK

POVRAČILO ŠKODE SE KAŽE V TREH RAZLIČICAH KOT:

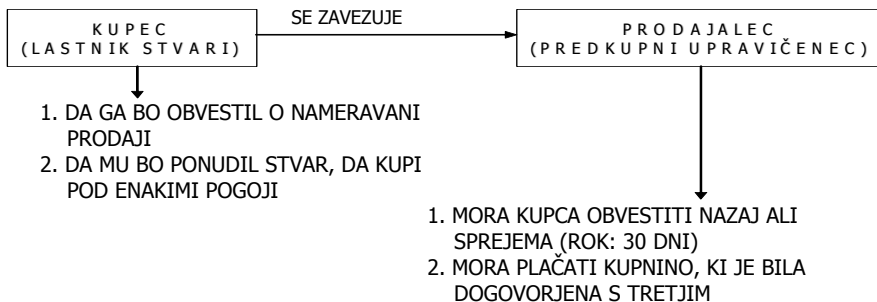
1. POVRAČILO ABSTRAKTNE ŠKODE
RAZLIKA MED CENO, DOLOČENO V PRODAJNI POGODBI IN DNEVNO CENO NA DAN RAZDRTJA POGODBE
2. POVRAČILO KONKRETNE ŠKODE
TU POZNAMO DVE OBLIKI:
 1. KRITNI KUP
 2. KRITNA PRODAJA
3. POVRAČILO DEJANSKE ŠKODE IN IZGUBLJENA DOBIČKA (POLEG 1. IN 2.)

PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

- PO OZ POZNAMO SEDEM PRIMEROV PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI:
 1. PRODAJA S PREDKUPNO PRAVICO
 2. KUP NA POKUŠNJO
 3. PRODAJA PO VZORCU ALI MODELU
 4. PRODAJA S SPECIFIKACIJO
 5. PRODAJA S PRIDRŽKOM PRAVICE RAZPOLAGANJA OZIROMA LASTNISKE PRAVICE
 6. PRODAJA NA OBROKE
 7. AKREDITIVNA PRODAJA

PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

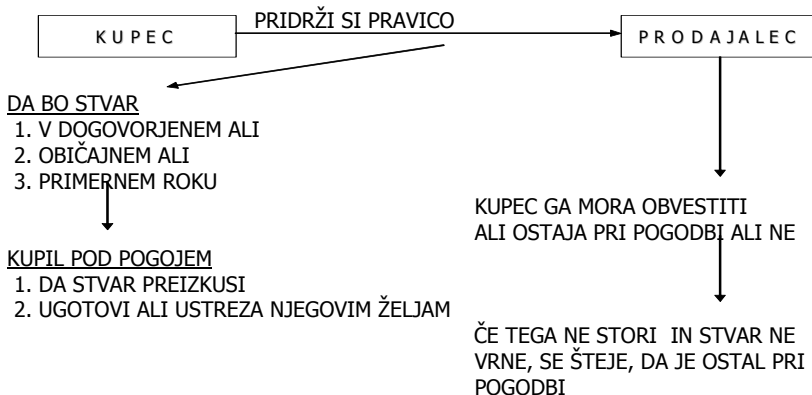
PRODAJA S PREDKUPNO PRAVICO

- VRSTI:
 1. POGODBENA (PRENEHA V 5 LETIH)
 2. ZAKONITA (TRAJANJE NI OMEJENO)

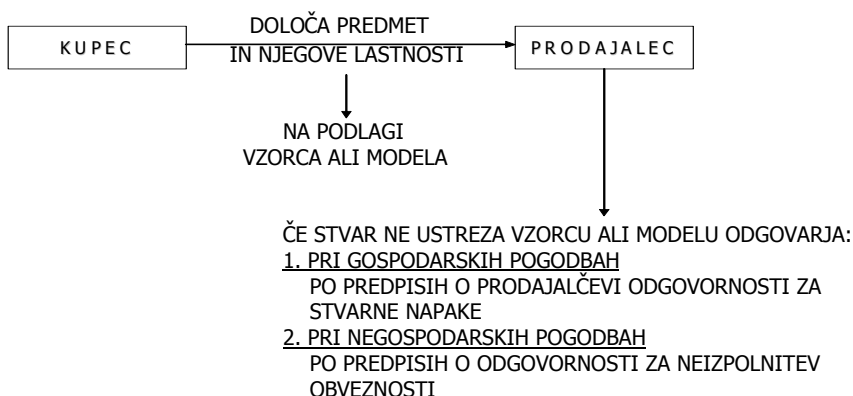
PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

KUP NA POKUŠNJO

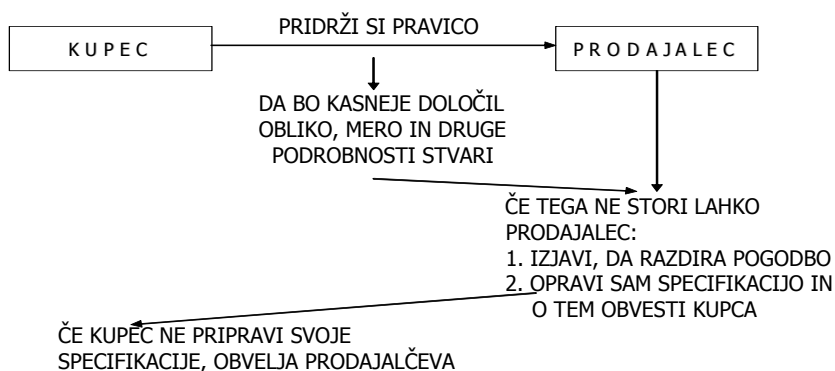
PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

PRODAJA PO VZORCU ALI MODELU

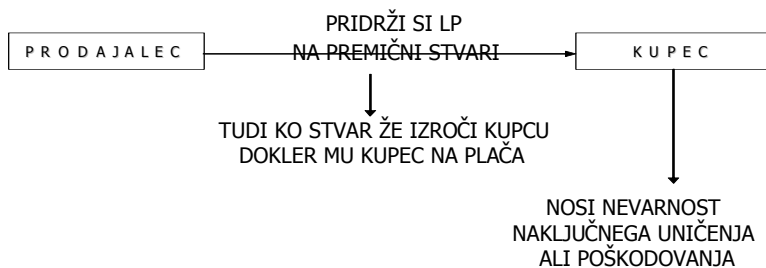
PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

PRODAJA S SPECIFIKACIJO

PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

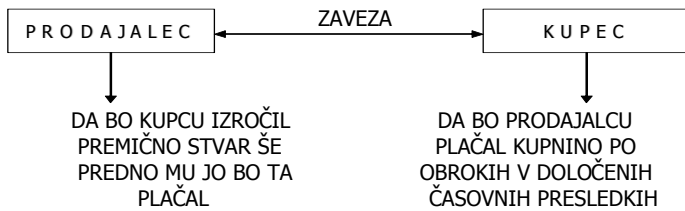
PRODAJA S PRIDRŽKOM PRAVICE RAZPOLAGANJA OZIROMA LASTNINSKE PRAVICE

- PRIDRŽEK LASTNINSKE PRAVICE JE MOŽEN SAMO NA PREMIČNIH STVAREH

PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

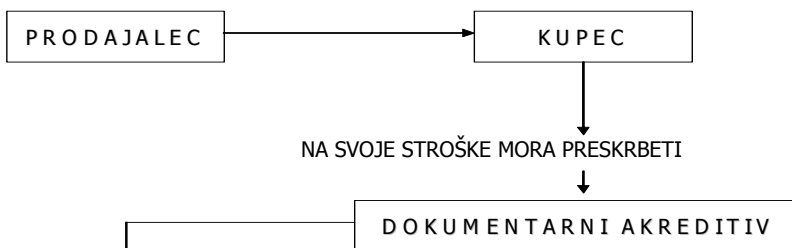
PRODAJA NA OBROKE

- **BISTVENE SESTAVINE POGODBE**
 1. SKUPEN ZNESEK VSEH OBROČNIH ODPLAČIL
 2. ZNESEK POSAMEZNIH OBROKOV
 3. NJIHOVO ŠTEVILO
 4. NJIHOVI ROKI

PRODAJE S POSEBNIMI DOGOVORI

AKREDITIVNA PRODAJA

BANČNI POSEL PRI KATEREM BANKA NA ZAHTEVO SVOJE STRANKE IZDA NALOG, DA SE PRI NJEJ ALI KAKI DRUGI BANKI DAJE TRETJEMU NA RAZPOLAGO DOLOČENA VSOTA DENARJA V DOLOČEN ČASU POD POGOJEM, DA PREDLOŽI DOLOČENE BLAGOVNE DOKUMENTE

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. KAKO LAHKO DOLOČIMO ČAS IZROČITVE BLAGA?
NEPOSREDNO (KADAR POGODBENIKA NADROBNO OPIŠETA KRAJ IN ČAS IZROČITVE) IN POSREDNO (STRANKI ZA OPREDELITEV UPORABITA IZRAZE, KI SO SE V GOSPODARSKEM PROMETU USTALILI, PREDVSEM MEDNARODNE TRGOVINSKE KLAVZULE)
2. V ČEM JE PREDNOST UPORABE INCOTERMSOV?
DA GRE ZA ZBIRKO MEDNARODNIH PRAVIL ZA RAZLAGO MEDNARODNIH TRGOVINSKIH KLAVZUL, KI SO V POSLOVNI PRAKSI ŠIROKO UVELJAVLJENA
3. KATERO MEDNARODNO TRGOVINSKO KLAVZULO BI PREDLAGALI, ČE BI BILI KUPEC KATERO KOT PRODAJALEC IN ZAKAJ?
KOT KUPEC - KLAVZULE SKUPINE "D" KER JE PRODAJALEC ODGOVOREN ZA PRIHOD BLAGA NA DOGOVORJEN NAMEMBEN KRAJ, NOSITI PA MORA TUDI VSO NEVARNOST IN STROŠKE V ZVEZI Z BLAGOM DO NAMEMBNEGA KRAJA
KOT PRODAJALEC - KLAVZULO EXW, KER SO OBVEZNOSTI PRODAJALCA PO NJEJ MINIMALNE, SAJ MORA SAMO KUPCU DATI NA RAZPOLAGO BLAGO NA DOGOVORJENEM KRAJU
4. V ČEM JE BISTVO POSEBNIH ZAKONSKIH ZAHTEV GLEDE OZNAČEVANJA TER ZAHTEV GLEDE KAKOVOSTI DOLOČENIH IZDELKOV?
V VARSTVU POTROŠNIKOV

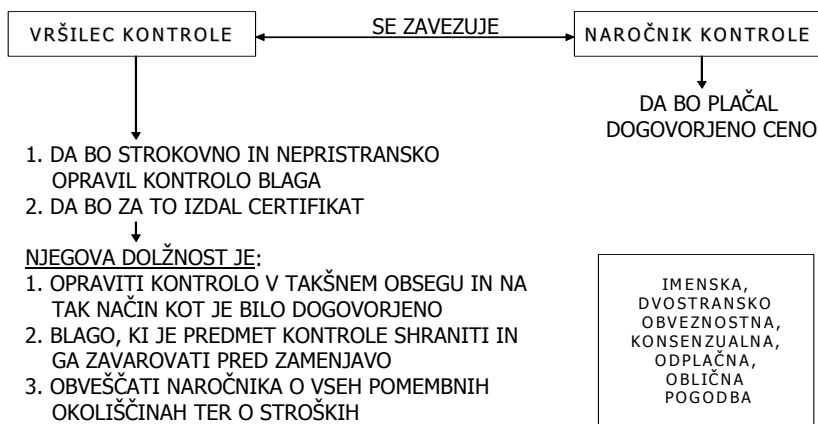
VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

5. KAKO MORATE RAVNATI OB UGOTOVLJENI STVARNI NAPAKI?
O STVARNI NAPAKI JE POTREBNO PRAVOČASNO OBVESTITI PRODAJALCA IN V TEM PRIMERU LAHKO KOT KUPEC ZAHTEVAŠ OD PRODAJALCA, BODISI, DA NAPAKO ODPRAVI, ALI DA IZROČI DRUGO STVAR BREZ NAPAKE, ALI DA ZNIŽA CENO ALI KOT KUPEC POŠLJEŠ PRODAJALCU IZJAVO O RAZDRTJU POGODBE
6. ALI SE LAHKO S PRODAJNO POGODBO DOGOVORIMO O IZKLJUČITVI ALI OMEJITVI ODGOVORNOSTI ZA STVARNE NAPAKE?

DA, TO JE MOGOČE, RAZEN, ČE JE BILA NAPAKA PRODAJALCU ZNANA, PA O NJEJ NI OBVESTIL KUPCA ALI ČE BI PRODAJALEC TAKŠNO DOLOČILO KUPCU VSILIL ZATO, KER JE LAHKO IZKORISTIL SVOJ MONOPOLNI POLOŽAJ

7. RAZLOŽITE VSEBINSKE ZNAČILNOSTI VSEH POSEBNIH RAZLIČIC PRODAJNE POGODBE?
PRODAJA S PREDKUPNO PRAVICO, KUP NA POKUŠNJO, PRODAJA PO VZORCU ALI MODELU, PRODAJA S SPECIFIKACIJO, PRODAJA S PRIDRŽKOM PRAVICE RAZPOLAGANJA OZ. LASTNINSKE PRAVICE, PRODAJA NA OBROKE, AKREDITIVNA PRODAJA
8. V ČEM SE RAZLIKUJETA PRODAJA PO VZORCU ALI MODELU TER PRODAJA S SPECIFIKACIJO?
PRI PRODAJI PO VZORCU ALI MODELU MORA KUPEC DOLOČITI LASTNOSTI STVARI VNAPREJ, PRI PRODAJI S SPECIFIKACIJO PA SI PRIDRŽI PRAVICO, DA BO TO STORIL KASNEJE
9. KAJ VESTE O POMENU AKREDITIVNE PRODAJE?

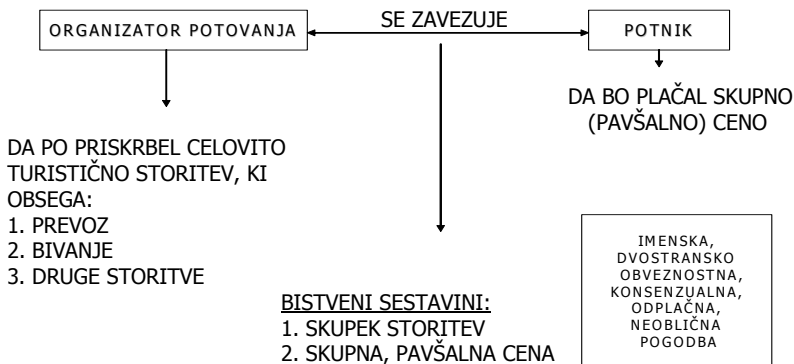
POGODBA O KONTROLI BLAGA IN STORITEV

POGODBE O TURISTIČNIH STORITVAH

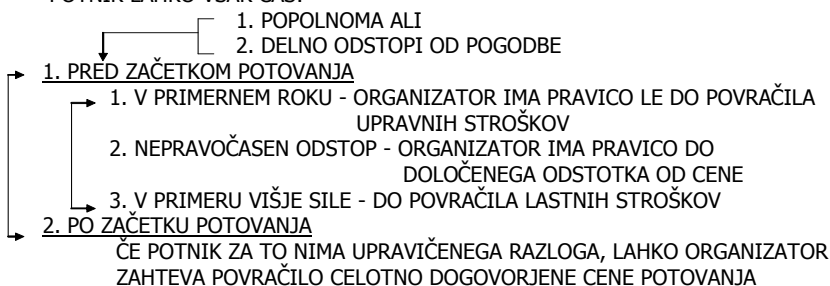
1. POGODBA O ORGANIZIRANJU POTOVANJA
2. POSREDNIŠKA POGODBA O POTOVANJU
3. POGODBA O NAJEMU GOSTINSKIH ZMOGLJIVOSTI (ALOTMAJSKA POGODBA)
4. AGENCIJSKA POGODBA O HOTELSKIH STORITVAH
5. POGODBA O POSTREŽBI S HRANO IN PIJAČO

POGODBA O ORGANIZIRANJU POTOVANJA

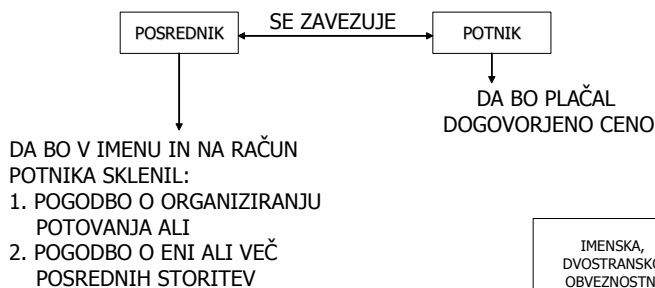

POGODBA O ORGANIZIRANJU POTOVANJA

- ODGOVORNOST ORGANIZATORJA POTOVANJA
ODGOVARJA ZA ŠKODO, KI JO JE POVZORČIL S TEM:
1. DA SPLOH NI IZPOLNIL ALI
2. DA JE LE DELOMA IZPOLNIL POGODBENO OBVEZNOST
- ODPSTOP OD POGODBE
POTNIK LAHKO VSAK ČAS:

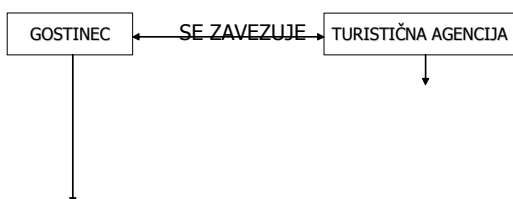

POSREDNIŠKA POGODBA O POTOVANJU

IMENSKA,
DVOSTRANSKO
OBVEZNOSTNA,
KONSENZUALNA,
ODPLAČNA,
NEOBLIČNA
POGODBA

POGODBA O NAJEMU GOSTINSKIH ZMOGLJIVOSTI (ALOTMAJSKA POGODBA)

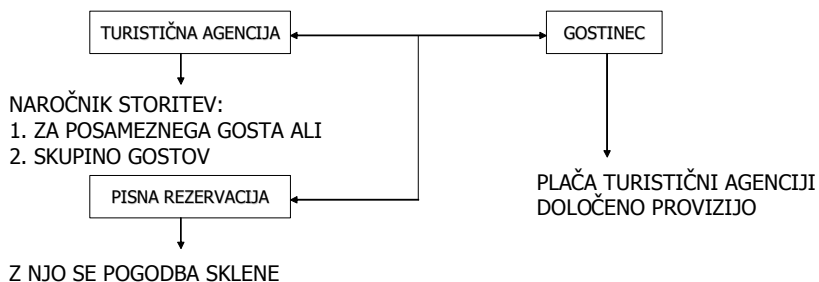
- DA SI BO PRIZADEVALA:
1. ZASESTI DOLOČENO ŠTEVILO LEŽIŠČ
 2. OBVESTITI GOSTINCA, DA JIH NE MORE ZASESTI V DOLOČENIH ROKIH
 3. PLAČALA CENO OPRAVLJENIH STORITEV

- DA BO DAL TURISTIČNI AGENCIJI NA RAZPOLAGO:
1. DOLOČENO ŠTEVILO LEŽIŠČ V DOLOČENEM OBJEKTU
 2. NUDIL GOSTINSKE STORITVE
 3. PLAČAL AGENCIJI DOLOČENO PROVIZIJO

POGODBA O NAJEMU GOSTINSKIH ZMOGLJIVOSTI (ALOTMAJSKA POGODBA)

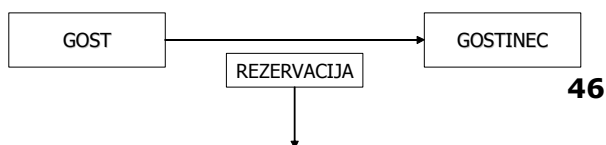
- **OBVEZNOSTI TURISTIČNE AGENCIJE**
 1. OBVEŠČANJE GOSTINCA
 2. SPOŠTOVANJE DOGOVORJENIH CEN GOSTINSKIH STORITEV
 3. PLAČILO
- **OBVEZNOSTI GOSTINCA**
 1. DATI NA RAZPOLAGO DOLOČENO ŠTEVILO LEŽIŠČ
 2. NUDITI GOSTINSKE STORITVE
 3. PLAČATI PROVIZIJO
- **ODSTOP OD POGODBE**
 1. ZAČASNI ODSTOP
OBVESTILO MORA POSLATI V POGODBENO DOGOVORJENEM ROKU
 2. ODSTOP OD POGODBE V CELOTI
ČE ODSTOPI V DOGOVORJENEM ROKU MU NI POTREBNO PLAČATI MOREBITNE ODŠKODNINE

AGENCIJSKA POGODBA O HOTELSKIH STORITVAH

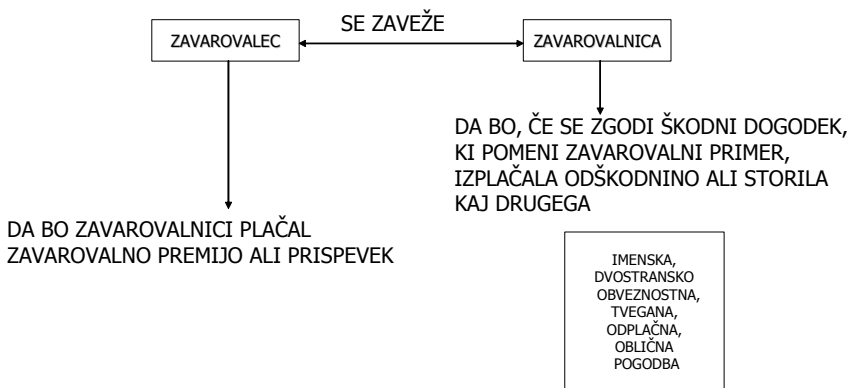
- **ODPOVED DOGOVORJENIH STORITEV**
NAROČNIK JIH LAHKO ODPOVE LE PISNO Z NAVEDBO DATUMA ODPOVEDI

POGODBA O POSTREŽBI S HRANO IN PIJAČO

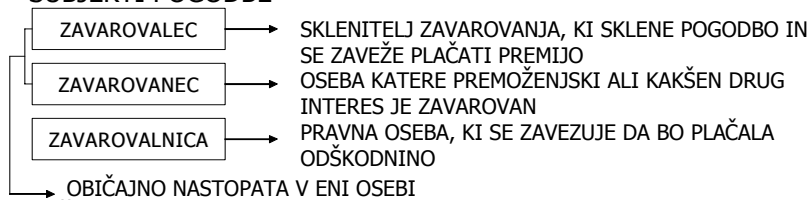
- VSEBOVATI MORA ZLASTI:
1. VRSTO OBROKA IN NAČIN POSTREŽBE
(NPR. KOSILO, VEČJERJA, KOKTEJL...)
 2. ŠTEVILO OSEB IN OBROKOV
 3. ČAS IN CENO

ZAVAROVALNA POGODBA

ZAVAROVALNA POGODBA

• SUBJEKTI POGODBE

• NIČNOST POGODBE

1. ČE JE ZAVAROVALNI PRIMER OB SKLEPANJU POGODBE ŽE NASTAL
2. ČE JE BIL ZAVAROVALNI PRIMER V NASTAJANJU ALI
3. JE BILO GOTOVO, DA BO NASTAL

• POZAVAROVANJE

ZAVAROVANJE PRESEŽKOV MED STOPNJO LASTNEGA IZRAVNAVANJA NEVARNOSTI ENE ZAVAROVALNICE PRI DRUGI ZAVAROVALNICI

ZAVAROVALNA POGODBA

• OBVEZNOSTI ZAVAROVALNICE

1. IZROČITEV SPLOŠNIH OZIROMA POSEBNIH POGOJEV IN POLICE ZAVAROVANJA
2. IZPLAČILO ODŠKODNINE ALI DOGOVORJENE VSOTE
3. IZPLAČILO POTREBNIH STROŠKOV, KI JIH JE IMEL ZAVAROVANEC ZARADI ŠKODE

- **OBVEZNOSTI ZAVAROVALCA**
 1. PRIJAVA OKOLIŠČIN, KI SO POMEMBNE ZA OCENITEV NEVARNOSTI
 2. PLAČEVANJE PREMIJE
 3. OBVEŠČANJE ZAVAROVALNICE O SPREMEMBAH NEVARNOSTI
- **SUBROGACIJA**

ZAVAROVALNICA IZPLAČANE ZAVAROVALNE VSOTE NE MORE TERJATI OD ODGOVORNE OSEBE
- **KOMULACIJA**

OŠKODOVANA OSEBA LAHKO UVELJAVLJA SVOJE ZAHTEVKE DO ZAVAROVALNICE IN SOČASNO ŠKODO OD POVZROČITELJA ŠKODE

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. VSEBINA DOLŽNOSTI (OBVEZNOSTI) IZVAJALCA KONTROLE?

OPRAVITI KONTROLO V TAKŠNEM OBSEGU IN NA TAK NAČIN KOT JE BILO DOGOVORJENO, BLAGO, KI JE PREDMET KONTROLE SHRANITI IN GA ZAVAROVATI PRED ZAMENJAVO, OBVEŠČATI NAROČNIKA O VSEH POMEMBNIH OKOLIŠČINAH TER O STROŠKIH
2. V ČEM JE KLJUČNA, VSEBINSKA POSEBNOST KLAVZUL V VEČINI CERTIFIKATOV?

V OPOZARJANJU NAROČNIKA NA PRAVNO NARAVO KONTROLE IN IZVAJALČEVEGA JAMSTVA
3. V ČEM SE RAZLIKUJETA POGODBI O ORGANIZIRANJU POTOVANJA TER NAJETJU GOSTINSKIH ZMOGLJIVOSTI?

S POGODBO O ORGANIZIRANJU POTOVANJA SE ORGANIZATOR POTOVANJA ZAVEŽE, DA BO PRISKRBEL POTNIKU CELOTNO TURISTIČNO STORITEV, KI VSEBUJE TUDI PREVOZ IN BIVANJE, S POGODBO O NAJETJU GOSTINSKIH ZMOGLJIVOSTI PA GOSTINEC DA TURISTIČNI AGENCIJI NA RAZPOLAGO DOLOČENO ŠTEVILO LEŽIŠČ V DOLOČENEM OBJEKTU TER NUDI GOSTINSKE STORITVE
4. OPIŠITE VSEBINO FUNKCIJ VAVČERJA?

UPORABLJA SE KOT NAROČILO GOSTINCU NAJ IMENOVANI OSEBI ZAGOTOVI V LISTINI NAVEDENE STORITVE; JE DOKAZILO, DA JE OSEBA STRANKA TURISTIČNE AGENCIJE, KI JE Z GOSTINCEM SKLENILA ALOTMAJSKO POGODBO; UPORABLJA SE TUDI ZA OBRAČUN VZAJEMNIH TERJATEV MED TURISTIČNO AGENCIJO IN GOSTINCEM

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

5. KAJ VESTE O PRAVNI UREDITVI ODSTOPA OD POGODBE O NAJETJU GOSTINSKIH STORITEV?

POZNAMO ZAČASTNI ODSTOP (OBVESTILO JE POTREBNO POSLATI V POGODBENO DOGOVORJENEM ROKU) IN ODSTOP OD POGODBE V CELOTI
6. V ČEM VIDITE PRAKTIČNI POMEN UPORABE POSEBNIH UZANC V GOSTINSTVU?

KER IZHAJAJO IZ POSLOVNE PRAKSE GOSTINSTVA, SO SPLOŠNO ZNANE IN UPORABNE, ZLASTI NA PODROČJU GOSTINSKIH POGODB

ČETRTI DEL: INTELEKTUALNA LASTNINA

- PRAVNA UREDITEV PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE
- FORMALNI PRAVNI VIRI
- ORIS VSEBINSKIH IN PRAVNIH ZNAČILNOSTI PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE
- REGISTRIRANJE IN VZDRŽEVANJE PRAVIC
- SODNO VARSTVO IN UVELJAVLJANJE PRAVIC
- ZASTOPNIKI
- PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE IZ DELOVNEGA RAZMERJA
- FIRMA
- VARSTVO NOVIH SORT RASTLIN
- AVTORSKA IN SORODNE PRAVICE
- VARSTVO KONKURENCE IN POTROŠNIKOV

INTELEKTUALNA LASTNINA

OPREDELITEV POJMA

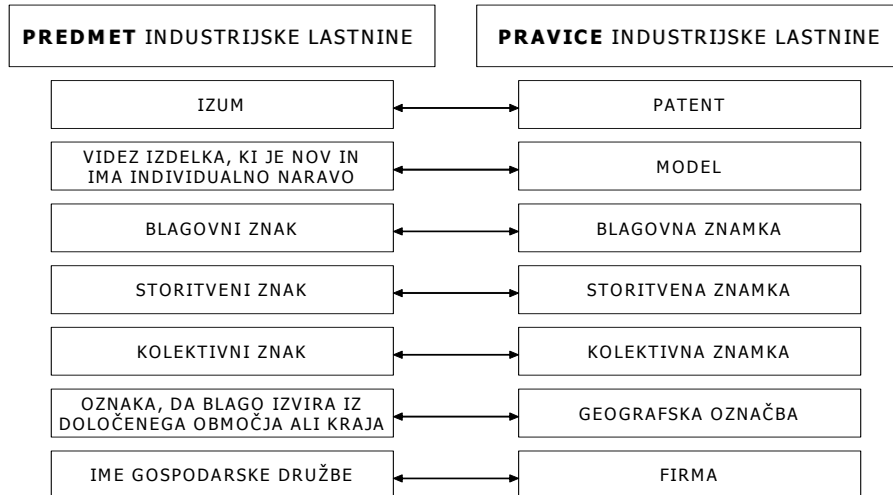
- SEM UVRŠČAMO:
 1. AVTORSKE IN SORODNE PRAVICE
 2. ZNAMKE
 3. GEOGRAFSKE OZNAČBE
 4. INDUSTRIJSKE VZORCE IN MODELE
 5. PATENTE
 6. TOPOGRAFIJE INTEGRIRANIH VEZIJ
 7. VARSTVO NEOBJAVLJENIH INFORMACIJ
 8. NADZOR NAD PROTIKONKURENČNO PRAKSO PRI POGODBENIH LICENCAH
PO SPORAZUMU O TRGOVINSKIH VIDIKIH PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE
- SEM SPADAJO TUDI ZNAKI RAZLIKOVANJA:
 1. FIRMA
 2. BLAGOVNE, STORITVENE IN KOLEKTIVNE ZNAMKE
 3. MODELI
 4. GEOGRAFSKE OZNAČBE

INTELEKTUALNA LASTNINA

FORMALNI PRAVNI VIRI

- MED FORMALNE PRAVNE VIRE INTELEKTUALNE LASTNINE SPADAJO:
 1. ZAKON O INDUSTRIJSKI LASTNINI
 2. ZAKON O PRAVICAH INDUSTRIJSKE LASTNINE IZ DELOVNEGA RAZMERJA
 3. ZAKON O VARSTVU TOPOGRAFIJE POLPREVODNIŠKIH VEZIJ
 4. UREDBA O PRISTOJBINAH ZA PRIDOBITEV IN VZDRŽEVANJE PRAVIC
INDUSTRIJSKE LASTNINE
 5. ODREDA O CENIKU INFORMACIJSKIH STORITEV
+
 6. ZAKON O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZA FIRMO)
 7. ZAKON O VARSTVU KONKURENCE

INTELEKTUALNA LASTNINA

PRIDOBITEV PRAVNEGA VARSTVA PRAVIC INDUSTRIJSKE LASTNINE

- POZNAME DVA NAČINA:
 1. NA PODLAGI PRIJAV VLOŽENIH V TUJINI
 2. Z NACIONALNO ZAKONODAJO
- POSTOPEK ZA PRIZNANJE PRAVIC
 1. VLOŽITEV PRIJAVE NA URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
 2. SKLEP URADA O OBJAVI PRIJAVE V BILTENU URADA (OBJAVI JO PO PRETEKU 18 MESECEV OD DNEVA PRIJAVE)
 3. IZDAJA ODLOČBE O PODELITVI PATENTA S STRANI URADA
 4. VPIS PATENTA V REGISTER PATENTOV

PATENT

- PREDMET PRAVNEGA VARSTVA - IZUM
 - ↓
BITI MORA:
 1. NOV (ČE ŠE NI OBSEŽEN S STANJEM TEHNIKE)
 2. NA INOVATIVNI RAVNI (ČE ZA STROKOVNJAKA OČITNO NE IZHAJA IZ STANJA TEHNIKE)
 3. INDUSTRIJSKO UPORABLJIV (DA SE LAHKO PROIZVEDE IN UPORABLJA)
 - NE MORE PA SE ZAVAROVATI IZUM:
 1. KI JE V NASPROTJU Z JAVNIM REDOM IN MORALO
 2. KI PREDSTAVLJA POSTOPEK ZDRAVLJENJA
- PRAVICE NOSILCA PATENTA
 1. IZKLJUČNA PRAVICA IZUM UPORABLJATI
 2. DAJATI V PROMET PREDMETE PO NJEM
 3. PREPREČITI NJEGOVO IZKORIŠČANJE IN RAZPOLAGANJE

PATENT

- DOBA VARSTVA
 - TRAJA 20 LET OD DATUMA VLOŽITVE PRIJAVE
 - NEPOSREDNO PO IZTEKU TRAJANJA MOŽNOST PODALJŠANJA IN SICER ZA NAJVEČ PET LET, ČE JE:
 1. RAZGLAŠENO VOJNO STANJE
 2. ALI PODOBNE IZREDNE RAZMERE
 - ZA ČAS TRAJANJA TAKŠNEGA STANJA OZ. RAZMER

TOPOGRAFIJE POLPREVODNIŠKIH VEZIJ

- **OPREDELITEV POJMA**
NAPRAVA ZA IZVAJANJE ELEKTRONSKE FUNKCIJE, KI JE V KONČNI ALI VMESNI OBLIKI NEDELJIVA CELOTA IZ ENE ALI VEČ PLASTI S POLPREVODNIŠKIMI ELEMENTI
- **DOVA VARSTVA**
 - TRAJA 15 LET, KAR POMENI, DA LAHKO NOSILEC ZAVAROVANE TOPOGRAFIJE V TEM OBDOBJU IZVRŠUJE IZKLJUČNE PRAVICE NJIHOVEGA IZKORIŠČANJA
 - V ČASU KO JE TOPOGRAFIJA ZAVAROVANA IMA NOSILEC PRAVICO ZADEVANO POLPREVODNIŠKO VEZJE OZNAČEVATI S ČRKO T

MODEL

- **PREDMET PRAVNEGA VARSTVA - ZUNANJA OBLIKA INDUSTRIJSKEGA IZDELKA**
 - ↓
 - BITI MORA:
 - 1. NOV
 - 2. IMETI INDIVIDUALNO NARAVO
- **PRAVICE NOSILCA MODELA**
 1. IZKLJUČNA PRAVICA RAZPOLAGANJA
 2. DAJANJA V PROMET
 3. IZKORIŠČANJA
 4. DRUGIM PREPOVEDATI IZKORIŠČANJE
- **DOBA VARSTVA**
 - TRAJA ENO ALI VEČ PETLETNIH OBDOBJI
 - NAJVEČ JE LAHKO 5 X 5 LET, TOREJ 25 LET

ZNAMKA

- **PREDMET PRAVNEGA VARSTVA - ZNAK**
 - ↓
 - V GOSPODARSKEM PROMETU JE NAMENJEN RAZLIKOVANJU BLAGA IN STORITEV ISTE OZIROMA PODOBNE VRSTE
- **PRAVICE NOSILCA ZNAKA**
 1. IZKLJUČNA PRAVICA DO UPORABE ZA OZNAČEVANJE DOLOČENEGA BLAGA ALI STORITEV
 2. DRUGIM PREPOVEDATI UPORABO ZNAKA
 - NE IZKLJUČUJE PA, DA TAKŠNO ZNAMKO UPORABLJA KDO DRUG ZA OZNAČEVANJE DRUGE VRSTE BLAGA ALI STORITEV
 - IZJEMA - SLOVEČA ZNAMKA
- **DOBA VARSTVA**
 - 10 LET IN SE LAHKO POLJUBNO PODALJŠUJE PO 10 LET
- **HONONIMNA ZNAMKA**
 - VSEBUJE ENAKE ČRKE, ZNAKE ALI BESEDE KOT FIRMA, IME NOSILCA
- **KOLEKTIVNA ZNAMKA**
 - ZNAM ZAVARUJEJO ZBORNICE, ZDRUŽENJA, DRŽAVNI ORGANI

GEOGRAFSKA OZNAČBA

- **PREDMET PRAVNEGA VARSTVA - GEOGRAFSKO IME PROIZVODA**
 - ↓
 - KATEREGA POSEBNE LASTNOSTI:
 1. NARAVNE
 2. USTALJEN NAČIN PROIZVODNJE OZ. PRIDELAVESO PRETEŽNO ODVISNE OD KRAJA OZ. OBMOČJA

- UPORABLJA SE ZA:
 1. NARAVNE PROIZVODE
 2. KMETIJSKE PRIDELKE
 3. INDUSTRIJSKE IZDELKE
 4. OBRTNE IZDELKE
- DOBA VARSTVA
NI ČASOVNO OMEJENO

FIRMA

- OPREDELITEV POJMA
IME S KATERIM GOSPODARSKA DRUŽBA POSLUJE IN JE ENA IZMED PRAVIC INDUSTRIJSKE LASTNINE
- OBVEZNE SESTAVINE FIRME
 1. OZNAČBA, KI NAPOTUJE NA DEJAVNOST GOSPODARSKE DRUŽBE (NPR. ELEKTRO INŠTALACIJE, TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO...)
 2. OKRAJŠAVA PRAVNO ORGANIZACIJSKE OBLIKE (D. O. O., D. D., K. D. D.,...)
 3. DRUGE SESTAVINE:
 1. D. N. O. PRIIMEK VSAJ ENEGA DRUŽBENIKA Z NAVEDBO, DA JIH JE VEČ
 2. K. D. PRIIMEK VSAJ ENEGA KOMPLEMENTARJA
 3. T. D. POSLUJE PREKO FIRME NOSILCA, LAHKO PRISTAVEK T. D.
 4. D. O. O. FANTAZIJSKI DODATEK
- SKRAJŠANA FIRMA
 - DRUŽBA LAHKO POSLUJE TUDI PREKO NJE, ČE JO IMA VPISANO V REGISTRU
 - VSEBOVATI MORA VSAJ ENO SESTAVINO ZA RAZLIKOVANJE IN OZNAČBO ZA KAKŠNO FIRMO GRE

FIRMA

- POGOJNO DOVOLJENE SESTAVINE
 - BESEDA "SLOVENIJA" ALI NJENE IZPELJANKE JE DOVOLJENO VKLJUČITI V FIRMO LE Z DOVOLJENJEM VLADE
 - BESEDE, KI OZNAČUJEJO DRŽAVO ALI LOKALNO SKUPNOST JE DOVOLJENO VKLJUČITI LE Z DOVOLJENJEM DRŽAVE ALI LOKALNE SKUPNOSTI
 - IME ZGODOVINSKE ALI DRUGE ZNAMENITE OSEBE JE DOVOLJENO VKLJUČITI LE Z NJENIM DOVOLJENJEM ALI NJENIH SORODNIKOV TER DOVOLJENJEM MINISTRA PRISTOJNEGA ZA UPRAVO
- NEDOVOLJENE SESTAVINE
 - BESEDE ALI ZNAKI, KI NASPROTUJEJO ZAKONU ALI MORALI
 - BESEDE ALI ZNAKI, KI VSEBUJEJO ZNANE BLAGOVNE ALI STORITVENE ZNAKE
 - BESEDE ALI ZNAKI, KI VSEBUJEJO ALI POSNEMAJO URADNE ZNAKE

FIRMA

- NEKATERA NAČELA FIRMSKEGA PRAVA
 1. NAČELO IZKLJUČNOSTI
FIRMA SE MORA JASNO RAZLIKOVATI OD DRUGIH FIRM
 2. NAČELO RESNIČNOSTI IN STVARNOSTI
FIRMA MORA VSEBOVATI OZNAČBE, KI NAPOTUJEJO NA DEJAVNOST, BREZ NERESNIČNIH PODATKOV
 3. NAČELO OBVEZNOSTI
FIRMO MORA IMETI VSAKA GOSPODARSKA DRUŽBA
 4. NAČELO JAVNOSTI
FIRMA MORA BITI VPISANA V SODNI REGISTER
 5. NAČELO VARSTVA FIRME
VARSTVO JE MOŽNO ZAHTEVATI PRED SODIŠČEM, SODIŠČE PA MORA TUDI PO URADNI DOLŽNOSTI PAZITI, DA SE FIRME MED SABO RAZLIKUJEJO

PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE IZ DELOVNEGA RAZMERJA

- SEM SPADAJO:
 1. SLUŽBENI IZUMI

IZUMI USTVARJENI V ČASU TRAJANJA DELOVNEGA RAZMERJA ALI V 6 MESECIH PO PRENEHANJU DELOVNEGA RAZMERJA

1. NEPOSREDNI

USTVARJENI PRI IZPOLNJEVANJU POGODBE O ZAPOSLOTVI NA ZAHTEVO DELODAJALCA

2. POSREDNI

USTVARJENI PRI OPRAVLJANJU POKLICIA, ČE SO K NASTANKU PRETEŽNO PRIPOMOGLI IZKUŠNJE, KI JIH JE PRIDOBIL NA DELOVNEM MESTU ALI Z DELOVNIMI SREDSTVI

2. PROSTI IZUMI

VSI DRUGI IZUMI, KI SO USTVARJENI V ČASU DELOVNEGA RAZMERJA

VARSTVO NOVIH SORT RASTLIN

- PREDMET PRAVNEGA VARSTVA - RASTLINSKA SORTA

Z ŽLAHTNITELJSKO PRAVICO SE LAHKO ZAVARUJE VSAKA RASTLINSKA SORTA, KI JE:

1. NOVA
2. RAZLOČLJIVA
3. NESPREMENLJIVA
4. POIMENOVANA V SKLADU Z DOLOČBAMI ZAKONA

- ŽLAHTNITELJSKE PRAVICE

1. PRIDELOVANJE IN RAZMNOŽEVANJE
2. PRIPRAVA MATERIALA ZA RAZMNOŽEVANJE
3. PRODAJA IN TRŽENJE
4. IZVOZ IN UVOZ
5. SHRANJEVANJE MATERIALA ZAVAROVANE SORTE

- PRENOS → S PISNO POGODBO, KI MORA BITI VPISANA V REGISTER

VARSTVO SORT RASTLIN

- POSTOPEK ZA VARSTVO NOVE RASTLINSKE SORTE

1. PRIJAVA NA OBRAZCU PRI URADU RS ZA VARSTVO IN REGISTRACIJO SORT RASTLIN
2. SOTRNI POSKUS - POTEKA NAJMANJ DVE LETI OZ. DVE RASTNI DOBI NA NAJMANJ DVEH POIZKUSNIH MESTIH
3. REGISTRACIJA

REGISTRI ZA VARSTVO INTELEKTUALNE LASTNINE

- VRSTE REGISTROV

IMAMO 8 REGISTROV, KI IMAJO PRAVNO NARAVO JAVNIH KNJIG, IN SICER:

1. REGISTER PATENTOV
2. REGISTER MODELOV
3. REGISTER ZNAMK
4. REGISTER GEOGRAFSKIH OZNAČB

→ + REGITRE PRIJAV ZA VSE NAVEDENE PRAVICE

- VODENJE REGISTROV

REGISTRI SE VODIJO PRI URADU ZA VARSTVO INTELEKTUALNE LASTNINE

SODNO VARSTVO

- NAČIN ZAGOTAVLJANJA

1. S TOŽBO ZAINTERESIRANE OSEBE ZA UGOTOVITEV NIČNOSTI:

1. PATENTA
2. MODELA
3. ZNAMKE

→ V PRIMERU, DA:

1. PREDMET NI IZPOLNJEVAL VSEH ZAHTEV IZ ZAKONA
2. DA V OPISU NI PREDSTAVLJEN DOVOLJ JASNO IN POPOLNO

2. S TOŽBO IZUMITELJA, DEDIČA, PRAVNEGA NASLEDNIKA, KI LAHKO V ČASU

PRISILNA LICENCA

- **NAMEN PRISILNE LICENCE**
 - SAMO ZA PATENTIRANE IZUME
 - SODIŠČE LAHKO BREZ SOGLASJA IMETNIKA PATENTA DOVOLI TRETJI OSEBI IZKORIŠČANJE IZUMA, ČE:
 1. ZAHTEVA TO JAVNI INTERES
 2. UGOTOVI, DA IMETNIK LICENCE ZLORABLJA PRAVICE
- **POGOJI ZA PODELITEV PRISILNE LICENCE**
 - VLOŽNIK MORA DOKAZATI, DA SI JE PRIZADEVAL SKLENITI LICENČNO POGODBO Z IMETNIKOM PATENTA:
 1. POD RAZUMNIMI POSLOVNIMI POGOJI
 2. TA PRIZADEVANJA V RAZUMNEM OBDOBJU NISO BILA USPEŠNA
- **PLAČILO PRISILNE LICENCE**
 - PRISILNA LICENCA NI BREZPLAČNA
 - VIŠINO NADOMESTILA IMETNIKU PATENTA DOLOČI SODIŠČE, UPOŠTEVAJOČ:
 1. OKOLIŠČINE POSAMEZNEGA PRIMERA
 2. GOSPODARSKO VREDNOST PODELJENE PRISILNE LICENCE

AVTORSKE IN SORODNE PRAVICE

- **AVTORSKO DELO**

AVTORSKA DELA SO INDIVIDUALNE INTELEKTUALNE STVARITVE S PODROČJA:

 - 1. KNJIŽEVNOSTI
 - 2. ZNANOSTI IN
 - 3. UMETNOSTI

IZRAŽENA NA KATERI KOLI NAČIN
- **AVTORSKA PRAVICA**

JE ENOVITA PRAVICA IZ KATERE IZVIRAJO:

 1. IZKLJUČNA OSEBNOSTNA UPRAVIČENJA (MORALNE PRAVICE)
 2. IZKLJUČNA PREMOŽENJSKA UPRAVIČENJA (MATERIALNE PRAVICE)
 3. DRUGA UPRAVIČENJA AVTORJA
- **AVTOR**

TISTA FIZIČNA OSEBA, KI JE USTVARILA AVTORSKO DELO
- **PRENOS AVTORSKIH PRAVIC**

AVTORSKE PRAVICE SE PRENAŠAJO NA TRETJE OSEBE Z LICENČNO POGODBO

AVTORSKE IN SORODNE PRAVICE

- **RAČUNALNIŠKI PROGRAMI**

UŽIVAJO VARSTVO, ČE SO INDIVIDUALNA DELA V TEM SMISLU, DA POMENIJO LASTNO INTELEKTUALNO STVARITEV NJIHOVEGA DELA
- **AVTORSKE PRAVICE PRI UPORABI**
 1. AVTORSKO DELO V TELESNI OBLIKI
 - 1. PRAVICA REPRODUCIRANJA
 - 2. PRAVICA DISTRIBUIRANJA
 - 3. PRAVICA DAJANJA V NAJEM
 2. AVTORSKO DELO V NETELESNI OBLIKI
 - 1. PRAVICA JAVNEGA IZVAJANJA
 - 2. PRAVICA JAVNEGA PRENAŠANJA
 - 3. PRAVICA JAVNEGA PREDVAJANJA S FONOGRAMI IN VIDEOGRAMI
 - 4. PRAVICA JAVNEGA PRIKAZOVANJA
 - 5. PRAVICA RADIODIFUZNEGA ODDAJANJA
 3. AVTORSKO DELO V SPREMENJENI OBLIKI
 - 1. PRAVICA PREDELAVE
 - 2. PRAVICA AVDIOVIZUALNE PRIREDBE

VARSTVO KONKURENCE

- **PRAVNI VIRI PRI NAS**
 1. ZAKON O VARSTVU KONKURENCE
 2. ZAKON O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA KONKURENCE
- **NELOJALNA KONKURENCA**
 1. GRE ZA DEJANJA GOSPODARSKIH DRUŽB, S. P.

2. DEJANJA STORJENA PRI NASTOPANJU NA TRGU
 3. DEJANJA, KI NASPROTUJEJO DOBRIM POSLOVNIM OBIČAJEM
 4. DEJANJA S KATERIMI SE POVZROČI ALI UTEGNE POVZROČITI ŠKODA DRUGIM PODJETJEM
- DUMPINŠKI UVOZ
BLAGO UVOŽENO PO CENI, KI JE NIŽJA OD NORMALNE CENE
 - SUBVENZIONIRAN UVOZ
BLAGO DELEŽNO POSREDNE ALI NEPOSREDNE POMOČI PRI PROIZVODNJI ALI IZVOZU
 - ANTIDUMPINŠKE DAJATVE IN KOMPENZACIJSKE CARINE
UVEDE JIH LAHKO VLADA POD DOLOČENIMI POGOJI IN POSTOPKU

PREPREČEVANJE OMEJEVANJA KONKURENCE

- DEJANJA OMEJEVANJA KONKURENCE
 1. OMEJEVANJE S SPORAZUMI
 2. ZLORABA PREVLAJUJOČEGA POLOŽAJA
 3. KONCENTRACIJA PODJETIJ
 4. OMEJEVANJE TRGA Z OBLASTNIMI AKTI ALI DEJANJI
- GOSPODUJOČE PODJETJE
PODJETJE, KI IMA V DRUGEM PODJETJU DELEŽE ALI VPLIV
- ODVISNO PODJETJE
PODJETJE V KATEREM IMA DRUGO PODJETJE POSREDNO ALI NEPOSREDNO:
 1. VEČ KOT 1/2 KAPITALSKIH ALI POSLOVNIH DELEŽEV
 2. VEČ KOT 1/2 GLASOVALNIH PRAVIC
 3. PRAVICO IMENOVATI VEČ KOT 1/2 ČLANOV NADZORNEGA SVETA ALI UPRAVNEGA ODBORA
 4. PRAVICO UPRAVLJATI POSLE DRUŽBE

OMEJEVANJE KONKURENCE S SPORAZUMI

- OPREDELITEV OMEJEVANJA
 - GRE ZA SPORAZUME MED PODJETJI O POGOJIH POSLOVANJA NA TRGU KATERIH CILJ ALI UČINEK JE:
 1. PREPREČEVATI
 2. OVIRATI ALI
 3. IZKLUČEVATI } KONKURENCO
 - TAKŠNI SPORAZUMI SO NIČNI IN PREPOVEDANI
- PREPOVEDANA DEJANJA
 - RAZDELITI SI TRG
 - RAZDELITI SI VIRE NABAVE
 - OMEJEVATI IN NADZIRATI PROIZVODNJO
 - DOLOČATI NAKUPNE IN PRODAJNE POGOJE

OMEJEVANJE KONKURENCE S SPORAZUMI

- NE GRE ZA OMEJEVANJE KONKURENCE
 1. SPORAZUMI, KI PRISPEVAJO K IZBOLJŠANJU PROIZVODNJE ALI RAZDELITVE DOBRIN ALI ČE SE POSPEŠUJEJO GOSPODARSKI OZ. TEHNIČNI RAZVOJ
 2. SPORAZUMI MAJHNEGA POMENA
 1. HORIZONTALNI SPORAZUMI
PODJETJA, KI DELUJEJO NA ISTI STOPNJI PROIZVODNJE ALI TRGOVINE IN NJIHOV SKUPNI TRŽNI DELEŽ NE PRESEGA 10%
 2. VERTIKALNI SPORAZUMI
PODJETJA, KI DELUJEJO NA RAZLIČNIH STOPNJAH PROIZVODNJE ALI TRGOVINE IN NJIHOV SKUPNI TRŽNI DELEŽ NE PRESEGA 15%
 3. MEŠANI HORIZONTALNO - VERTIKALNI SPORAZUMI
TU JE PRAG SKUPNEGA TRŽNEGA DELEŽA 10%

ZLORABA PREVLAJUJOČEGA POLOŽAJA

- **OPREDELITEV POLOŽAJA**
 - GRE ZA POLOŽAJ, KO PODJETJE GLEDE DOLOČENEGA BLAGA ALI STORITEV:
 1. NIMA KONKURENCE
 2. IMA LE NEPOMEMBNO KONKURENCO
 3. IMA OBCUTNO BOLJŠI POLOŽAJ GLEDE NA TRŽNI DELEŽ
 - ZA TAKŠEN POLOŽAJ SE ŠTEJE:
 1. ČE IMA PODJETJE TRŽNI DELEŽ VEČJI OD 40%
 2. ČE JE SKUPNI DELEŽ DVEH ALI VEČ PODJETIJ VEČJI OD 60%
- **ZLORABA POLOŽAJA**
 - ZA ZLORABO GRE ZLASTI V PRIMERIH:
 - NEUPRAVIČENO ZVIŠANJE, ZNIŽANJE CEN
 - OMEJEVANJE PROIZVODNJE
 - OMEJEVANJE TRGOVINE

PREPOVED KONCENTRACIJE PODJETIJ

- **PREPOVED KONCENTRACIJ**
 - PREPOVEDANE SO KONCENTRACIJE, KI POVEČUJEJO MOČ ENEGA ALI VEČ PODJETIJ IN PRI TEM:
 1. BISTVENO ZMANJŠUJEJO ALI
 2. ONEMOGOČAJO UČINKOVITO KONKURENCO
- **PRIMERI PREPOVEDI KONCENTRACIJE**
 1. ZDRUŽITEV ENEGA ALI VEČ NEODVISNIH PODJETIJ
 2. KO ENA ALI VEČ OSEB ŽE NADZORUJEJO VEČ PODJETIJ IN SI PRIDOBIJO NADZOR ŠE NAD DRUGIMI
 3. KO DVOJE ALI VEČ PODJETIJ USTVARI SKUPNO PODJETJE
- **PRIGLASITEV KONCENTRACIJE**
 - POTREBNA JE:
 1. ČE SKUPNI LETNI PROMET PRESEGA 8 MILIARD SIT
 2. ČE SO TAKŠNA PODJETJA SKUPAJ USTVARILA VEČ KOT 40% PRODAJ, NAKUPOV

PREPOVED KONCENTRACIJE PODJETIJ

- **URAD ZA VARSTVO KONKURENCE**
 - KONCENTRACIJO JE POTREBNO PRIGLASITI PRI URADU ZA VARSTVO KONKURENCE
 - PRIGLASITI JO JE POTREBNO NAJPOZNEJE EN TEDEN PO:
 1. SKLENITVI POGODBE ALI
 2. PO OBJAVI JAVNE PONUDBE ALI
 3. PO PRIDOBITVI KONTROLNEGA DELEŽA

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

1. RAZVRSTITE PREDMETE VARSTVA IN PRAVIC INDUSTRIJSKE LASTNINE! KAKO SE PRIDOBI ZADEVNA PRAVICA?
PREDMETI VARSTVA SO: IZUM, VIDEZ IZDELKA, KI JE NOV IN IMA INDIVIDUALNO NARAVO, BLAGOVNI ZNAK, STORITVENI ZNAK, KOLEKTIVNI ZNAK, OZNAKA, DA BLAGO IZVIRA IZ DOLOČENEGA OBMOČJA ALI KRAJA, IME GOSPODARSKE DRUŽBE
PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE SO: PATENT, MODEL, BLAGOVNA ZNAMKA, STORITVENA ZNAMKA, KOLEKTIVNA ZNAMKA, GEOGRAFSKA OZNAČBA, FIRMA
PRI PRIDOBITVI POZNAMO DVA NAČINA: NA POGLAGI PRIJAV VLOŽENIH V TUJINI, Z NACIONALNO ZAKONODAJO
2. RAZLOŽITE PRAVNO VARSTVO FIRME?
GRE ZA IME S KATERIM GOSPODARSKA DRUŽBA POSLUJE IN JE ENA IZMED PRAVIC INDUSTRIJSKE LASTNINE, KI JE V TEM, DA SE MORAJO FIRME MED SEBOJ RAZLIKOVATI IN DA ŽE OBSTOJEČO IN REGISTRIRANO FIRMO NE MORE UPORABLJATI DRUGA DRUŽBA
3. V ČEM SE RAZLIKUJEJO DEJANJA NELOJALNE KONKURENCE OD DEJANJ, S KATERIMI SE KONKURENCA OMEJUJE?

PRI NELOJALNI KONKURENCI GRE ZA DEJANJA, KI NASPROTUJEJO DOBRIM POSLOVNIM OBIČAJEM IN S KATERIMI SE POVZROČI ALI UTEGNE POVZROČITI ŠKODA DRUGIM PODJETJEM PRI OMEJEVANJU KONKURENCE PA GRE ZA DEJANJA, KJER SE KONKURENCA LAHKO OMEJUJE S SPORAZUMI, Z ZLORABO PREVLAJUJOČEGA POLOŽAJA, KONCENTRACIJO PODJETIJ, OBLASTNIMI AKTI ALI DEJANJI

VPRAŠANJA IZ KNJIGE:

4. KOLIKO ČASA TRAJAJO PRAVICE INDUSTRIJSKE LASTNINE, KAJ SO NJIHOVE DOLOČUJOČE VSEBINSKE ZNAČILNOSTI IN KAJ TE PRAVICE POMENIJO ZA NJIHOVE NOSILCE?
PRI PATENTU JE DOBA VARSTVA 20 LET Z MOŽNOSTJO PODALJŠANJA ZA PET LET, PRI MODELU JE DOBA VARSTVA 25 LET, PRI ZNAMKI JE 10 LET IN SE LAHKO POLJUBNO PODALJŠUJE, GEOGRAFSKA OZNAČBA NI ČASOVNO OMEJENA
VSEBINSKE ZNAČILNOSTI SO V TEM, DA IMAJO NOSILCI TEH PRAVIC IZKLJUČNE PRAVICE TE PREDMETE UPORABLJATI, DAJATI V PROMET, IZKORIŠČATI, DRUGIM PREPOVEDATI IZKORIŠČANJE
5. POJASNITE POMEN POSAMEZNIH PRAVIC INDUSTRIJSKE LASTNINE IN NJIHOVO VSEBINO!
POMEN TEH PRAVIC JE V TEM, DA NOSILCEM TEH PRAVIC DAJEJO DOLOČENE "IZKLJUČNE" PRAVICE, KI SO SODNO VAROVANE, DA NOSILCEM OMOGOČAJO EKONOMSKO IZKORIŠČANJE
6. ALI SE LAHKO ZAVARUJE RAČUNALNIŠKI PROGRAM IN KAKO?
ZAVARUJEJO SE LAHKO KOT AVTORSKA DELA LE TEDAJ, ČE SO INDIVIDUALNA DELA V SMISLU, DA POMENIJO LASTNO INTELKTUALNO STVARITEV NJIHOVEGA AVTORJA
7. V ČEM SE RAZLIKUJE PRAVNO VARSTVO ZNAMK IN GEOGRAFSKIH OZNAČB?
PRAVNO VARSTVO ZNAMK JE POTREBNO PODALJŠEVATI PO 10 LET, PRAVNO VARSTVO GEOGRAFSKIH OZNAČB PA ČASOVNO NI OMEJENO

PETI DEL: VREDNOSTNI PAPIRJI

- SPLOŠNE ZNAČILNOSTI VREDNOSTNIH PAPIRJEV
- RAZVRSTITEV VREDNOSTNIH PAPIRJEV
- TEORIJE O NASTANKU VREDNOSTNIH PAPIRJEV
- MENICA
- ČEK
- SKLADIŠNICA
- NAKLADNICA
- DELNICA
- OBVEZNICA
- NEMATERIALIZIRANI VREDNOSTNI PAPIRJI

VREDNOSTNI PAPIRJI

- OPREDELITEV POJMA
VP JE LISTINA, S KATERO SE IZDAJATELJ ZAVEZUJE, DA BO IZPOLNIL NA NJEJ ZAPISANE OBVEZNOSTI NJENEMU ZAKONITEMU IMETNIKU
- SERIJSKI VREDNOSTNI PAPIRJI
VP ISTEGA IZDAJATELJA, KI SO IZDANI SOČASNO IN IZ KATERIH IZHAJAJO ENEKA PRAVICE IN OBVEZNOSTI
- DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI
IMETNIKU DAJEJO PRAVICO DO IZPLAČILA GLAVNICE IN MOREBITNIH OBRESTI OZIROMA DRUGIH DONOSOV
- NEMATERIALIZIRANI VREDNOSTNI PAPIRJI
IZJAVA IZDAJATELJA VPISANA V CENTRALNI REGISTER NEMATERIALIZIRANIH VP, S KATERO SE IZDAJATELJ ZAVEZUJE, DA BO IZPOLNIL OBVEZNOSTI OSEBI, KI JE KOT ZAKONITI IMETNIK VP VPISANA V CENTRALNI REGISTER
- NAČELO INKORPORACIJE
VP VSEBUJEJO PRAVICO, KI JE UTELEŠENA (INKORPORIRANA) V LISTINI
- SAMOSTOJNOST OBVEZNOSTI
VP IMAJO SAMOSTOJNO NARAVO IN SO LOČENI OD OSNOVNEGA POSLA

RAZVRSTITEV VREDNOSTNIH PAPIRJEV

1. RAZVRSTITEV PO VSEBINI PRAVIC
 1. OBVEZNOSTNOPRAVNI
VSEBUJEJO DOLOČENO OBVEZNOSTNO PRAVICO (NPR. ČEK, MENICA...)
 2. STVARNOPRAVNI
V NJIH JE UTELEŠENA KAKŠNA STVARNA PRAVICA (NPR. LP)
 3. DRUŽBENIŠKI (ČLANSKI, KORPORACIJSKI)
VSEBUJEJO ČLANSKE PRAVICE
2. RAZVRSTITEV PO UPRAVIČENCU
 1. IMENSKI
UPRAVIČENEC JE NA VP IZRECNO NAVEDEN Z IMENOM OZ. FIRMO SEM SPADAJO:
 1. REKTA VP
PRENAŠAJO SE LE Z ODSTOPOM ALI CESIJO
 2. ORDERSKI VP
GLASIJO SE PO ODREDBI DOLOČENE OSEBE IN SE PRENAŠAJO LE Z INDOSAMENTOM
 2. PRINOSNIŠKI

TEORIJE O NASTANKU VREDNOSTNIH PAPIRJEV

- POZNAME TRI PREVLAJUJOČE TEORIJE:
 1. POGODBENA TEORIJA
ZA PRAVNO VELJAVEN NASTANEK OBVEZNOSTI JE POTREBNA POGODBA MED IZDAJATELJEM IN PRIDOBITELJEM VREDNOSTNEGA PAPIRJA
 2. KREACIJSKA TEORIJA
OBVEZNOST NASTANE, KO IZDAJATELJ VREDNOSTNI PAPIR IZPOLNI IN PODPIŠE
 3. EMISIJSKA TEORIJA
OBVEZNOST NASTANE ŠE LE V TRENUTKU, KO IZDAJATELJ VPREDNOSTNEGA PAPIRJA TO LISTINO PROSTOVOLJNO IZROČI UPRAVIČENCU

↓
PRI NAS VELJA → EMISIJSKA TEORIJA

MENICA

- OSNOVNE ZNAČILNOSTI
 - JE POPOLEN VREDNOSTNI PAPIR, KAR POMENI, DA PRAVICA, KI JE NA NJEJ ZAPISANA NE MORE NASTATI, SE SPREMENITI ALI REALIZIRATI BREZ LISTINE
 - JE VREDNOSTNI PAPIR, KI LAHKO OBSTAJA SAMO V PISNI OBLIKI
 - GLASI SE LAHKO SAMO NA DENAR
 - JE PAPIR PO NALOGU, KAR POMENI, DA URESNIČITEV PRAVICE PRIPADA OSEBI, KI JO IMENOVANA OSEBA ZA TO DOLOČI
 - JE PREZENTACIJSKI VREDNOSTNI PAPIR, KAR POMENI, DA DOLŽNOST PO MENIČI NASTANE ŠE LE S PREDLOŽITVIJO
 - MENIČNI DOLG JE ISKANI DOLG, KAR POMENI, DA MORA UPNIK PRITI PO DOLG K DOLŽNIKU
 - MENIČNA OBVEZNOST JE ENOSTRANSKA IN ABSTRAKTNA
 - JE FORMALNI VREDNOSTNI PAPIR, KAR POMENI, DA MORA IMETI OBVEZNE SESTAVINE PO ZAKONU
 - MENIČNA OBVEZNOST VSAKEGA PODPISNIKA JE SAMOSTOJNA
- FUNKCIJE MENICE
 1. PLAČILNO SREDSTVO
 2. SREDSTVO JAMČEVANJA
 3. KREDITNO SREDSTVO

MENICA

MENIČNE OSEBE

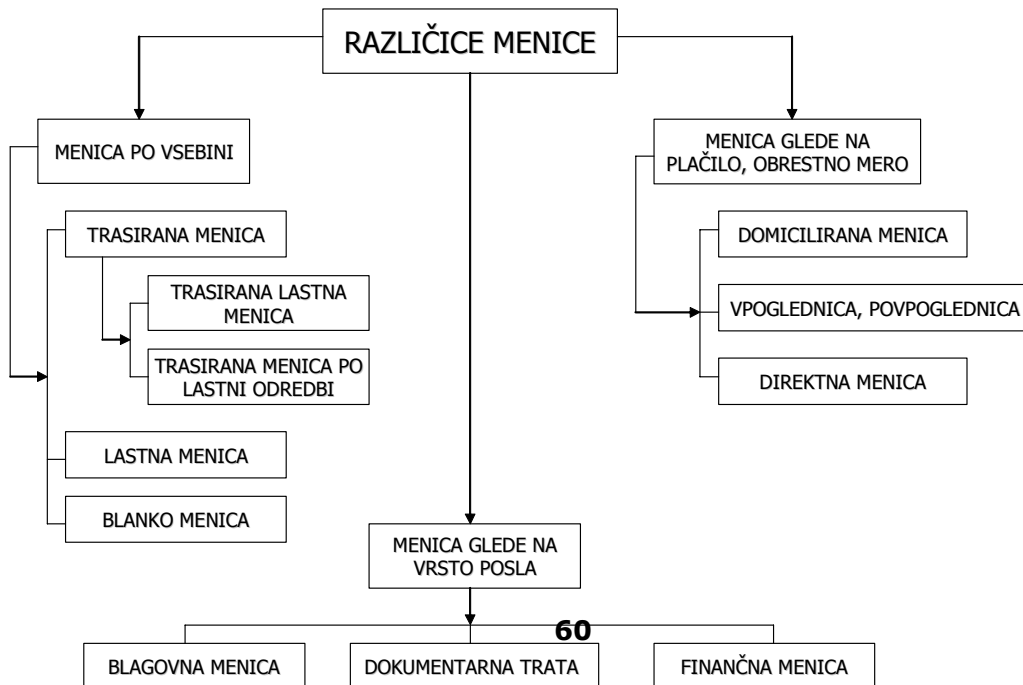
TRASANT	IZDAJATELJ MENICE (PRI LASTNI MENICI TUDI GLAVNI DOLŽNIK)
TRASAT	TISTI, KI JE POZVAN, DA NAJ PLAČA UPNIKU
REMITENT	MENIČNI UPNIK
AKCEPTANT	DOLŽNIK, KI JE SPREJEL PLAČILO (OBIČAJNO JE TO TRASAT)
AVALIST	MENIČNI POROK
INDOSANT	TISTI, KI PRENESE MENICO NA DRUGEGA UPNIKA
INDOSATAR	OSEBA V KORIST KATERE JE INDOSANT PRENESEL MENICO
DOMICILIJAT	OSEBA PRI KATERI BO IZVEDENO PLAČILO

NAČELA MENIČNEGA PRAVA

1. NAČELO OBLIČNOSTI, FORMALNOSTI
MENIČA MORA BITI IZDANA PISNO, V OBLIKI, KI JO DOLOČA ZAKON
2. NAČELO INKORPORACIJE
PRAVICE IZ MENICE SO ODVISNE OD POSESTI MENIČNE LISTINE
3. NAČELO FIKSNE, TRDNE OBVEZNOSTI
OBVEZNOST JE SAMO TISTO, KAR JE ZAPISANO NA MENICI
4. NAČELO STROGOSTI
 1. MATERIALNOPRAVNI VIDIK - MENICA JE NEDVISNA OD TEMELJNEGA POSLA
 2. FORMALNOPRAVNI VIDIK - DOLOČENA DEJANJA (PROTEST, OBVESTILO...)
5. NAČELO SOLIDARNOSTI
VSI MENIČNI ZAVEZANCI SO SOLIDARNO ZAVEZANI
6. NAČELO SAMOSTOJNOSTI MENIČNE OBVEZNOSTI
PРАВНА VELJAVNOST VSAKE MENIČNE IZJAVE SE PRESOJA NEODVISNO OD MENIČNIH IZJAV
7. NAČELO NEPOSREDNOSTI
VSAK MENIČNI DOLŽNIK JE V NEPOSREDNEM PRAVNEM RAZMERJU DO VSAKEGA IMETNIKA MENICE

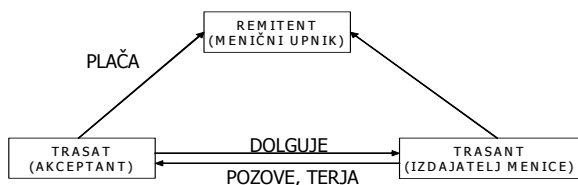
MENICA

- SESTAVNI DELI MENICE
 1. TALON
NA LEVI STRANI
 2. MENIČNI OBRAZEC
NA DESNI STRANI
 3. ALONŽA
PODALJŠEK NA KATEREGA SE VPISUJEJO INDOSAMENTI IN KLAVZULE
- MENIČNE KLAVZULE
 1. KRITNA
OZNAČUJE RAZMERJE MED TRASATOM IN TRASANTOM
 2. VALUTNA
RAZMERJE MED TRASANTOM IN REMITENTOM
 3. REKTA
PREPOVED PRENOSA Z INDOSAMETNOM, PRENOS JE MOŽEN SAMO S CESIJO

TRASIRANA MENICA (TRATA)

PISNA IZJAVA, S KATERO IZDAJATELJ (TRASANT) POZIVA NEKO DRUGO OSEBO (TRASATA) NAJ SPREJME OBVEZNOST PLAČILA ZNESKA IN NATO VSOTO IZPLAČA PO ODREDBI NEKE TRETJE OSEBE

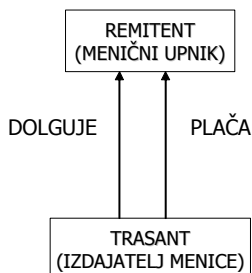

TRASIRANA MENICA (TRATA)

- OBVEZNE SESTAVINE
 1. OZNAČBA, DA JE MENICA
 2. NEPOGOJNO NAKAZILO, DA SE PLAČA DOLOČENA VSOTA DENARJA
 3. IME TISTEGA, KI NAJ PLAČA (TRASAT)
 4. NAVEDBA DOSPELOSTI
 5. KRAJ PLAČILA
 6. IME TISTEGA, KI MU JE POTREBNO PLAČATI (REMITENT)
 7. NAVEDBA KRAJA IN DNEVA IZDAJE
 8. PODPIS IZDAJATELJA (TRASANTA)
- IZJEMOMA LAHKO MANJKAJO TRI SESTAVINE
 1. DOSPELOST
 2. PLAČILNI KRAJ
 3. KRAJ IZDAJE

LASTNA MENICA (SOLO)

ENOSTRANSKA PISNA IZJAVA, S KATERO SE IZDAJATELJ (TRASANT) ZAVEZUJE, DA BO OB DOSPELOSTI MENICE V NJEJ NAVEDENI OSEBI (REMITENTU) PLAČAL SAM DOLOČEN ZNESEK

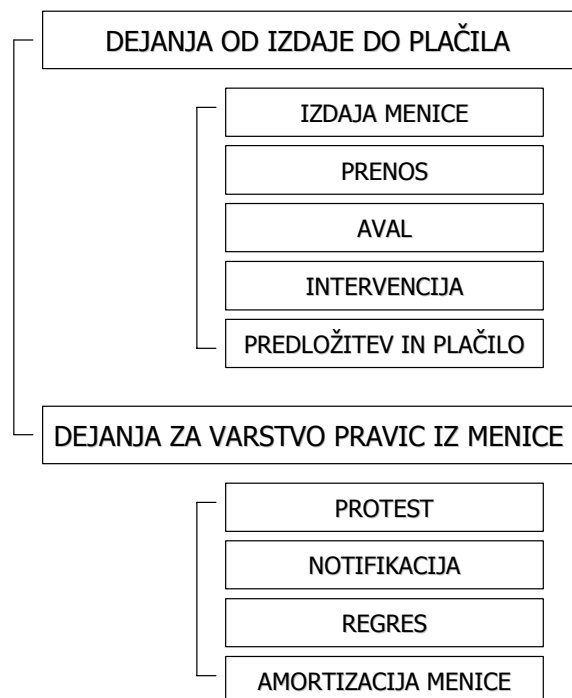

LASTNA MENICA (SOLO)

- **OBVEZNE SESTAVINE**
 1. OZNAČBA, DA JE MENICA
 2. NEPOGOJNO OBLJUBA, DA BO PLAČANA DOLOČENA VSOTA DENARJA
 3. NAVEDBA DOSPELOSTI MENICE
 4. KRAJ PLAČILA
 5. IME TISTEGA, KI MU JE POTREBNO PLAČATI (REMITENT)
 6. NAVEDBA KRAJA IN DNEVA IZDAJE
 7. PODPIS IZDAJATELJA (TRASANTA)

↳ NIMAMO IMENA TISTEGA, KI NAJ PLAČA (TRASATA) KOT JE TO PRI TRASIRANI MENICI
- **IZJEMOMA LAHKO MANJKAJO TRI SESTAVINE**
 1. DOSPELOST
 2. PLAČILNI KRAJ
 3. KRAJ IZDAJE

MENIČNA DEJANJA

- **OPREDELITEV POJMA**
- JE OBIČAJNO PRVO MENIČNO DEJANJE

- OPRAVI GA OBİČAJNO TRASANT (IZDAJATELJ MENICE) TAKO, DA SE PODPİŠE PRAVILOMA POD MENIČNO BESEDILO

↙
PРАВNA OSEBA MORA
ODTISNITI ŠE PEČAT

- **OPREDELITEV POJMA**
 - AKCEPT (SPREJEM MENICE) JE PISNA IZJAVA TRASATA NA MENICI, S KATERO SE LE TA ZAVEŽE, DA BO PLAČAL MENIČNO VSOTO OB DOSPELOSTI
 - KO TRASAT MENICO SPREJME (AKCEPTIRA), POSTANE AKCEPTANT IN S TEM GLAVNI MENIČNI ZAVEZANEC
 - AKCEPT MORA BITI NEPOGOJEN, VENDAR GA LAHKO TRASAT (AKCEPTANT) OMEJI LE NA DEL VSOTE
- **UČINKI AKCEPTA**
 1. DOKLER TRASAT NE AKCEPTIRA NI DOLŽAN PLAČATI
 2. Z AKCEPTOM POSTANE TRASAT GLAVNI MENIČNI DOLŽNIK
 3. OBVEZNOST DRUGIH MENIČNIH ZAVEZANCEV POSTANEJO SUBSIDIARNE
- **NAČIN AKCEPTIRANJA**
 - AKCEPT SE OBİČAJNO DA TAKO, DA SE TRASAT (AKCEPTANT) PODPİŠE ČEZ LICE MENICE ALI POČEZ Z LEVE STRANI DO TALONA MENICE ČIM BLIŽE MENIČNEMU BESEDILU
 - PРАВNA OSEBA MORA ODTISNITI TUDI SVOJ PEČAT

- **VRSTE AKCEPTA**

POZNANAMO:

 1. POPOLNI AKCEPT (ZA CELOTNO MENIČNO VSOTO)
 2. DELNI AKCEPT (TRASAT GA OMEJI LE NA DEL VSOTE)
- **AKCEPT PRI LASTNI MENICI**

AKCEPT PRI LASTNI MENICI NI MOŽEN, KER SE TU TRASANT (IZDAJATELJ) ZAVEŽE, DA BO PLAČAL
- **TRASANTOVE KLAUZULE**

TRASANT (IZDAJATELJ MENICE) LAHKO DOLOČI:

 1. DA SE MENICA NE SME PREDLOŽITI ZARADI AKCEPTIRANJA PRED DOLOČENIM ČASOM
 2. PREPOVE PREDLOŽITEV MENICE V AKCEPT
- **AKCEPT KOT POGOJ ALI BISTVENA SESTAVINA**

AKCEPT NI POGOJ NITI BISTVENA SESTAVINA ZA VELJAVNOST MENICE

- **NAČINI PRENOŠA MENICE**

POZNAMO TRI NAČINE PRENOSA MENICE:

 - 1. S CECIJO
 - 2. Z IZROČITVIJO
 - 3. Z INDOSAMENTOM
- **CECIJA**
 - S CECIJO PRENAŠAMO PREDVSEM MENICE, PRI KATERIH JE BILO INDOSIRANJE PREPOVEDANO ŽE OB NJIHOVI IZDAJI (REKTA MENICE)
 - INDOSIRANJE MENICE LAHKO Z REKTA INDOSAMENTOM PREPOVE TUDI INDOŠANT
- **IZROČITEV (TRADICIJA)**
 - KADAR IMETNIK PRIDOBI MENICO Z BLANKO INDOSAMENTOM ALI
 - KADAR IMETNIK PRIDOBI MENICO Z INDOSAMENTOM NA PRINOSITELJA
- **INDOSAMENT**

MENICA SE NAJVEČKRAT OZIROMA SKORAJ IZKLJUČNO PRENAŠA Z INDOSAMENTOM

- **OPREDELITEV POJMA**

PISNA IZJAVA S KATERO IMETNIK MENICE (INDOSANT) PRENESE VSE SVOJE PRAVICE IZ MENICE NA NEKO DRUGO OSEBO (INDOSATARJA)

- **FUNKCIJE INDOSAMETNA**
 1. PRENOSNA - OMOGOČA CIRKULACIJO MENICE
 2. GARANCIJSKA - INDOSANT JE ODGOVOREN ZA AKCEPT IN PLAČILO MENICE
 3. LEGITIMACIJSKA - INDOSATAR VELJA ZA ZAKONITEGA IMETNIKA MENICE
- **NAČINI INDOSIRANJA**
 - PRAVILOMA SE NAPIŠE NA HRBTNO STRAN MENICE ALI NA ALONŽO
 - PODPISATI GA MORA INDOSANT (PRI PRAVNI OSEBI ŠE ŽIG)
 - NAJVEČKRAT JE UVEDEN Z BESEDAMI "NAMESTO MENI (NAM) PLAČAJTE PO ODREDBI..."
- **POGOJNOST IN DELNOST INDOSAMENTA**
 - INDOSAMENT MORA BITI NEPOGOJEN
 - DELNI INDOSAMENT JE NIČEN

- **VRSTE INDOSAMENTA**

POZNAME ŠTIRI VRSTE INDOSAMENTA:

 1. POPOLNI INDOSAMENT

VSEBUJE IME INDOSATARJA IN JASNO OBLIKOVANO DOLOČILO O PRENOSU
 2. NEPOPOLNI INDOSAMENT

NI NAPISANO INDOSATARJEVO IME IN OBSEGA LE INDOSAMENTOV PODPIS
 3. INDOSAMENT NA PRINOSNIKA

NIMA OZNAČENEGA INDOSATARJEVEGA IMENA, PAČ PA IMA NAVEDENO LE "PLAČAJTE PRINOSNIKU"
 4. REKTA INDOSAMENT

PREPOVEDAN NADALJNI PRENOS MENICE Z INDOSAMENTOM Z NAVEDBO KLAUZULE "NE PO ODREDBI"

- **OPREDELITEV POJMA**

AVAL (MENIČNO POROŠTVO) JE POSEBNE VRSTE JAMSTVA NA MENICI, S KATERIM DOLOČENA OSEBA (AVALIST) S SVOJIM PODPISOM NA MENICI JAMČI, DA BO MENIČNI DOLŽNIK, ZA KATEREGA JAMČI, PLAČAL
- **PRAVNA NARAVA AVALA**

AVALISTOVA OBVEZNOST JE:

 1. SOLIDARNA (VZAJEMNA)
 2. SAMOSTOJNA
 3. NEPOSREDNA

IMETNIK MENICE LAHKO NAJPREJ TERJA TUDI AVALISTA, NE DA BI PREJ TERJAL OSEBO ZA KATERO JE TA POROK
- **NAČIN AVALIRANJA**

Z BESEDAMI "PER AVAL", "KOT POROK", "JAMČIM ZA PLAČILO" NA MENICI ALI ALONŽI, PRI ČEMER ZADOSTUJE ŽE PODPIS NA LICU MENICE
- **VRSTE AVALA**
 1. ODKRITO MENIČNO POROŠTVO - ČE JE NA MENICI NAPISANO "PER AVAL"
 2. SKRITO MENIČNO POROŠTVO - ČE NI IZRECNO NAVEDENO KDO POROKUJE

- **OPREDELITEV POJMA**

INTERVENCIJA JE POSREDOVANJE V KORIST KATEREGAKOLI MENIČNEGA DOLŽNIKA, TAKO DA INTERVENIENT PROSTOVOLJNO ALI PO POZIVU SPREJME ALI PLAČA ZANJ MENICO
- **VRSTE INTERVENCIJ**
 1. NUJNA INTERVENCIJA
PREDVIDENA JE ŽE V MENIČNEM BESEDILU
 2. PROSTOVOLJNA INTERVENCIJA
INTERVENIENT PROSTOVOLJNO POSREDUJE
 3. INTERVENCIJA ZARADI NEAKCEPTIRANJA
 4. INTERVENCIJA ZARADI PLAČILA

- **NAVEDBA INTERVENIENTA**
TRASANT, INDOSANT IN AVALIST LAHKO NAVEDEJO INTERVENIENTA, KI NAJ PO POTREBI AKCEPTIRA ALI PLAČA MENICO
- **POGOSTOST INTERVENCIJE**
GRE ZA RAZMEROMA REDKO MENIČNO DEJANJE

- **DOLŽNOST IZPOLNITVE OBVEZNOSTI IZ MENICE**
KER JE MENICA PREZENTACIJSKI VREDNOSTNI PAPIR, MORA DOLŽNIK IZPOLNITI SVOJO OBVEZNOST IZ MENICE ŠE LE TAKRAT, KO MU UPNIK PREDLOŽI, NAJPREJ V AKCEPT, OB DOSPELOSTI PA TUDI V PLAČILO
- **PLAČILNI DAN**
V PLAČILO JE POTREBNO MENICO PREDLOŽITI NA PLAČILNI DAN ALI PA NA ENEGA OD DVEH DELOVNIKOV
- **DELNO PLAČILO**
IMETNIK MENICE GA NE SME ZAVRNITI
- **IZROČITEV MENICE S POTRDILOM O PLAČILU**
KO TRASAT MENICO PLAČA, LAHKO ZAHTEVA, NAJ SE MU MENICA IZROČI S POTRDILOM, DA JE PLAČANA

- **OPREDELITEV POJMA**
 - IZHAJA IZ LATINSKE BESEDE "PRO TESTIBUS" - NAMESTO PRIČ
 - JE DOKAZILO O TEM, DA JE MENICO IMETNIK PREDLOŽIL TRASATU V PRAVEM ČASU IN NA PRAVEM KRAJU ZARADI SPREJEMA ALI PLAČILA IN JE FORMALNI POGOJ ZA REGRES
 - JE JAVNA LISTINA, KI JO IZSTAVI NOTAR KOT PROTESTNI ORGAN IN V KATERI POTRJUJE, DA MENIČNI ZAVEZANEC NI IZPOLNIL ENE ALI VEČ MENIČNIH OBVEZNOSTI

- **OBVEZNOST OB PROTESTU**
ČE JE BIL OPRAVLJEN PROTEST, MORA IMETNIK MENICE O TEM OBVESTITI SVOJEGA INDOSANTA IN TRASANTA
- **ROK ZA NOTIFIKACIJO**
ROK ZA NOTIFIKACIJO JE ŠTIRI DELAVNIKE PO DNEVU PROTESTA
- **NAMEN NOTIFIKACIJE**
 1. DA SO PREDNIKI PRIPRAVLJENI NA REGRES
 2. DA LAHKO STORIJO VSE POTREBNO ZA PLAČILO IN SE IZOGNEJO NADALJNIM STROŠKOM

- **OPREDELITEV POJMA**
JE MENIČNO OPRAVILO, S KATERIM IMETNIK MENICE ZAHTEVA PLAČILO MENIČNEGA ZNESKA OD MENIČNIH ZAVEZANCEV:
 1. TRASANTA
 2. INDOSANTA
 3. AVALISTAČE AKCEPTANT NE PLAČA AKCEPTIRANE MENICE IN ČE TRASANT NE PLAČA LASTNE MENICE
- **PRAVICA DO REGRESA**
 1. OB DOSPELOSTI MENICE
 2. PRED DOSPELOSTJO MENICE:
 1. ČE JE BIL AKCEPT ZAVRNJEN POPOLNOMA ALI DELNO
 2. PRED AKCEPTOM ALI PO NJEM UVEDEN STEČAJ OZ. LIKVIDACIJA NAD TRASATOM ALI ČE JE LE-TA USTAVIL PLAČILA
 3. ČE JE BIL UVEDEN STEČAJ ALI LIKVIDACIJA NAD PREMOŽENJEM TRASANTA TISTE MENICE, KI SE ZARADI AKCEPTIRANJA NE SME PREDLOŽITI

- **OPREDELITEV POJMA**
MENICO, KI JE BILA IZGUBLJENA ALI UNIČENA SE RAZGLASI ZA NEVELJAVNO V POSEBNEM NEPRAVDNEM POSTOPKU
- **NAMEN**
DOBITI SODNO ODLOČBO O AMORTIZACIJI, S KATERO LAHKO PREDLAGATELJ UVELJAVLJA VSE PRAVICE PROTI DOLŽNIKU IZ IZGUBLJENE MENICE IN V KATERI SE MENICA RAZGLASI ZA NEVELJAVNO
- **POSTOPEK AMORTIZACIJE**
 1. PREDLOG PREDLAGATELJA
 2. RAZGLAS SODIŠČA, NAJ V ROKU 60 DNI TISTI, KI JE NAŠEL MENICO, LE-TO PREDLOŽI SODIŠČU
 3. SODNA ODLOČBA SODIŠČA

- **MOŽNOST MENIČNE TOŽBE**
ČE MENICA NI PLAČANA, JE IMETNIK MENICE (REMITENT) IN TUDI SAM TRASANT UPRAVIČEN ZA NEPOSREDNO TOŽBO ZOPER AKCEPTANTA
- **TOŽBA IZ NEUPRAVIČENE OBOGATITVE**
VLOŽI JO LAHKO IMETNIK MENICE (REMITENT) ZOPER TRASANTA, AKCEPTANTA IN INDOSANTA:
 1. KATERIH OBVEZNOSTI SO UGAŠNILE ZARADI ZASTARANJA
 2. IN SO NA TA RAČUN NEUPRAVIČENO OBOGATELI
- **ZASTARALNI ROKI**
 1. VSI ZAHTEVKI ZOPER AKCEPTANTA
TRI LETA OD DOSPELOSTI
 2. ZAHTEVKI IMETNIKA ZOPER INDOSANTA IN TRASANTA
ENO LETO OD PROTESTA OZIROMA DOSPELOSTI
 3. ZAHTEVKI INDOSANTOV MED SEBOJ IN ZOPER TRASANTA
ŠEST MESECEV, KO JE INDOSANT MENICO IZKUPIL OZIROMA KO JE ZOPER NJEGA BIL UVEDEN POSTOPEK PRED PRISTOJNIM SODIŠČEM

- **ZASTAVNA PRAVICA**
 - IMETNIK MENICE LAHKO ZA ZAVAROVANJE TERJATVE DOBI V ZASTAVO PREMIČNINO ALI TERJATEV
 - ČE NE PLAČA PRAVOČASNO SE LAHKO POPLAČA IZ ZASTAVE, NE DA BI BILO POTREBNO VLOŽITI TOŽBO
- **PRIDRŽNA (RETENCIJSKA) PRAVICA**
IMETNIK MENICE IMA PRAVICO PRIDRŽATI DOLŽNIKOV DENAR, PREMIČNINE IN VREDNOSTNE PAPIRJE, KI JIH JE DOBIL PO ZAKONITI POTI ALI Z NJIMI SICER RAZPOLAGA
- **TRASIRANA LASTNA MENICA**
TRASANT OZNAČI SAMEGA SEBE ZA TRASATA IN JO TAKO TRASIRA NASE
- **TRASIRANA MENICA NA LASTNI UKAZ**
REMITENT IN TRASANT SE DEJANSKO ISTI OSEBI
- **BIANCO MENICA**
V TRENTUKU IZDAJE ŠE NIMA VSEH BISTVENIH SESTAVIN IN JO IZDAJATELJ IZROČI UPNIKU S POOBLASTITVIJO ZA IZPOLNITEV

ČEK

- **OPREDELITEV POJMA**
JE OBVEZNOSTNI VREDNOSTNI PAPIR S KATERIM IZDAJATELJ DA TRASATU (BANKI) NEPOGOJNO NAROČILO, NAJ PLAČA DOLOČENO VSOTO DENARJA IZ NJEGOVEGA RAČUNA TISTI OSEBI, KI JE OZNAČENA NA ČEKU ALI PRINOSNIKU
- **SESTAVINE ČEKA**
 1. OZNAČBA, DA JE ČEK
 2. NEPOGOJNO NAKAZILO, NAJ SE PLAČA DOLOČENA VSOTA DENARJA IZ TRASANTOVEGA RAČUNA
 3. IME TISTEGA, KI NAJ PLAČA (TRASAT)
 4. KRAJ PLAČILA

5. KRAJ IN DAN IZDAJE ČEKA
6. PODPIS IZDAJATELJA ČEKA (TRASANTA)

ČEK

- **VRSTE ČEKOV**

1. PO NAČINU DOLOČITVE IMETNIKA PRAVICE

1. ČEK NA IME (IZDAN NA IME DOLOČENE OSEBE)
2. ČEK NA PRINOSNIKA
3. ALTERNATIVNI ČEK ("PLAČAJTE PODJETJU D. D. ALI PRINOSNIKU")
4. LASTNI TRASIRANI ČEK (TRASAT IN TRASANT STA ISTI OSEBI)
5. ČEK TRASIRAN PO LASTNI ODREDBI (TRASANT IN REMITENT STA ISTA)

2. PO NJIHOVEM NAMENU

1. GOTOVINSKI ČEK (PLAČILO DOLOČENE VSOTE DENARJA V GOTOVINI)
2. PRENOSNI ČEK (PRENOS SREDSTEV IZ TRASANTOVEGA NA REMITENTOV RAČUN)
3. OBRAČUNSKI ČEK (PRISTAVEK "SAMO ZA OBRAČUN")
4. BARIRAN, PREČRTAN ČEK (VNOVČI SE LAHKO SAMO PRI DOLOČENI BANKI)
5. CIRKULARNI ČEK (IZDAN NA BANKO TRASANTA, IMETNIK PA GA LAHKO VNOVČI LE PRI NJEJ)
6. POTNIŠKI ČEK (IZDAJA SE V KORIST POTNIKA, TURISTA)
7. CERTIFICIRAN ČEK (BANKA - TRASAT VSTAVI PISNO POTRDILO, DA IMA IZDAJATELJ ZAGOTOVLJENO KRITJE)

ČEK

- **PRENOS ČEKA**

1. Z IZROČITVIJO, TRADICIJO (ČEK NA PRINOSNIKA)
2. Z INDOSAMENTOM (VSI OSTALI ČEKI)
3. Z ODSTOPOM (ČEK NA KATEREM JE KLAVZULA "NE PO ODREDBI")

- **POROŠTVO**

- VSAKA OSEBA, RAZEN TRASATA
- POROKUJE SE LAHKO ZA CELOTNO ČEKOVNO VSOTO ALI PA LE ZA DOLOČEN DEL VSOTE

- **PREDLOŽITEV ČEKA**

JE PREDLOŽNA LISTINA, KI JO JE POTREBNO PREDLOŽITI V DOLOČENIH ROKIH

- **PREKLIC ČEKA**

TRASANT GA LAHKO PREKLIČE PRAVILOMA ŠELE PO PRETEKU PREDLOŽITVENEGA ROKA

- **ZASTARANJE**

ZASTARALNI ROK JE 6 MESECEV ZA VSE VRSTE ZAHTEVKOV IZ ČEKA

ČEK

- **ČEKOVNE TOŽBE**

1. **REGRESNA TOŽBA**

- IMETNIK ČEKA JO LAHKO VLOŽI TEDAJ, KADAR IMA PRAVICO DO REGRESA
- PRAVICO DO REGRESA PA IMA TEDAJ, ČE SO BILA OPRAVLJENA VŠA Z ZAKONOM PREDPISANA DEJANJA, ČEK PA KLJUB TEMU NI BIL PLAČAN
- IMETNIK ČEKA JO LAHKO VLOŽI ZOPER INDOSANTE IN TRASANTA

2. **TOŽBA IZ TEMELJNEGA RAZMERJA**

- IMETNIK ČEKA JO LAHKO UVELJAVLJA TAKRAT, KO NISO BILI IZPOLNJENI POGOJI ZA REGRES ALI PA JE NJEGOV REGRESNI ZAHTEVEK ZASTARAL
- IMETNIK ČEKA JO LAHKO UVELJAVLJA ZOPER TRASANTA ALI SVOJEGA NEPOSREDNEGA INDOSANTA

3. **TOŽBA ZARADI NEUPRAVIČENE OBOGATITVE**

- TO TOŽBO LAHKO VLOŽI IMETNIK ČEKA LE TEDAJ, ČE BI NE MOGEL VLOŽITI TOŽBE IZ TEMELJNEGA RAZMERJA
- NE MORE JO VLOŽITI ZOPER AKCEPTANTA

RAZLIKE

- MENICA**
1. MENICA JE KREDITNO SREDSTVO
 2. PRI MENICI JE TRASAT LAHKO VSAKDO
 3. NA MENICI JE LAHKO OBRETNOSTNA KLAVZULA
 4. PRI MENICI IMAMO AKCEPT
 5. PRI MENICI JE TRASAT OBENEM LAHKO TUDI TRASANT ALI RENITENT
 6. PRI MENICI SO VSE OBVEZNOSTI ABSTRAKTNE
 7. PRI MENICI IMAMO DOLOČENO DOSPELOST
 8. PRI MENICI JE POTREBNO NAVESTI UPRAVIČENCA, RENITENTA

- ČEK**
1. ČEK JE PLAČILNO SREDSTVO
 2. PRI ČEKU JE TRASAT LAHKO LE BANKA
 3. NA ČEKU SE NE SME ZAPISATI OBRETNOSTNA KLAVZULA
 4. PRI ČEKU NI AKCEPTA
 5. PRI PRENOSNIŠKEM TRASAT NE MORE BITI TUDI TRASANT ALI RENITENT
 6. PRI ČEKU MORA OBSTOJATI KRITNO RAZMERJE
 7. PRI ČEKU NI POTREBNO DOLOČATI DOSPELOSTI
 8. PRI ČEKU NI POTREBNO NAVESTI UPRAVIČENCA, REMITENTA

SKLADIŠNICA

- **OPREDELITEV POJMA**
JE STVARNOPRAVNI IN PREDLOŽNI VREDNOSTNI PAPIR, KI GA SKLADIŠČNIK IZDA NA ZAHTEVO POLOŽNIKA BLAGA KOT DOKAZ, DA JE BLAGO SPREJETO V SKLADIŠČE
- **SESTAVA**
 1. POBOTNICA (IMA PRAVNO NARAVO DOKAZILA O LASTNINI USKLADIŠČENEGA BLAGA OZ. PRAVICI RAZPOLAGANJA Z NJIM)
 2. ZASTAVNICA (RABI KOT DOKAZILO O ZASTAVNI PRAVICI NA BLAGU)
- **IMETNIK SKLADIŠČNICE**
NA PODLAGI SKLADIŠČNICE LAHKO:
 1. ZAHTEVA IZROČITEV BLAGA
 2. Z BLAGOM RAZPOLAGA
- **PRENOS - Z INDOSAMENTOM**
 1. POBOTNICA BREZ ZASTAVNICE (PREJEMNIKU DAJE PRAVICO ZAHTEVATI IZROČITEV BLAGA SAMO, ČE IMETNIKA ZASTAVNICE IZPLAČA ALI POLOŽI ZANJ PRI SKLADIŠČNIKU ZNESEK)
 2. ZASTAVNICA BREZ POBOTNICE (PREJEMNIK IMA ZASTAVO NA BLAGU)

NAKLADNICA

- **OPREDELITEV POJMA**
NAKLADNICA OZ. KONOSAMENT JE LISTINA, KI JO IZSTAVI LADJAR NAROČNIKU PREVOZA BLAGA IN S TEM POTRjuje, DA JE NA NJEJ OZNAČENO BLAGO VKRČANO TER DA BO PO OPRAVLJENEM PREVOZU BLAGO IZROČIL UPRAVIČENEMU IMETNIKU NAKLADNICE
- **LASTNOSTI NAKLADNICE**
 1. DOKAZ O SKLENJENI PREVOZNIŠKI POGODBI
 2. POTRDILO O VKRČANEM TOVORU
 3. VREDNOSTNI PAPIR
- **NAKLADNICA SE LAHKO GLASI NA:**
 1. NA IME
 2. NA PRINOSNIKA
 3. PO ODREDBI
- **PRENOS**
 1. S CESIJO
 2. Z INDOSAMENTOM
 3. Z IZROČITVIJO

DELNICA

- **OPREDELITEV POJMA**
- JE NAJPOMEMBNEJŠI ČLANSKI, MNOŽIČNI IN KORPORACIJSKIH VREDNOSTNI

PAPIR

- V NEMATERIALIZIRANI OBLIKI JIH NISO DOLŽNE IZDAJATI LE D. D., KI IMAJO MANJ KOT 50 DELNIČARJEV

• **SESTAVA**

1. PLAŠČ

1. OZNAKA, DA JE DELNICA IN RAZRED
2. FIRMA IN SEDEŽ IZDAJATELJA
3. IME KUPCA (IMENSKE) OZ. OZNAKO, DA SE GLASI NA PRINOSNIKA
4. SKUPNA VREDNOST CELOTNE IZDAJE
5. NOMINALNA VREDNOST
6. ROKI ZA PLAČILO DEVIDEND
7. KRAJ, DATUM IZDAJE, PODPISE

2. KUPONSKE POLO S KUPONI ZA PLAČILO DEVIDEND
3. TALON S KATERIM SE UVELJAVLJA NOVA KUPONSKA POLA

DELNICA

• **VRSTE DELNIC**

1. PRINOSNIŠKE

PRENAŠAJO SE Z INDOSAMENTOM IN VPISOM V DELNIŠKO KNJIGO

2. NAVADNE

IMETNIKOM DAJEJO PRAVICO DO UDELEŽBE PRI UPRAVLJANJU, PRI DOBIČKU, DO DELA PREMOŽENJA OB LIKVIDACIJI

3. PREDNOSTNE

IMETNIKU DAJEJO PREDNOST PRI IZPLAČILU VNAPREJ DOLOČENIH ZNESKOV

4. ZBRIRNE (KOMULATIVNE)

IMETNIKU DAJEJO PREDNOSTNO PRAVICO DO IZPLAČILA VSEH ŠE NEIZPLAČANIH DIVIDEND, PREDEN SE IMETNIKOM NAVADNIH DELNIC IZPLAČAJO DEVIDENDE

5. UDELEŽBENE (PARTICIPATIVNE)

IMETNIKU DAJEJO POLEG PREDNOSTNE DIVIDENDE TUDI PRAVICO DO IZPLAČILA DIVIDEND, KI PRIPADAJO IMETNIKOM NAVADNIH DELNIC

OBVEZNICA

• **OPREDELITEV POJMA**

PISNA LISTINA S KTERO SE IZDAJATELJ ZAVEUJE, DA BO OSEBI NAVEDENI V NJEJ, ALI PO NJENI ODREDBI OZ. PRINOSNIKU OBVEZNICE, IZPLAČAL DOLOČENEGA DNE V OBVEZNICI NAVEDEN ZNESEK

• **VRSTE**

1. NAVADNE

2. PARTICIPATIVNE

POLEG OBRESTI DAJEJO TUDI PRAVICO DO UDELEŽBE PRI DOBIČKU IZDAJATELJA

3. GARANTIRANE

4. NEGARANTIRANE

5. ZAMENJLJIVE

ZAMENJA SE JIH LAHKO ZA DELNICE

6. DIVIDENDNE

• **IZDAJA OBVEZNIC S STRANI D. D.**

V TAKŠNEM PRIMERU NE GRE ZA LASTNIŠKI AMPAK ZA DOLŽNIŠKI KAPITAL

NEMATERIALIZIRANI VREDNOSTNI PAPIRJI

• **OPREDELITEV POJMA**

IZJAVA IZDAJATELJA VPISANA V CENTRALNI REGISTER NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV, S KTERO SE LE-TA ZAVEUJE, DA BO IZPOLNIL OBVEZNOST IZ NEMATERIALIZIRANEGA VREDNOSTNEGA PAPIRJA OSEBI, KI JE KOT ZAKONITI IMETNIK VPISANA V CENTRALNI REGISTER

• **VODENJE CENTRALNEGA REGISTRA**

www.ef-forum.net

CENTRALNI REGISTER NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV SE VODI
PRI KLIRIŠKO DEPOTNI DRUŽBI

- GLASIJO SE LAHKO:
 1. NA IME
 2. NA PRINOSNIKA
- PRAVICE IZ NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV
LAHKO SE PRIDOBIJO, OMEJIJO ALI PRENEHAJO Z USTREZNIMI VPISI V
CENTRALNEM REGISTRU NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV

dost noro, o ni treba brati knjige ane!?